

การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552
ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

ร.ท.ระพีภัทร ดิสถาพร

ศูนย์วิทยุทัพบก
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสื่อสารมวลชน ภาควิชาสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE NEWS PRESENTATION REPORTED BY ROYAL THAI ARMY'S RADIO STATIONS
ON THE CASE OF THAILAND'S POLITICAL CONFLICT DURING APRIL 2009

Lt.Rapeepat Distarporn

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication
Department of Mass Communication
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2009
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง
ในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552 ของสถานี

วิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

โดย

ร้อยโท ระพีภัทร ดิสดาพร

สาขาวิชา

สื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

.....
(รองศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลทิพย์ ศาสตรระจุ)

ระพีภัทร ดิสถาพร : การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง
ในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือ
กองทัพบก.(THE NEWS PRESENTATION REPORTED BY ROYAL THAI ARMY'S
RADIO STATIONS ON THE CASE OF THAILAND'S POLITICAL CONFLICT
DURING APRIL 2009) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. สุธี พลพงษ์, อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม ผศ. ชวัลฎเรือน กิติวัฒน์ , 141 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าว
ของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง และศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อ
การตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง
เมษายน พ.ศ.2552 ซึ่งผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกเป็น
เป้าหมายหลัก โดยอาศัยแนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร การสร้างความหมายและความสำคัญ
ของข่าว แนวคิดเกี่ยวกับกรอบ แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม และแนวคิดเรื่อง
วิทยุกระจายเสียง ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบการรายงานข่าววิทยุกระจายเสียง และ แนวคิด
เกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบก มีขอบเขตการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 13
เมษายน จนถึงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2552 เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 10 วัน

จากการศึกษาโดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาข่าว ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่
เกี่ยวข้องในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก พบว่า รูปแบบในการ
นำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกจะมีรูปแบบที่มีความเป็นทางการและ
นำเสนอข่าวจะเป็นลักษณะตรง จะไม่นำเสนอความคิดเห็นของสถานีลงไป แต่จะมีการกล่าวอ้าง
ถึงบทวิเคราะห์ หรือความคิดเห็นจากสำนักข่าวต่างประเทศประกอบแทน ซึ่งเหตุผลหลักนั้น เกิด
มาจากปัจจัยของกองทัพบก ที่มีนโยบายหลัก คือการนำเสนอความจริง สร้างความเข้าใจกับ
ประชาชน และลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆให้เร็วที่สุด แต่จะต้องแสดงเจตนาวางตัวเป็นกลางอยู่
ตลอดเวลา ซึ่งส่งผลให้จำกัดขอบเขตของรูปแบบการนำเสนอข่าวเอาไว้ และถูกควบคุมดูแลอย่าง
ใกล้ชิด ส่งผลให้การนำเสนอข่าวมีข้อจำกัด

ภาควิชา.....สื่อสารมวลชน

สาขาวิชา.....สื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา.....2552

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม.....

5184900128 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEYWORDS : RADIO STATIONS / POLITICAL / CONFLICT

RAPEEPAT DISTARPORN : THE NEWS PRESENTATION REPORTED BY ROYAL THAI ARMY'S RADIO STATIONS ON THE CASE OF THAILAND'S POLITICAL CONFLICT DURING APRIL 2009. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. SUTEE POLPHONG, THESIS CO-ADVISOR: ASST.PROF. KWANRUEN KITIWAT, 141 pp.

The objective of this research is to study the characteristic of content and presentation of radio stations on the case of Thailand's political conflict during April 2009 by choosing Royal Thai Army 's radio stations as the main radio station to study by using Information Operation of Army Theory, Meaning and important of news, framing , Social Responsibility Theory. Furthermore Radio Broadcast system has been used as a characteristic of radio news presentation and Structure of Thai Army Radio Broadcast System. Scope of this research is during the 13 April to 22 April 2009, 10 days in total.

According to the study by analyze content and interview officers working on the related organization, the researcher found that the news presentation of Royal Thai Army's radio did not utilize any special techniques to attract an audience and did not give any opinion of station in any news when presented but refer to others media opinion instead. The main reason of this characteristic came from organization policy factors that present fact, make people understand and decrease conflict but must be neutral. Whereas the organization policy makes presentation limited.

Department : Mass Communication.....

Student's Signature

Field of Study : Mass Communication.....

Advisor's Signature

Academic Year : 2009.....

Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รศ. สุทธิ พลพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผศ. ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร. กุลทิพย์ ศาสตรระวีจิ กรรมการ และ รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบกอย่างดียิ่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก พล.ต. อัคร ทิพโรจน พ.อ.ประชาสันษ์ ชนะสงคราม พ.ท.หญิง นิรณัฐ เนตรพุกกะนะ เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ร.อ.ชาคริต ดิสถาพร คุณธรรณธร ขำละม้าย และท่านอื่นๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้เอ่ยชื่อไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความร่วมมือและความอนุเคราะห์ ทั้งด้านข้อมูล และการแสดงความคิดเห็น ซึ่งนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจเสมอจนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	11
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	11
ข้อสันนิษฐานการศึกษา.....	12
ขอบเขตการศึกษา.....	12
นิยามศัพท์.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร.....	14
ความหมายและความสำคัญของข่าว.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว.....	26
แนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus).....	34
ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory).....	37
รูปแบบการรายงานข่าววิทยุกระจายเสียง.....	39
แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบก.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
วิธีการนำเสนอข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียง ภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552.....	54
การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุ.....	55
สรุปข้อวิเคราะห์.....	87
บทที่ 5 ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552.....	105
กรอบแนวทางในการผลิตข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก.....	105
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก.....	110
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	120
เนื้อหาข่าวและรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี.....	123
ปัจจัยที่มีผลต่อการขัดเลือกข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี.....	127
อภิปรายผลการวิจัย.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	129
รายการอ้างอิง.....	130
ภาคผนวก.....	133
ผนวก ก.....	134
ผนวก ข.....	137
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	141

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1	สรุปเนื้อหารายการข่าววิทยุทั้ง 3 สถานี.....	87
ตารางที่ 4.2	รูปแบบการนำเสนอข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก.....	94
ตารางที่ 4.3	รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์.....	94
ตารางที่ 4.4	รูปแบบการนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย	95
ตารางที่ 6.1	ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียง ทั้ง 3 สถานี ภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552.....	123
ตารางที่ 6.2	รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี เมื่อนำมาอ้างอิง กับแนวคิดการสร้างคามหมายของข่าว.....	126
ตารางที่ 6.3	ตารางแสดงถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหาข่าว ของสถานีวิทยุ.....	127

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 โครงสร้างการดำเนินการผลิตข่าวของสถานีวิทยุในเครือกองทัพบก..... 8

ภาพที่ 1.2 กระบวนการการผลิตข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5..... 9

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองของกระบวนการทำกรอบ (A Process model of Framing)..... 33

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการกระจายข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก..... 46

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก
ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งภายในประเทศ..... 46

ภาพที่ 5.1 แบบจำลองของ Scheufele (1999) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของที่มา
และผลลัพธ์ของแต่ละกระบวนการ..... 106

ภาพที่ 5.2 ลำดับสายการบังคับบัญชาในการรวบรวมข่าวสารของสถานีวิทยุกระจายเสียง
กองทัพบก..... 112

ภาพที่ 5.3 ลำดับสายการบังคับบัญชาในการรวบรวมข่าวสารของสถานีวิทยุกระจายเสียง
กองทัพบกในสถานการณ์ความขัดแย้ง..... 113

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันสื่อวิทยุเน้นให้ความสำคัญอย่างมากกับการนำเสนอข่าวสารหลากหลายประเภท เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา หรือแม้กระทั่งข่าวพยากรณ์อากาศ แต่ถ้าจะพูดถึงสังคมไทยในปัจจุบัน ข่าวที่น่าสนใจที่สุดก็คงจะหนีไม่พ้นข่าวเรื่องความขัดแย้งภายในประเทศจากคนในประเทศด้วยกันเอง สื่อวิทยุ มีบทบาทสำคัญยิ่ง ที่จะให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นรอบตัว ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของข่าวสาร และคอยเป็นสื่อกลางที่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้แสดงความคิดเห็น สื่อวิทยุยังมีหน้าที่ในการรายงาน ให้ประชาชนได้ทราบความเป็นไปหรือการทำงานของหน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยงานรัฐบาล เจ้าหน้าที่ตำรวจ และทหารในหลายๆด้าน เป็นเหมือนมาตรวัดกระแสความแปรเปลี่ยนของสภาพสังคมให้รู้ว่า จะมีเหตุการณ์ความขัดแย้ง หรือสถานการณ์ไม่มั่นคงเกิดขึ้นในอนาคตมากน้อยเพียงใด

สื่อวิทยุถือเป็นสินค้าทางสมองและทางปัญญา เป็นการขายความคิด ตลอดจนเป็นสื่อกลางความเข้าใจ ช่วยขจัดช่องว่างต่าง ๆ ในสังคมที่เกิดขึ้น ปลูกฝัง หรือเสริมสร้างความรู้สึกร่วมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชนในชาติ และป้องกันความขัดแย้งในกลุ่มชนในด้านเชื้อชาติ ศาสนา การเมือง ตลอดจนการจูงใจและเร่งเร้า ความรู้สึก ที่จะพัฒนาประเทศ ไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจุดนี้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีอิทธิพล เช่น รัฐบาล และทหารที่มีสื่อวิทยุมากที่สุด ก็ได้นำสื่อวิทยุมาใช้เป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจกับประชาชนเช่นกัน

สื่อวิทยุทั้งที่บริหารโดยรัฐบาล และบริหารโดยทหาร ต่างก็ได้ทำหน้าที่สำคัญในการให้ข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ อีกทั้งการทำงานของทหารแก่ประชาชนให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การเมือง เศรษฐกิจ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทหาร และเหตุการณ์ต่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนและส่วนรวม นอกจากนี้สื่อวิทยุยังถือเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญต่อสาธารณชน ในการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตย ซึ่งทำหน้าที่ในการให้ข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น ความบันเทิง ต่อประชาชน และมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ อาทิ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศ

นอกจากนี้สื่อวิทยุยังมีอิทธิพลต่อค่านิยมในสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของประชาชน สามารถโน้มน้าวประชามติได้อย่างกว้างขวาง สามารถปลูกฝังทัศนคติต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีความสำคัญในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นกระจกสะท้อนความต้องการของประชาชนหรือสังคม และเป็นตัวแทนของทหาร โดยการทำหน้าที่เสนอข่าวการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจในสิ่งที่ทหารทำ สื่อวิทยุจะต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตน ทำหน้าที่ให้เหมาะสมกับความไว้วางใจที่ประชาชนมอบให้ ยึดมั่นอยู่ในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ใดผู้หนึ่ง หรือพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง การรายงานข่าวจะต้องถูกต้องเชื่อถือได้ ไม่บิดเบือนจากความเป็นจริง มีความยุติธรรม และไม่มอมเมาประชาชน

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สื่อวิทยุมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจ ปลูกฝังค่านิยม ความคิด ความเชื่อให้แก่ประชาชน เป็นอย่างมาก ทำให้หน่วยงานขนาดใหญ่ มักจะมีสถานีวิทยุไว้ครอบครอง เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อกับประชาชน และแน่นอนว่าหน่วยงานทางทหารก็มีสถานีวิทยุที่ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การควบคุมดูแลของตนเองเช่นกัน

เมื่อกล่าวถึงทหาร คนทั่วไปมักจะมองถึงการรบ การใช้กำลังพลในการต่อสู้ป้องกันประเทศ หรือกิจกรรมใดๆ ที่ใช้การวางแผน กำลังพล หรืออาวุธเข้าปะทะกัน แต่ในความจริงนั้น ทหารก็มีแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจกับประชาชนทุกคน และสอดแทรกการปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อเข้าถึงประชาชน โดยผ่านทางสื่อต่างๆ เช่นเดียวกับที่รัฐบาลใช้ นั่นก็คือการใช้สื่อวิทยุ และได้เพิ่มจำนวนสถานีวิทยุมาโดยตลอด จนในปัจจุบัน กองทัพบกถือเป็นองค์กรที่มีกรรมสิทธิ์สื่อวิทยุมากที่สุด เป็นอันดับ 1 โดยมี 126 สถานีทั่วประเทศ ในขณะที่กรมประชาสัมพันธ์มีสถานีวิทยุทั้งสิ้น 62 สถานี และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยมี 9 สถานี ในตอนเริ่มแรกที่สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกได้ถือกำเนิดขึ้นนั้น ได้จัดตั้งเป็นศูนย์ผลิตรายการและข่าวกองทัพบกขึ้น เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2525 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก ในเวลาต่อมา เมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2530 ก็ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก โดยยกเลิกการจัดศูนย์ผลิตรายการและข่าวกองทัพบก และให้จัดตั้งเป็นส่วนผลิตรายการและข่าว ที่ทำงานขึ้นตรงต่อฝ่ายกิจการพลเรือนศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก และเมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2547 ก็ให้แปรสภาพจากส่วนผลิตรายการและข่าว เป็นสถานี

วิฤกษ์กระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก เป็นหน่วยขึ้นตรงต่อฝ่ายกิจการพลเรือนศูนย์ปฏิบัติการ กอล์ฟบกจนถึงปัจจุบัน (สถานีวิฤกษ์โทรทัศน์กอล์ฟบก, 40 ปีสถานีวิฤกษ์โทรทัศน์กอล์ฟบก, บริษัท มายด์ พับลิซซิง จำกัด, 2541, น.4-16)

การนำเสนอข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิฤกษ์ในช่วงแรกนั้น มีบริษัทแปซิฟิกคอปเปอเรชั่น (ก่อตั้งในปี พ.ศ.2528 โดย ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมลร่วมกับ ปีย์ มาลากุล ณ อยุธยา) เป็นผู้ดำเนินการมาตั้งแต่ 1 เมษายน พ.ศ.2536 โดยสถานีวิฤกษ์กระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก ดำเนินการร่วมกับศูนย์ผลิตข่าวและมีบริษัทแปซิฟิกคอปเปอเรชั่น เข้ามาดำเนินการควบคุมการผลิตทั้งหมด เพราะในช่วงก่อตั้ง สถานีวิฤกษ์กระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก ยังขาดแคลนบุคลากร และเครื่องมือสนับสนุนในการผลิตข่าว แต่ในเวลาต่อมา เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.2546 ศูนย์ข่าววิฤกษ์กอล์ฟบกก็ได้จัดตั้งขึ้นตามมติเอกฉันท์ของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารวิฤกษ์กระจายเสียง ครั้งที่ 4/46 โดยพลเอกชัยสิทธิ์ ชินวัตร ผู้บัญชาการทหารบก เป็นประธานประชุม มีมติให้ กอล์ฟบก สถานีวิฤกษ์โทรทัศน์กอล์ฟบกและส่วนผลิตรายการและข่าวฝ่ายกิจการพลเรือนศูนย์ปฏิบัติการกอล์ฟบก ดำเนินการผลิตรายการและเสนอข่าวด้วยตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 40 และพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิฤกษ์กระจายเสียง วิฤกษ์โทรทัศน์และกิจการคมนาคม พ.ศ. 2545 มาตรา 25-26 ซึ่งสถานีวิฤกษ์กระจายเสียงในเครื่องข่ายกอล์ฟบกจะต้องผลิตรายการด้วยตนเองมากขึ้น โดยข่าวที่ผลิตออกมานั้น มีทั้งเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทหาร และไม่เกี่ยวข้องกับทหาร เปิดสัญญาณครั้งแรก ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2547 และยังเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีโอกาสในการเข้ามาดำเนินรายการต่างๆภายใต้สัญญาณการเช่าช่วงเวลา แต่ก็จะต้องดำเนินการภายใต้ นโยบายของกอล์ฟบกอย่างเคร่งครัด โดยจะมีรายการภาคบังคับที่จะต้องออกอากาศเหมือนกันทุกสถานีวิฤกษ์ คือ รายการข่าวต้นชั่วโมง รายการสยามมานูสติ รายการกอล์ฟบกเพื่อประชาชน รายการรู้รักสามัคคี และรายการได้ร่วมธงไทยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

ในปัจจุบัน สถานีวิฤกษ์กระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก ยังขาดบุคลากร และอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการทำข่าว จึงส่งมอบหน้าที่ให้ สถานีวิฤกษ์โทรทัศน์ช่อง 5 ดำเนินการในส่วนของการผลิตข่าว แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ นโยบายของกอล์ฟบก และสามารถเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของผู้บังคับบัญชาได้ (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม, แนวทางการพัฒนารายการกอล์ฟบกเพื่อประชาชน, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยกอล์ฟบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, 2549: น. 16.)

เมื่อทางสถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 ได้ทำการรวบรวมข่าวสารเสร็จ ก็ให้นำข่าวสารที่ได้มาผ่านกระบวนการผลิตแล้วทำการออกอากาศผ่านสถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งสามารถแบ่งกระบวนการผลิตข่าวให้กับสถานีวิจัยกระจายเสียงในเครื่องกองทัพบกออกได้เป็น 4 กระบวนการหลัก คือ

1. การวางแผนผลิตรายการข่าววิทยุ คือ การกำหนดตัวบุคลากรที่รับผิดชอบในหน้าที่ต่างๆ ซึ่งจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความถนัดในสายงานต่างๆ อีกทั้งจะต้องกำหนดแผนการในการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ของสิ่งที่นำเสนอ และกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1.1 การวางแผนทีมผลิตรายการข่าว กำหนดบุคลากรในการทำงาน

บุคลากรในการทำงานที่สถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 เลื่อนั้น จะเป็นทั้งทหารและพลเรือน โดยส่วนมากจะได้รับการคัดเลือกจากเหล่าที่เกี่ยวข้องกับสายงาน เช่น เจ้าหน้าที่จากหน่วยสื่อสาร ที่มีขีดความสามารถในการใช้อุปกรณ์ หรือ ฝ่ายช่างที่มีความสามารถในการซ่อมบำรุง หรือพลเรือนที่จบการศึกษาจากสาขาที่เกี่ยวข้อง แต่เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะเป็นพลเรือน เพราะตามระเบียบของสถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 นั้น เจ้าหน้าที่ที่เป็นทหาร จะสามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แบบช่วยราชการได้เท่านั้น เมื่อถึงกำหนดที่ต้องกลับหน่วยต้นสังกัด ก็จะต้องกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยต้นสังกัด เว้นแต่ทางสถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 จะแสดงความต้องการขอให้เจ้าหน้าที่คนนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อ

1.2 การวางแผน กำหนดแนวคิด วัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย

สถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำข่าวเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีให้กับประชาชน และรักษาความสงบในสังคม ตามกรอบแนวคิดของสถาบันทหาร กลุ่มเป้าหมายของรายการคือประชาชนทุกเพศ ทุกวัย

1.3 วางแผนการปฏิบัติงาน คือ การวางแผนล่วงหน้าเพื่อกำหนดแนวทางในการผลิตรายการข่าว

สถานีวิจัยโทรทัศนิกกองทัพบก ช่อง 5 จะมีการวางแผนการปฏิบัติการณ์ล่วงหน้าตามแต่กระแสสังคม กล่าวคือ ถ้าในภาวะปกติ การดำเนินการจะเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติประจำที่ทางองค์กรได้วางเอาไว้ แต่ถ้า เริ่มเกิดกระแสความเปลี่ยนแปลง เช่น

ความขัดแย้งในสังคมช่วงเดือน เมษายน พ.ศ.2552 ที่ผ่านมา การปฏิบัติงานทุกอย่าง จะมีการวางแผนล่วงหน้าเสมอ เพื่อที่จะได้รองรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

2. การเตรียมการผลิตรายการข่าววิทยุ คือ การเตรียมบทวิทยุ นั่นก็คือข่าวที่จะนำเสนอ อุปกรณ์ในการผลิตรายการข่าว ประกอบด้วย

2.1 บทวิทยุกระจายเสียง

ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะนำข่าวสารที่ได้มาผ่านบรรณาธิการ ข่าวตรวจสอบก่อน และส่งต่อให้เจ้าหน้าที่เขียนข่าวทำการเรียบเรียงเนื้อหา ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่เขียนข่าวทำการเขียนเสร็จจะต้องนำไปให้ทางบรรณาธิการตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนออกอากาศ

2.2 ห้องผลิตรายการและอุปกรณ์ผลิตรายการ

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นหน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ พร้อมไปด้วย บุคคลากรและอุปกรณ์ในการทำงาน ในส่วนของห้องผลิตรายการและอุปกรณ์นั้น ได้มีการเตรียมพร้อมไว้ก่อนทำการผลิตจริงอย่างน้อย 1 ชม. และมีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแล รักษาอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดงบประมาณคอยปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่เก่าหรือชำรุด

2.3 วัสดุรายการ เช่น เสียงดนตรี เสียงประกอบต่างๆ

ในส่วนของเสียงดนตรีหรือเสียงประกอบนั้น เนื่องจากจะเป็นการนำเสนอข่าวแบบ ตรงๆ จึงไม่มีรูปแบบอะไรพิเศษเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ฟังมากนัก

2.4 การติดต่อ

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะเพิ่มเติมเนื้อหาข่าวจากการหยิบยกคำพูด หรือแนวคิดจากหน่วยงานอื่นมาทำการติดต่อใส่เพิ่มเติมในรายงานข่าว เพื่อที่จะได้เพิ่ม น้ำหนักของข่าวและสร้างความน่าสนใจ เช่น ทำการติดต่อความคิดเห็นของสำนักข่าว ต่างประเทศ BBC

3. การผลิตรายการข่าววิทยุ คือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ผ่านกระบวนการผลิตแล้วต่อผู้รับ สาร ดังนี้

3.1 ผลิตโดยวิธีการบันทึก

โดยปกติแล้วรายการข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่ทำให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะเป็นรายการสด แต่จะมีการใช้เทปบันทึกมาช่วยเสริมในบางครั้ง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับการรายงานข่าวในช่วงเวลานั้นๆ เช่น นำความคิดเห็นจากสำนักข่าว BBC หรือบทสัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจที่ได้ทำการบันทึกไว้มาตัดต่อใส่ไว้ในรายการข่าว

3.2 ผลิตรายการสด

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ในส่วนของที่เป็นรายการข่าวต้นชั่วโมง จะเป็นรายการสดทั้งหมด

4. การประเมินผลรายการข่าววิทยุ คือ การตรวจสอบกระแสตอบรับจากผู้รับสารคือ

4.1 การประเมินผลการวางแผนการผลิตรายการ

4.2 การประเมินผลการผลิตรายการ

4.3 การประเมินผลหลังการผลิตรายการ

ในส่วนของ การประเมินผล ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะไม่มีผลสำรวจอย่างชัดเจน จะใช้กระแสสังคมเป็นตัววัดมากกว่า กล่าวคือ คอยดูการตอบสนองของประชาชนอยู่ห่างๆเท่านั้น จะไม่มีการเข้าไปทำการตรวจสอบ หรือทำกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนออกมาแสดงการตอบรับโดยตรง ((สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก, 40 ปีสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก, บริษัท มายด์ พับลิชซิง จำกัด, 2541, น.20-26))

นอกจากนี้กระบวนการผลิตของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกที่ได้รับการสนับสนุนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สามารถจำแนกเป็น 2 แบบได้ดังนี้

1. ในสภาวะปกติ

2. ในสภาวะความขัดแย้ง

1. ในสภาวะปกติจะมีรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1.1 เมื่อเกิดเหตุการณ์ในสภาวะปกติ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก จะส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปรวบรวมข่าว แต่เนื่องจากยังขาดแคลนบุคลากร จึงจำเป็นที่จะต้องประสานงานกับสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

1.2 จะคอยติดตามข่าวสารที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ในช่วงนั้นๆ นำเสนอข่าวสารที่ประชาชนสนใจ แต่จะไม่นำเสนอในเชิงสร้างกระแส พาดพิงบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร

1.3 การนำเสนอข่าวโดยปกติ จะผ่านการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชาก่อน แต่ในบางเรื่องก็สามารถนำเสนอได้เลย เช่น ข่าวกีฬา หรือข่าวทั่วไป ที่ไม่มีผลกระทบต่อประเทศชาติ โดยการคัดเลือกข่าวนั้นจะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือแบบง่ายเป็นแบบที่ผู้รวบรวมข่าวสามารถนำมาผลิตได้เลย และแบบที่ต้องผ่านผู้อำนวยการผลิตก่อน ซึ่งผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะใช้แบบไหนนั้น คือ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกองทัพบก แต่ในแบบที่สองนี้ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกองทัพบกจำเป็นที่จะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารบกเสียก่อน

2. ปฏิบัติการภายใต้สถานการณ์ความขัดแย้ง สามารถจำแนกได้ ดังนี้

2.1 เมื่อเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้ง จะมีการตั้งคณะกรรมการติดตามสถานการณ์ที่รวบรวมบุคคลากรจากคนภายในหน่วยงานกองทัพบก

2.2 จะมีการส่งเจ้าหน้าที่ที่จัดขึ้นมาเป็นพิเศษ จากคำสั่งของคณะกรรมการติดตามสถานการณ์เข้าไปรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริง และนำข้อมูลที่ได้นั้นมาขยายความ แต่จะไม่นำเสนอเอนเอียงไปทางฝ่ายใด วางตัวเป็นกลาง และจะนำเสนอข่าวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยุติความขัดแย้งให้เร็วที่สุด จะทำการเกาะกระแสข่าวอย่างต่อเนื่อง แต่จะทำการนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์

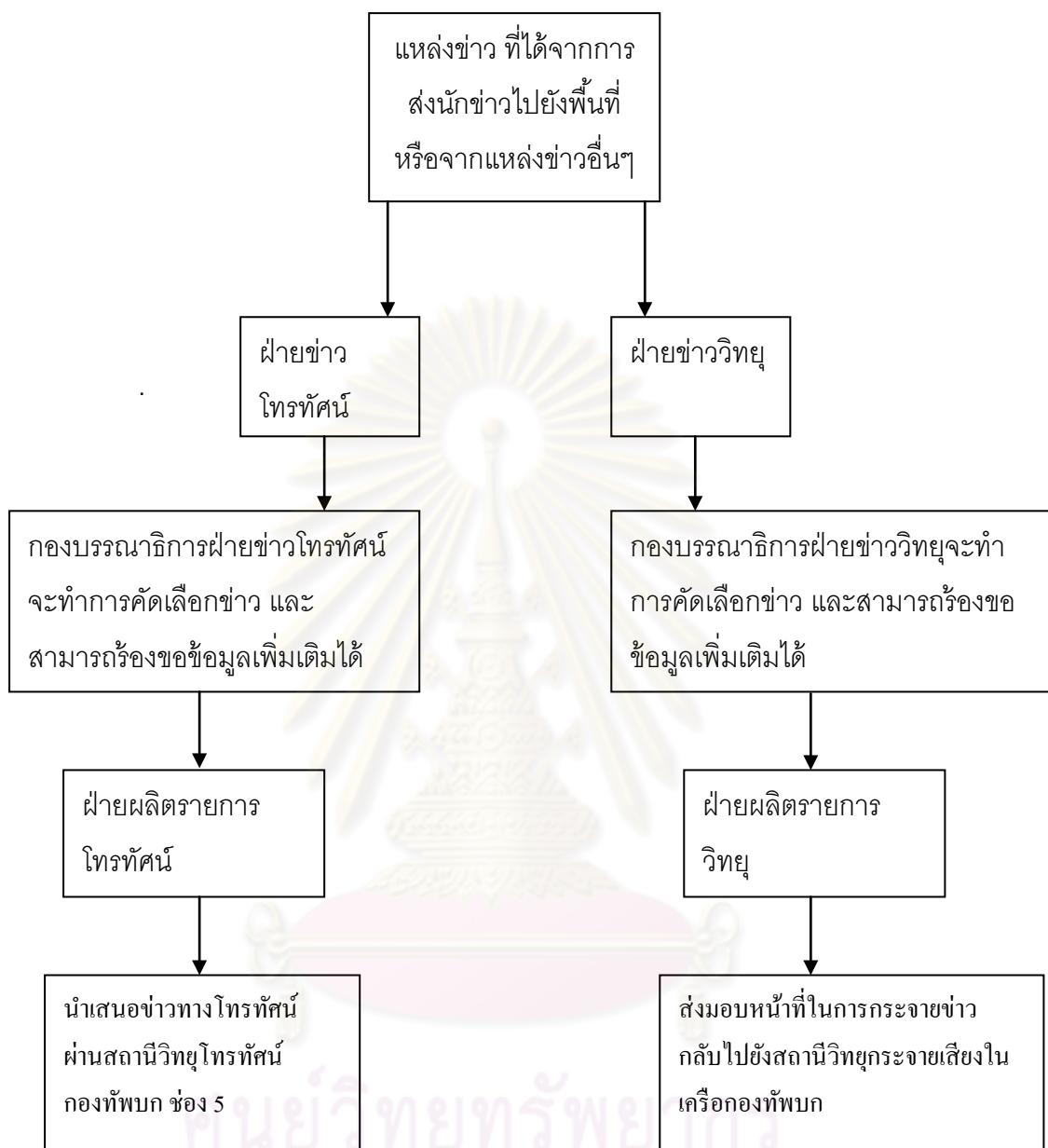
เมื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ดำเนินการในส่วนของการผลิตข่าวเสร็จสิ้นก็จะนำข่าวที่ทำเสร็จนั้น ส่งมอบกลับไปให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก เพื่อทำการส่งสัญญาณเสียงผ่านระบบไฟเบอร์ออฟติกไปยังสถานีวิทยุ จส.2 FM.103 MHz กรมการทหารสื่อสารสะพานแดงที่เป็นสถานีแม่ข่ายของสถานีวิทยุในเครื่องกอล์ฟบกทั้งหมด เพื่อส่งสัญญาณดาวเทียมไปยังสถานีวิทยุเครือข่ายกองทัพบกทั้ง 126 สถานีทั่วประเทศ (<http://www1.tv5.co.th> เว็บไซต์สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5) ซึ่งจะสามารถสรุปออกมาเป็นโครงสร้างได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 โครงสร้างการดำเนินการผลิตข่าวของสถานีวิทยุในเครือกองทัพบก

เนื่องจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ได้รับหน้าที่ในส่วนของการผลิตเท่านั้น เมื่อทำการผลิตเสร็จ จึงได้ส่งมอบหน้าที่กลับไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จส.2 FM.103 MHz ทำการกระจายสู่สถานีในเครือกองทัพบกอื่น ๆ อีก 126 สถานี ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นข่าวต้นชั่วโมงเท่านั้น ทางสถานีวิทยุในเครือกองทัพบกทั้งหมดนั้น นอกเหนือจากรายการภาคบังคับ และข่าวต้นชั่วโมง ทางสถานีก็สามารถทำรายการวิทยุทั่วไป หรือรายการข่าวของสถานีตนเองได้ ตามแต่ข้อตกลงในส่วนของเวลา

แผนภาพที่ 1.2 กระบวนการการผลิตข้าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

จากผ่านภาพ จะเห็นได้ว่า แหล่งข้าวที่ข่าวทางโทรทัศน์กับวิทยุ นั้นจะมาจากแหล่งเดียวกัน แต่จะมีการขอข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้าวได้ตามความเหมาะสม เช่น ทางฝ่ายข่าวโทรทัศน์ จะสามารถขอข้อมูลในส่วนของภาพประกอบ หรือทางฝ่ายข่าววิทยุจะร้องขอในส่วนของเสียงบันทึกเทป เพื่อใช้ในการประกอบการรายงานข่าว

รูปแบบตั้งแผนภาพนี้ จะเหมือนกันทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะขัดแย้ง แต่ในสภาวะความขัดแย้ง จะมีการตรวจสอบจากกองบรรณาธิการมากกว่าปกติ ตามแต่นโยบายที่ทางกองทัพบกเสนอมา

จากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 โดยกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ที่ทำการเดินขบวนต่อต้านรัฐบาลในเวลานั้น สื่อวิทยุจึงมีหน้าที่ ในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จากเหตุการณ์ความรุนแรง ทำให้เจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรักษาความสงบในสังคมรวมทั้งทหาร ต้องเข้าทำการระงับความรุนแรง และเนื่องจากปัญหาความขัดแย้งในครั้งนี้ มีความเป็นไปได้ที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ทหารต้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อที่จะยุติความวุ่นวายให้เร็วที่สุด

ข่าวสารที่ได้รายงานจากสื่อวิทยุ นั้น นอกจากจะมีประโยชน์ต่อประชาชนแล้ว ยังถือเป็นสื่อกลางให้แก่เจ้าหน้าที่ทหาร เพื่อให้ได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมือง ความเคลื่อนไหวต่างๆของกลุ่มที่ทำการเดินขบวนในขณะนั้น รวมทั้งการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น และช่วยให้เข้าใจถึงกระแสการตอบรับต่อความเคลื่อนไหวต่างๆของเจ้าหน้าที่ทหาร อีกทั้งยังเปรียบเสมือนตัวกลางสำคัญในการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและประชาชน

จากปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ เช่น เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ที่ก่อให้เกิดการ แบ่งฝัก แบ่งฝ่ายกันอย่างเห็นได้ชัดเจน มีการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารต่างๆบิดเบือนจาก ความเป็นจริง เพื่อมอมเมาประชาชน สร้างความเข้าใจผิด และทำลายชื่อเสียงของบุคคล สถาบัน หรือหน่วยงานต่างๆ ถึงแม้ว่ายังไม่มียุทธวิธีที่ชัดเจนว่าผู้ใดเป็นผู้นำเสนอความเป็นจริง หรือผู้ใดนำเสนอข่าวสารบิดเบือน แต่เราก็สามารถมองเห็นความแตกต่างในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจากหลากหลายหน่วยงาน ซึ่งแน่นอนว่าประชาชนแต่ละคนก็เลือกที่จะเชื่อในสิ่งที่แตกต่างกัน ตามข้อมูลที่มาจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกัน

จากเหตุการณ์ในครั้งนี้ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จึงมีหน้าที่คอยให้ข่าวสารแก่ประชาชน ในส่วนของบทบาทหน้าที่ การเคลื่อนไหว และผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนือง เพื่อสร้างความสบายใจให้กับประชาชน และลดความรุนแรงที่เกิดขึ้น และเมื่อกล่าวถึงสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น จะเห็นว่าเป็นองค์กรที่มีการดำเนินการแตกต่างจากสถานีวิทยุอื่นๆ เพราะมีปัจจัยว่าด้วยเรื่องอุดมการณ์ของทหาร การทำงานภายใต้

กรอบของสถาบัน นอกจากนี้ถึงจะเป็นสถานีวิจัย แต่ก็มีโครงสร้างภายใน และองค์ประกอบในด้านปัจจัยเลือกข่าวที่แตกต่างจากสถานีวิจัยอื่นๆ

ด้วยเหตุที่กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในรูปแบบการนำเสนอข่าวทางวิทยุในช่วงที่มีความขัดแย้งทางการเมือง เนื่องจากวิทยุนี้ ถึงแม้ว่าจะมีขีดจำกัดในการนำเสนอเมื่อเทียบกับโทรทัศน์ที่มีทั้งภาพและเสียง แต่ในส่วนของวิทยุ สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ สามารถรับฟังได้เกือบตลอดเวลา เช่น เวลารับรถ หรือขับรถ และสิ่งที่เป็นปัจจัยอีกอย่างคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น ถือเป็นสถานีวิจัยที่มีเครือข่ายมากที่สุดในประเทศไทย ทำให้มีอิทธิพลในการนำเสนอข่าวเข้าถึงผู้รับสารมากกว่าสถานีอื่น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552 มาเป็นหัวข้อการวิจัย เพราะ เป็นประเด็นที่มีความแตกต่างในการนำเสนอข่าวอย่างชัดเจน ประกอบกับเป็นหัวข้อที่มีความน่าสนใจ เมื่อได้ผลสรุปออกมา ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสาร บทความ สาระ เพื่อก่อให้เกิดความถูกต้องเที่ยงตรง ยุติธรรม มีคุณประโยชน์ต่อสาธารณะ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ไม่ก่อให้เกิดกระแสทัศนคติความขัดแย้งในสังคม ตลอดจนการตระหนักถึงการทำหน้าที่ ตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคมที่สื่อวิทยุพึงมี เป็นส่วนหนึ่งในพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิจัยกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552 เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้าง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิจัยกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิจัยกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิจัยกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552

ข้อสันนิษฐานการศึกษา

1. ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง ลักษณะการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบกมีเนื้อหาและรูปแบบข่าวที่มีวัตถุประสงค์ในการลดความรุนแรง
2. ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก มีปัจจัยทั้งภายใน และปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลในการคัดเลือกเนื้อหาและรูปแบบในการนำเสนอข่าว

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้จะจำกัดขอบเขตอยู่ที่ข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก โดยใช้ข่าวในช่วงเวลาระหว่าง 06:00 – 08:00 น. ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2552 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2552 รวมทั้งสิ้น 10 วัน โดยจะนำข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก ในช่วงระหว่าง 0.600 น. ถึง 08.00 น. มาทำการเปรียบเทียบกับข่าวในช่วงเวลาเดียวกันอีก 2 สถานี คือ สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ช่วงเวลา 07.30 – 08.00 น. กับองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ในช่วงเวลา 07.00 – 08.00 น. เพื่อให้เห็นคุณลักษณะที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และจะทำการวิเคราะห์กระบวนการในการผลิตข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบกจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภายในสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก

นิยามศัพท์

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียงที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกอล์ฟบก โดยจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ ภายใต้กรอบอุดมการณ์และนโยบายทางทหาร มีแม่ข่ายคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก จส.2 FM.103 MHz

รูปแบบการนำเสนอข่าว หมายถึง วิธีการเผยแพร่ข่าวสู่ประชาชนภายใต้การดูแลของผู้ควบคุมหรือองค์กร ในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552 ในที่นี้จะแบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news) คือ การรายงานข่าวทั่วไปของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552

2. การวิจารณ์ข่าว (News Commentary) คือ คำพูดเสนอความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552
3. การวิเคราะห์ข่าว (News analysis) คือ การที่มีบุคคล หน่วยงาน หรือองค์การประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552 หรือแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

เนื้อหาข่าว ข่าวที่นำเสนอผ่านสื่อวิทยุให้ประชาชนได้รับรู้ ในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552 ในที่นี้จะแบ่งเนื้อหาข่าวสถานการณ์ ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ ลักษณะที่กล่าวถึงความเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปช.) ลักษณะที่กล่าวถึงรัฐบาล ซึ่งหมายถึง สิ่งที่รัฐบาลทำเพื่อตอบโต้แนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปช.) และยุติความรุนแรง และสุดท้ายคือลักษณะที่การกล่าวถึงทหาร ซึ่งหมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ไขสถานการณ์ความไม่สงบ

ปัจจัยในการคัดเลือกข่าว หมายถึง สิ่งต่างๆที่มีอิทธิพลในการเลือกข่าวที่จะนำเสนอต่อประชาชน ในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ. 2552 ในที่นี้จะแบ่งเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว และปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม

ความขัดแย้ง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกัน จุดมุ่งหมาย หรือวิธีการบางอย่าง หรือทั้งสองอย่างแต่ไม่สามารถหาทางออกที่แต่ละฝ่ายยอมรับได้ อาจกล่าวอย่างกว้างๆได้ว่า ความขัดแย้ง หมายถึง การที่แต่ละฝ่ายไปด้วยกันไม่ได้ในเรื่องเกี่ยวกับความต้องการ ในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบ เมษายน พ.ศ.2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ และสามารถนำไปใช้ประกอบการศึกษารูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงได้ในอนาคต
2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางและสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อื่นๆของทหารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก” ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบและแนวทางในการศึกษา โดยสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร
2. ความหมายและความสำคัญของข่าว
3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว (Framing)
4. แนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus)
5. ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory)
6. รูปแบบการรายงานข่าววิทยุกระจายเสียง
7. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบก
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร

ในอดีต ทหาร คือนักรบทำหน้าที่ป้องกันความเป็นเอกราชของชาติ และทำหน้าที่รบเพื่อขยายอาณาเขตของประเทศ แม้จะยังไม่รู้จักวิทยุการการข่าว แต่ทหารก็ได้ใช้วิทยุการการข่าวติดต่อกันมาโดยไม่รู้ตัว เพราะการรบที่จับศึกในทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นในทางรับหรือทางรุก ประวัติศาสตร์ของไทยก็ได้บันทึกให้ได้ทราบถึงความเด็ดเดี่ยวกล้าหาญในการตั้งรับ จนศัตรูต้องล่าถอย เพราะไม่สามารถจะเอาชนะได้ และในทางรุกก็ทำให้ทราบว่า ได้ใช้กำลังทหารเข้าไปบุกรุกเมืองหลวงยึดเอาดินแดนและเข้าทาสบริวารจากประเทศใดมาได้บ้าง ที่ทราบได้ทั้งจากประวัติศาสตร์ และคำเล่าอ้างกันมาแต่อดีตจนกลายเป็นบันทึกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ ก็เพราะเหล่าทหารที่ได้ผลงศึกเหล่านั้นได้ส่งข่าวบอกเล่า ทั้งบุคคลในครอบครัวและญาติสนิทมิตรสหาย ให้ได้รับฟังถึงความเก่งกล้าสามารถของตน ของหน่วยที่ตนสังกัดอยู่ แม้การบอกกล่าวเล่าขานดังกล่าวจะมีมูลความจริงหรือไม่เพียงใด แต่ก็ทำให้เกิดภาพพจน์ว่าทหารคือบุคคลที่มีความเก่งกล้าสามารถทั้งในด้านป้องกันประเทศ และในด้านที่จะใช้กำลังแห่งความเก่งกล้าแสวงหาดินแดนมาเป็นเมืองขึ้น ให้เป็นเกียรติและบารมีแก่ประเทศชาติ และยังมีเสมือนเป็นการแสดงถึง

ความยิ่งใหญ่แห่งอาณาภาพของประเทศตน การแสดงออกของความเกรียงไกรในความเก่งกล้าของทหารที่บอกเล่าดังกล่าวมานี้ ก็คือ การที่ทหารให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ด้วยการบอกเล่าตามที่มีอยู่ในทฤษฎีการข่าวและการประชาสัมพันธ์ โดยที่ไม่รู้ว่าได้กระทำการประชาสัมพันธ์ไปแล้วทั้งต่อบุคคลในครอบครัวและต่อประชาชนที่ได้รับฟัง จนกระทั่งบันทึกปรากฏไว้ เป็นประวัติศาสตร์ หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ ทหารได้ให้ข่าวสารในแสนยานุภาพของตน แก่ประชาชนมาแล้วในอดีตโดยไม่รู้ตัว

สถาบันทหารก็เช่นกัน การดำเนินการข่าวนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสถาบันอื่นใด เพราะกองทัพเป็นสถาบันที่สำคัญเกี่ยวข้องกับประชาชนทั้งชาติในเรื่องของความมั่นคง การเตรียมกำลังให้พร้อมที่จะป้องกันเอกราชอธิปไตยของชาติ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการข่าวของทหารให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชนเช่นเดียวกับสถาบันอื่นๆ

ทหารจะต้องให้ข่าวสารแก่ประชาชนเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างกันและกัน เช่นเดียวกับสถาบันอื่นๆ สถาบันของทหารต้องให้ความรู้และข่าวสารแก่ทหาร และดำเนินงานในด้านการประชาสัมพันธ์กับประชาคมที่อยู่ในบริเวณหรือรอบๆที่ตั้งหน่วยทหารอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ การดำเนินงานด้านข่าวของทหาร จึงหมายถึงการปฏิบัติที่เกี่ยวกับ

- 1.1 การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (PUBLIC INFORMATION)
- 1.2 การให้ข่าวสารและความรู้แก่ทหาร (COMMAND INFORMATION)
- 1.3 การสัมพันธ์กับประชาคม (COMMUNITY RELATION)
- 1.4 การสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (MASS MEDIA RELATION)

1.1 การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (PUBLIC INFORMATION)

ตามที่กล่าวมานี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า การข่าวของทหารนั้นเป็นภารกิจ ที่ประกอบด้วยวิธีดำเนินการหลายประการ ซึ่งพอสรุปความหมายสำคัญได้ว่า ต้องให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารอันแท้จริงของทหาร ดังนี้

- 1.1.1 ให้ประชาชนเข้าใจในหน้าที่และภารกิจ ตลอดจนบทบาทของกองทัพไทย ที่จะดำเนินการตามนโยบายป้องกันประเทศชาติ
- 1.1.2 ให้ประชาชนมั่นใจสมรรถภาพของทหาร ว่าจะสามารถปฏิบัติภารกิจตามนโยบายอย่างสมบูรณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.1.3 ให้ประชาชนนิยมและเชื่อถือสถาบันของทหารตลอดจนตัวผู้บังคับบัญชาและทหารทุกคน

1.1.4 ให้สื่อมวลชนนิยมและเชื่อถือสถาบันของทหาร และผู้บังคับบัญชาทหาร

ดังนั้น ชาวของทหาร จึงต้องยึดมั่นอยู่กับการเสนอความจริงต่อประชาชนด้วยความบริสุทธิ์ใจและคอยหยั่งความรู้สึกของประชาชนให้รู้ว่ามีใจความเข้าใจ แต่หากทหารมิได้ปฏิบัติต่อประชาชนตามที่เผยแพร่ออกไป ความนิยมเชื่อถือต่อทหารก็จะลดลง ดังนั้น “ การกระทำ ” จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความนิยมเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อทหารโดยรวม

กิจการด้านการข่าวของทหารนั้น นับว่าเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยอุดมการณ์และการดำเนินงานอย่างกว้างขวาง โดยถือว่าชาวทหารที่เผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์ จะสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายได้

กองทัพจะสามารถจัดหน่วยงาน ยุทธโศปกรณ์ และการฝึกกำลังพลเพื่อพร้อมรบได้ทันที และสามารถยืดหยุ่นในการปฏิบัติการในสนามได้อย่างเหนียวแน่นนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. การให้ความรู้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และกระตุ้นความรู้สึกของทหารในสนามรบให้พร้อมเพื่อการต่อสู้อยู่เสมอ

2. ให้ประชาชนเข้าใจ ชาบซึ่ง ถึงภารกิจและหน้าที่ของทหารในการป้องกันประเทศ จนทุกคนพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทั้งด้วยกำลังคน ทุนทรัพย์ วัสดุและจิตใจกองทัพจะได้ปัจจัยเหล่านี้มา ก็ด้วยการดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องควบคู่กันไป กับบุคคลภายในกองทัพและประชาชนทั่วไป ทั้งในและนอกประเทศ ทั้งนี้เพราะ

2.1 การดำเนินชีวิตของทหารกับประชาชนนั้นจะแยกจากกันเสียมิได้ เพราะต่างฝ่ายต่างก็มีส่วนได้ส่วนเสียในความพึงพอใจและปัญหาต่างๆเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาคมร่วมกัน ทั้งต่างก็เป็นแหล่งรับและสื่อข่าวสาร เช่นเดียวกัน บรรดาเรื่องราวต่างๆที่ทางการทหารเสนอแก่ประชาชนนั้น ทหารก็ย่อมทราบด้วยในทำนองเดียวกันเรื่องราวที่ทหารได้รู้ได้เห็นจากกรมกองหรือหน่วยทหาร ก็จะสะท้อนออกสู่ประชาชนเช่นกัน

2.2 ทหารแต่ละคนนั้นเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ ที่นำข่าวสารทางทหารไปสู่ประชาชนได้ดีที่สุด ถ้าได้ให้ความรู้ความเข้าใจในภารกิจและหน้าที่แก่ทหารอย่างถูกต้อง ทหารก็จะเป็นสื่อสัมพันธ์ที่ดีที่สุดของผู้บังคับบัญชาได้อีกทางหนึ่ง แต่ถ้าขาดการอบรมชี้แจง

ดังกล่าว ทหารก็อาจกลับเป็นผู้ทำลายเกียรติคุณของตนเองของหน่วย และของกิจการทหารเสียเอง จึงเห็นได้ว่าทหารหรือตัวบุคคลนั้น เป็นสื่อบุคคลที่จะนำความนิยมเชื่อถือ หรือการขาดความนิยมในกิจการทหารไปสู่ครอบครัว เพื่อนฝูง และผู้คุ้นเคยชอบพอได้

การดำเนินงานด้านการข่าวของทหาร มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทหารได้รู้จักข้าศึกของตน เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติการทางทหาร ทราบการปฏิบัติของตน ของหน่วยและหน้าที่ วิธีต่อสู้ วิธีรบแบบต่างๆ เพื่อป้องกันประเทศ รู้วิธีปฏิบัติตนให้เข้ากับประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนข่าวเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวทหาร หน่วย และประเทศชาติ

2. เพื่อเพิ่มพูนความคิดและความเชื่อมั่น ให้ทหารคิดถึงบทบาทความสำคัญของตนเอง ความสำคัญของหน่วยตน หน่วยเหนือ ที่มีต่อการปฏิบัติการรบในการป้องกันประเทศ

3. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในหน้าที่ของตน หน่วยของตน และหน่วยเหนือ ว่ากำลังทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร เข้าใจถึงนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ทหารต้องทราบ เข้าใจถึงเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับประชาชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ลักษณะภูมิประเทศ ลมฟ้าอากาศ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่นที่ทหารเข้าไปปฏิบัติการรบอยู่ ตลอดจนเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ทหารควรรู้

4. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิทยาการและข่าวสารให้ทหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่ทหาร และกระชับความสัมพันธ์ระหว่างทหารกับผู้บังคับบัญชา

6. เพื่อป้องกันการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม

สำหรับข่าวทหาร เป็นการดำเนินการเพื่อให้ทหารและบุคคลในวงการทหารได้ทราบในสิ่งที่ทหารต้องการทราบ และรู้ในสิ่งที่จำเป็นจะต้องให้ทหารทุกคนรู้ได้ทั่วถึงกัน เป็นการเพิ่มพูนความรู้เพื่อพัฒนา เพิ่มพูนความคิด เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น ความเข้าใจในหน้าที่ และบำรุงขวัญทหาร เป็นการฝึกกำลังความสามัคคีในหมู่ทหารให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับทหาร ป้องกันการโฆษณาชวนเชื่อของข้าศึกหรือฝ่ายตรงข้ามที่มุ่งกระทำต่อทหาร ตลอดจนช่วยในการพัฒนากองทัพให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพในการรบ พร้อมที่จะทำหน้าที่ป้องกันประเทศชาติได้ทันที และต้องดำเนินงานให้

ต่อเนื่องกันตลอดเวลาไม่หยุดยั้ง ชาวต่างชาติที่เผยแพร่ต้องเป็นความจริงทั้งสิ้น เพื่อให้ทหารรู้เรื่องราวต่างๆและเข้าใจได้ถูกต้องทุกกระยะ

ในส่วนนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะประชาชนส่วนมาก มักจะยังเข้าใจสถานภาพของทหารไม่ถูกต้องนัก เช่น จากเหตุการณ์ในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ที่ผ่านมา ประชาชนเรียกกร้องให้ทหารออกมาคลี่คลายสถานการณ์กันอย่างมาก แต่ยังคงความเข้าใจเรื่องกฎ ข้อบังคับ เงื่อนไขที่ทำให้ทหารเคลื่อนไหวได้ ในกรณีนี้คือ ทหารไม่สามารถทำอะไรได้ ถ้าไม่มีการประกาศกฎอัยการศึก แนวคิดนี้ จะสามารถสร้างความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ และอำนาจการปฏิบัติการของทหารได้ดียิ่งขึ้น

1.2 การให้ข่าวสารและความรู้แก่ทหาร (COMMAND INFORMATION)

การให้ข่าวสารและความรู้แก่ทหารนั้นเป็นหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชาที่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินการโดยทุกวิถีทาง เพื่อให้ทหารรู้และเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน ในขณะที่รับราชการ ทั้งรอบรู้ในกิจการต่างๆระหว่างทหารกับประชาชนที่เกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ นโยบายและเหตุการณ์ที่จะเป็นผลสะท้อนถึงกองทัพ ผู้บังคับบัญชาและทหารทั่วไป ในการที่จะพิจารณาว่า ข่าวสารใดที่ควรและจำเป็นต้องแจ้งให้ทหารทราบนั้น ย่อมต้องอาศัยแนวนโยบายของผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือลงมาตามลำดับ เป็นเครื่องพิจารณา อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจากแนวนโยบายของผู้บังคับบัญชาที่กำหนดแล้ว ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ทหารทั้งในที่ปกติและในสนามรบได้รับข้อมูลข่าวสาร และเรื่องราวต่างๆที่สมควรจะให้ทราบอยู่ตลอดเวลา ความรู้และข่าวสารที่ควรให้แก่ทหารมีดังนี้

- 1.2.1 ให้ทหารรู้ว่าเขาเป็นผู้แทนคนหนึ่งของกองทัพอันเป็นสถาบันสำคัญของรัฐบาล
- 1.2.2 ความรับผิดชอบและพันธะในการรับราชการทหารที่พึงมีตามระเบียบแบบธรรมเนียมของทหาร
- 1.2.3 ให้ซาบซึ้งในคุณค่าและเกียรติศักดิ์ของทหารแต่ละคน
- 1.2.4 ให้ประชาชนคนไทยมีความเชื่อถือและมั่นใจในความเป็นคนไทยในตัวทหาร
- 1.2.5 ภารกิจของแต่ละกองทัพ ความร่วมมือระหว่างทหาร และความสำคัญของชีวิตทหารแต่ละคนนั้น เป็นส่วนประกอบสำคัญยิ่งต่อนโยบายและแผนป้องกันชาติ

1.2.6 ปัญหาและข้อขัดแย้งต่างๆภายในประเทศและระหว่างประเทศนั้น อาจเป็นผลสืบเนื่องจากการกระทำของทหารได้ ไม่ว่าจะขณะจะอยู่ในหรือภายนอกประเทศ

1.2.7 ลัทธิและความมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีการของคอมมิวนิสต์นั้น เป็นปฏิปักษ์ต่อหลักนิยมของฝ่ายโลกเสรีประชาธิปไตย

การให้ข่าวสารแก่ทหารนั้น จะต้องหาทางกระทำโดยทุกๆทางที่จะให้ทหารได้รับรู้ โดยการจัดทำหนังสือพิมพ์ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงเคลื่อนที่หรือถ่ายทอด การกระจายเสียง ซึ่งในขั้นนี้ กองทัพบกได้ใช้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกเป็นกระบอกเสียงของทหาร ในอันที่จะเผยแพร่ภารกิจดังกล่าว รวมทั้งให้ข่าวโดยผ่านทางสถานีโทรทัศน์ของรัฐบาล

ในส่วนนี้ อาจดูเหมือนไปเกี่ยวข้องกับประชาชน แต่ก็ถือเป็นส่วนสำคัญเหมือนกัน เพราะเป็นการย้าเตือนให้ข้าราชการทหารทุกคนตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่ต้องทำ เพื่อรักษาความสงบสุขของบ้านเมือง เมื่อถึงยามจำเป็นอย่างเช่นเหตุการณ์ความขัดแย้งในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ที่ผ่านมา ทางหน่วยงานของทหาร ก็ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนทราบ และเตรียมพร้อมปฏิบัติหน้าที่ทันทีเมื่อมีคำสั่ง

1.3 การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาคม (PUBLIC RELATION)

นโยบายที่จะเผยแพร่กิจการและผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และที่ปฏิบัติต่อประชาชนอย่างกว้างขวางภายในขอบเขตการรักษาความลับของทางราชการ และความปลอดภัยของชาติ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและซาบซึ้งในหน้าที่ มั่นใจในสมรรถภาพ และนิยมเชื่อถือในผู้บังคับบัญชาและทหารทุกคน จนพร้อมที่จะให้การสนับสนุนแก่กองทัพในทุกวิถีทาง

การโฆษณาเผยแพร่ข่าวสารในทางการประชาสัมพันธ์นั้น ต้องทำอย่างตรงไปตรงมาตามความเป็นจริง และอยู่ในขอบเขตการรักษาความลับของทางราชการ และไม่ทำให้ผู้ฟังหลงเข้าใจผิดแบบโฆษณาชวนเชื่อ แม้การกระทำดังกล่าวจะช่วยให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนก็ตาม แต่เหล่าทัพจะไม่ก่อประชามติให้เกิดขึ้นกับประชาชนด้วยการโฆษณาให้หลงเชื่อด้วยวิธีใดๆทั้งสิ้น เพียงการเสนอข่าวต่อประชาชนตามความเป็นจริง แล้วให้ข่าว หรือการโฆษณานั้นๆเป็นผู้แจ้งความจริงแก่ประชาชนเอง เพราะความจริงมีอยู่ว่า สิ่งที่ประชาชน จะเชื่อถือ นั้นไม่ใช่เพียงเรื่องราวที่ได้ยินได้ฟังมา ประชาชนจะเชื่อก็คือเมื่อได้รู้ได้เห็นจากประสบการณ์ และสิ่งอันพึงประสงค์ที่หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของกองทัพแต่ละแห่ง พึ่งปฏิบัติอย่างเสมอต้น

เสมอปลายก็ คือ การเสนอความจริงเท่าที่เป็นอยู่ ไม่ใช่ทำนองคาดการณ์ว่ากองทัพจะสำเร็จผล อย่างนั้นอย่างนี้ แต่ทั้งนี้ก็มีได้หมายความว่า จะขายกองทัพให้กับประชาชน เพราะถ้าทำกองทัพให้ ดีแล้ว เรื่องราวและประวัติของกองทัพก็ต้องดีด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ประชาชนกับกองทัพก็ย่อมมี ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ในส่วนนี้จะแตกต่างจากข้อแรก การให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (PUBLIC INFORMATION) ข้อแรกนั้น จะกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของทหาร ว่ากระทำกรใดๆได้ มีอำนาจ มากน้อยแค่ไหน แต่ในข้อนี้ นั้น จะกล่าวถึงผลการปฏิบัติที่ทหารได้กระทำ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ และทราบการเคลื่อนไหวของทหารอย่างใกล้ชิด เช่น จากเหตุการณ์ เมษายน 2552 ช่วงวันที่ 13 ที่ มีการยึดรถประจำทางเพื่อใช้ในการปิดถนน ทางเจ้าหน้าที่ทหารก็ได้ทำการสลายการชุมนุม และ ทำการรายงานให้ประชาชนทราบในเวลาต่อมา

1.4 การสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (MASS MEDIA RELATION)

ปัจจุบันสื่อมวลชน อันมีทั้งหนังสือพิมพ์ วารสาร วิทยุกระจายเสียง และวิทยุ โทรทัศน์ ต่างก็มีบทบาทในการเสนอข่าวและเผยแพร่ข่าวไปสู่ประชาชนทุกระดับชั้นอย่างรวดเร็ว และการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องตามวิธีการ ก็ต้องอาศัยการเผยแพร่ข่าวและการสื่อข่าวเป็นหัวใจ ในการติดต่อและแพร่ข่าวสาร

ดังนั้น บรรดาสื่อมวลชนจึงมีความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างยิ่ง หาก หน่วยประชาสัมพันธ์ของทหารแต่ละเหล่าทัพ สามารถสร้างความนิยมต่อบรรดาสื่อมวลชนให้ ร่วมมือในการเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ประชาชนได้ด้วย การสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจกันเป็น อย่างดีแล้ว บรรดาสื่อมวลชนก็จะเป็นเสมือนสะพานที่เชื่อมต่อจากหน่วยทหารไปสู่ประตูบ้านของ ประชาชน อันเป็นการช่วยให้การเผยแพร่ข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างทหาร กับประชาชน ได้บรรลุถึงจุดหมายได้รวดเร็วขึ้น

วิธีปฏิบัติต่อผู้แทนสื่อมวลชน การเชิญผู้แทนสำนักสื่อมวลชนเยี่ยมชมกิจการ ใน หน่วยทหารหรือติดตามประจำอยู่กับหน่วยทหารที่ปฏิบัติการในสนามนั้น นับเป็นการโฆษณา เผยแพร่ทางการประชาสัมพันธ์ที่ดีวิธีหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อผู้แทนสำนักสื่อมวลชนได้มีโอกาสพบปะกับ ผู้บังคับบัญชาของหน่วย อันเป็นทางเสริมสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน และเป็นการได้พบเห็น

ปฏิบัติการต่างๆของหน่วย แล้วนำสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นนั้นไปเผยแพร่สู่ประชาชน ด้วยเหตุนี้ จึงกำหนดวิธีปฏิบัติต่อผู้แทนสื่อมวลชนไว้ดังนี้

1.4.1 หน่วยที่มีอำนาจหน้าที่โฆษณาแถลงข่าวได้ ย่อมจะเชิญผู้แทนสำนักสื่อมวลชนเข้าเยี่ยมชมกิจการและการปฏิบัติของหน่วยได้ โดยให้ชมและให้ข่าวเฉพาะสิ่งที่ควรเปิดเผยและที่ประชาชนควรต้องรู้ ในการเชิญดังกล่าวนี้ต้องตรวจสอบผู้แทนสำนักสื่อมวลชนแต่ละคนให้รู้ว่ามิใคร่บ้างที่เป็นผู้มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจต่อความปลอดภัยของชาติ

1.4.2 เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้อื่นที่ไม่ได้รับเชิญปะปนมากับผู้แทนสำนักสื่อมวลชน ให้หน่วยเชิญจัดทำเครื่องหมาย และให้ผู้รับเชิญประดับเครื่องหมายเพื่อแสดงให้ทราบว่าเป็นผู้รับเชิญ ซึ่งเป็นการสะดวกแก่การควบคุมและให้การรับรอง กับให้มีสมุดชื่อผู้แทนสำนักสื่อมวลชนเหล่านั้นไว้เป็นหลักฐาน แต่เพื่อให้เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ สมุดหลักฐานนั้นควรเป็นแบบสมุดเยี่ยม ถ้าเห็นเป็นการสมควรก็ขอให้ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนบันทึกความคิดเห็นในการเยี่ยมชมกิจการครั้งนั้นๆไว้เพื่อประกอบการตรวจสอบประชาติ

1.4.3 สำนักสื่อมวลชนอาจขอส่งผู้แทนร่วมประจำอยู่กับหน่วยทหารที่ปฏิบัติการในสนาม เพื่อความรวดเร็ว และแน่นอนในการเสนอข่าวต่อประชาชน ในกรณีเช่นนี้ ให้ปฏิบัติดังนี้

1.4.3.1 เสนอคำขอของสำนักสื่อมวลชนต่อสำนักงานเลขานุการของแต่ละเหล่าทัพเพื่อพิจารณานำเรียนผู้บัญชาการทหารของแต่ละเหล่าทัพพิจารณาอนุมัติ

1.4.3.2 ผู้แทนสื่อมวลชนที่ได้รับอนุมัติให้ติดตามประจำกับหน่วยทหารปฏิบัติการในสนาม จะต้องไม่มีพันธะใดๆต่อทางราชการทั้งสิ้น และให้แต่งกายคล้ายเครื่องแบบทหารที่ปฏิบัติการสนาม แต่ไม่ให้มีเครื่องหมายยศและสังกัด กับให้มีปลอกแขนผ้าสวมที่แขนซ้าย เพื่อแสดงให้รู้ว่าเป็นผู้แทนสำนักสื่อมวลชนบนปลอกแขนนั้นให้มีข้อความบอกชื่อสำนักงานสื่อมวลชนอ่านได้ชัดเจน

1.4.3.3 ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนที่ติดตามไปกับหน่วยทหารต้องประพฤติปฏิบัติตนเช่นเดียวกับทหารโดยอยู่ในบังคับบัญชาของหน่วยนั้นๆทุกประการ การขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในสนามย่อมถูกนำตัวขึ้นศาลทหารเช่นเดียวกับทหารทุกประการ

1.4.3.4 ผู้แทนสำนักสื่อมวลชน จะได้รับอนุญาตให้ใช้สื่ออำนวยความสะดวกบางอย่างที่จำเป็น หากต้องเสียค่าใช้จ่าย ก็ให้ผู้แทนสื่อมวลชน จ่ายด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง

1.4.3.5 ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนที่ติดตามประจำอยู่กับหน่วยทหาร ต้องยอมรับนับถือและปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งอนุสัญญากรุงเจนีวา 4 ฉบับ ที่ลงนาม เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2492 ทุกประการ

1.4.3.6 ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหารที่มีผู้แทนสำนักสื่อมวลชนร่วมอยู่กับหน่วย ให้การบริการเกี่ยวกับที่ทำงาน ที่พัก อาหาร เครื่องแต่งกาย และการรักษาพยาบาล ตามความจำเป็นแก่ผู้แทนสำนักสื่อมวลชน

1.4.3.7 ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหาร มีสิทธิที่จะไม่ยอมให้ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนร่วมอยู่ในหน่วยอีกต่อไป เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นมีการประพฤติที่จะก่อให้เกิดความไม่เรียบร้อยและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของหน่วย ในกรณีดังกล่าวนี้ เมื่อได้ปฏิบัติไป อย่างไรก็ดี ให้รายงานต่อกองทัพอากาศฝ่ายสำนักงานเลขานุการกองทัพอากาศเพื่อทราบ

1.4.3.8 ผู้บังคับบัญชาหน่วยทหาร จะต้องตรวจข่าวที่ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนจะส่งไปยังสำนักงานเพื่อเผยแพร่ก่อนทุกครั้ง

1.4.3.9 ให้ผู้แทนสำนักสื่อมวลชนใช้เครื่องมือสื่อสารของทางราชการทหารเพื่อประโยชน์ในการส่งข่าวสารได้ เมื่อไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้เครื่องมือดังกล่าวในการปฏิบัติทางการทหาร (วิจิต บุญยะวัฒน์. การประชาสัมพันธ์ของทหาร, จิตวิทยาความมั่นคง 2531 หน้า 81 – 150. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2531.)

งานวิจัยชิ้นนี้ ทางผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดเรื่องข่าวทหาร เนื่องจากทำการศึกษาศาสนาวิทย์กระจายเสียงในเครื่องกองทัพบก ซึ่งดำเนินการโดยมีทหารเป็นผู้ควบคุมดูแล การดำเนินการวิธีต่อข่าวในรูปแบบของทหารนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องใช้อยู่แล้ว และแนวคิดนี้จะทำให้เข้าใจหน้าที่ และการปฏิบัติ ในการนำเสนอข่าวต่างๆของทหาร ต่อประชาชนทั่วไปให้เห็นชัดเจนขึ้น

2. ความหมายและความสำคัญของข่าว

คำจำกัดความของคำว่า “ข่าว”

ข่าวคืออะไร “ข่าว” หรือ News ในภาษาอังกฤษ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2542 ว่า “คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็นที่สนใจ, คำบอกกล่าว คำเล่าลือ” The Progressive English Dictionary ได้นิยามคำว่าข่าวไว้ว่า หมายถึง รายงานหรือการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อย่างปัจจุบันทันด่วน

พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร บรรณาธิการอำนวยการหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ให้ทัศนะว่า ข่าว คือ “สิ่งที่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ปรากฏเป็นข่าว เราทำได้โดยทำให้มันเกิดขึ้นมา เพราะข่าวนั้น ไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดเหตุการณ์แล้วจึงรายงานข่าว”

ประชัน วัลลิโก ให้คำจำกัดความของคำว่าข่าวไว้ว่า ข่าว คือ “รายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้”

Joseph Pulitzer เจ้าของหนังสือพิมพ์ New York World และบิดาแห่งการรายงานข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน ระบุว่า ข่าวคือเรื่องราวที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ๆ มีความแตกต่างจากเรื่องอื่นๆ โดย Pulitzer บอกให้บรรณาธิการและนักข่าวของเขามองหาเรื่องที่เป็นต้นตอ (Original), ชัดเจน (distinctive), เร้าอารมณ์ (romantic), หวาดเสียว (thrilling), หนึ่งไม่มีสอง (unique), น่าสงสัย (curious), กระจุกกระจิม (quaint), ตลกขบขัน (humorous), แปลกและน่าจะได้รับการพูดถึง (Odd and apt-to-be-talked-about)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คำนิยามของข่าวอื่นๆอีก ได้แก่ ข่าวคือ ข้อเท็จจริงที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น และประชาชนให้ความสนใจ ซึ่งมีผลหรือมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตมนุษย์ หรือ ความผาสุกของมนุษย์

ข่าว คือ การนำเสนอรายงานของเหตุการณ์ปัจจุบันในหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่นๆ หรือในวิทยุ และโทรทัศน์ จะเห็นได้ว่าความหมายของคำว่า “ข่าว” มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน ตามทัศนะ ประสบการณ์ และช่วงเวลาที่แตกต่างกัน แต่ทั้งหมดนี้อาจกล่าวได้ว่า นิยามของคำว่าข่าว เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ คือ

1. ข้อเท็จจริง (Fact) เหตุการณ์ (Event) ความคิด (Idea) ความเห็นที่เกิดขึ้น ที่ปรากฏอยู่ที่เพิ่งได้รับการค้นพบ หรือที่มีการคาดการณ์พยากรณ์
2. มีความสำคัญ (Significantly) ความน่าสนใจ (Interested)ต่อคนบางส่วน หรือคนส่วนใหญ่ในสังคมนั้นๆ โดยสามารถวัดระดับความสำคัญและความน่าสนใจได้
3. ได้รับการหยิบยกขึ้นมารายงานข่าว (Reporting) ผ่านสื่อมวลชน (mass media) หากไม่มีการรายงานหรือสื่อข่าว สิ่งนั้นก็ยังคงเป็นเพียงข้อเท็จจริง

จากความหมายของข่าวที่แตกต่างกันดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ข่าว คือ เรื่องราว เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง หรือ ความคิดความเห็นที่เกิดขึ้นใหม่ๆ มีความสำคัญ ความน่าสนใจ ส่งผลกระทบต่อ

ผู้รับสารในวงกว้าง และได้ถูกหยิบยกขึ้นมานำเสนอผ่านสื่อต่างๆ องค์ประกอบของข่าว ต้องตอบคำถามพื้นฐาน 5 ข้อให้ได้ ได้แก่

1. ใคร (Who) เป็นคำถามเกี่ยวกับบุคคล เช่น ใครทำอะไรที่เป็นความสนใจของผู้ฟัง ใครคือบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข่าว ข่าวนั้นมีใครที่เกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบบ้าง
2. อะไร (What) เกิดอะไรขึ้น การกระทำหรือเหตุการณ์ใดของข่าวที่เป็นเรื่องราวและเหตุการณ์ที่สำคัญ การกระทำหรือเหตุการณ์นั้นๆคืออะไร
3. ที่ไหน (Where) การกระทำหรือเหตุการณ์นั้นๆเกิดขึ้นที่ไหน
4. เมื่อไหร่ (When) การกระทำหรือเหตุการณ์นั้นๆเกิดขึ้นวันเวลาใด
5. ทำไมและอย่างไร (Why and How) ทำไมการกระทำ เรื่องราวหรือเหตุการณ์จึงเกิดขึ้น และเกิดขึ้นได้อย่างไร

การตอบคำถามข้างต้น จะเป็นเครื่องมือช่วยในการรวบรวมข้อมูลหรือรายละเอียดของข่าว เพื่อให้ครบตามองค์ประกอบของข่าว แนวทางในการพิจารณาเพื่อคัดเลือกข่าว บก.ข่าว จะทำหน้าที่ในฐานะผู้เฝ้าประตู หรือผู้กั้นกรองข่าว โดยจะเป็นผู้ตรวจสอบข่าว และตัดสินใจว่าจะเลือกนำเสนอประเด็นข่าวใด ที่สามารถสนองตอบความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้ฟัง (อันนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถานี)

องค์ประกอบที่สำคัญของเหตุการณ์ที่จะเป็นข่าวมีดังนี้

ความสดใหม่ (Timeliness) หรือ ความรวดเร็ว (Immediacy) เหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ เพิ่งจะเกิดขึ้นสดๆ ร้อนๆ หรือเพิ่งจะค้นพบ แล้วมีการรายงานเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างรวดเร็วทันทีทันใด ข้อมูลยิ่งสดใหม่และรวดเร็วก็ยิ่งจะเป็นที่สนใจของประชาชน

บุุคคลสนใจ (Human Interest) เหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้ผู้รับทราบเกิดความสนใจอย่างมาก จนเกิดความสะเทือนอารมณ์ ใ้หวารู้สึกไปตามเหตุการณ์เรื่องราวที่เกิดขึ้น กระทั่งเกิดความรู้สึกร่วมกับบุคคลที่ประสบกับเหตุการณ์นั้นๆ ไปด้วย เรื่องราวต่างๆ เหล่านี้จะมีคุณค่าของความเป็นข่าวสูง

ความใกล้ชิด (Proximity of Nearness) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลข่าวสารกับผู้รับรู้เรื่องราว ไม่ว่าจะจะเป็นความสัมพันธ์ทางร่างกายหรือจิตใจ ผู้คนมักสนใจเรื่องราวใกล้ตัว หรือมี

ผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว ญาติ หรือเพื่อนฝูง อันจะสามารถส่งผลกระทบต่อตัวของผู้รับรู้เรื่องราวได้

ความมีชื่อเสียง หรือความสำคัญ (Prominence) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้น มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะเป็นชื่อเสียงในด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน เช่น นายกรัฐมนตรี นักร้อง นักแสดง หรือชื่อเสียงในด้านฐานะทางสังคม เช่น นางสาวไทย นักกีฬาที่ได้รับเหรียญทอง เป็นต้น หรือชื่อเสียงในด้านฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ที่มีความมั่งคั่งเป็นพิเศษ องค์ประกอบนี้ยังรวมถึงความมีชื่อเสียงหรือความสำคัญของสถานที่สำคัญๆ เช่น สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ การเมือง ศาสนา ตลอดจนวัตถุดิบของอันล้ำค่า และเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป เป็นต้น

ผลกระทบกระเทือน (Consequence) เหตุการณ์เรื่องราวนั้นมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลมากน้อยเพียงใด ก่อให้เกิดความสูญเสีย ทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน ชื่อเสียง สถานภาพทางสังคม และความรู้สึกมากน้อยเพียงใด เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อคนในวงกว้างย่อมได้รับความสนใจสูง และคุณค่าของข่าวจะมีมากตามไปด้วย เช่น ข่าวภัยพิบัติต่างๆ ข่าวการลดหย่อนภาษี การขึ้นค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

ความขัดแย้ง (Conflict) เรื่องราวนั้นแสดงถึงความขัดแย้งในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในครอบครัวขนาดเล็ก หรือระหว่างประเทศ ทั้งความขัดแย้งทางร่างกายและจิตใจ หรือความคิด และก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น การหย่าร้าง หรือการชุมนุมประท้วง จนถึงขั้นนองเลือด ความขัดแย้งทางกายส่วนใหญ่มักเป็นที่สนใจมากกว่าเพราะเห็นได้ชัดแจ้งกว่า

ความมีเงื่อนงำ (Suspense) เหตุการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นแล้ว แต่ยังไม่ยุติ เพราะมีเบื้องหลังที่ซับซ้อน หรือมีความจริงที่ยังไม่ถูกเปิดเผยอย่างแจ่มชัด เช่น คดีฆาตกรรมปริศนา เป็นต้น

ความแปลกประหลาด (Oddity or Unusualness) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยผิดปกติวิสัย เป็นสิ่งแปลกประหลาด ที่ผู้คนไม่เคยพบเห็นมาก่อน เช่น การคลอดลูกแฝดจำนวนมาก หรืออิทธิปาฏิหาริย์ต่างๆ เป็นต้น

องค์ประกอบทางเพศ (Sex) หมายถึงเรื่องราวนั้นเกี่ยวข้องกับเพศ ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง เพศชาย หรือผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ มักจะเป็นข่าวเสมอ

ความก้าวหน้า (Progress) เรื่องราวที่เป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิชาการโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ตลอดจนความก้าวหน้าของบุคคลที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในชีวิต ทำให้คนทั่วไปสนใจใคร่รู้

เหตุการณ์เรื่องราวที่จะเป็นข่าวไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบทั้งหมดข้างต้น แต่ต้องมีปัจจัยเรื่อง “ความสดใหม่” และ “ความรวดเร็ว” เหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ ก็กลายเป็นข่าวได้

วิทยุกระจายเสียง เป็นเทคโนโลยีสื่อมวลชนประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic medium) อาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (electronic – magnetic wave) หรือคลื่นวิทยุ (radio wave) ในการส่งสัญญาณเสียง (ผ่านการเปลี่ยนแปลงคลื่นความถี่แม่เหล็กไฟฟ้า) ออกไปสู่เครื่องรับวิทยุที่กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, ระบบวิทยุและโทรทัศน์ไทย โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ, 2542 : น.83.)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว (Framing)

นิยามของคำว่า “ข่าว” มีมากมายหลายประการ เช่น ข่าวคือสิ่งที่ประชาชนสนใจ ข่าวคือข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ดังนั้น จึงไม่มีคำจำกัดความที่แน่นอนตายตัว อย่างไรก็ตาม สื่อมวลชนจะรู้ได้จากประสบการณ์ว่าอะไรคือข่าว และอย่างไรควรนำเสนอ

Tuchman (1978 : 182-188) ได้ชี้ให้เห็นบทบาทสื่อมวลชนว่า สื่อมวลชนกำหนดกรอบให้คนเรารู้เหตุการณ์ในสังคมโดยที่งานทำข่าวได้เปลี่ยนแปลงสิ่งที่เกิดขึ้นให้เป็นข่าว ด้วยการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นั้น ในการสร้างความเป็นจริงของข่าวซึ่งเป็นการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา ได้นำไปสู่ทฤษฎีในเรื่องข่าว 2 แนวทางคือ แนวคิดทางสังคมวิทยาแบบดั้งเดิม ซึ่งเห็นว่าการนิยามข่าวของสังคมโดยอมขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสังคม เพราะโครงสร้างของสังคมกำหนดบรรทัดฐานและทัศนคติซึ่งมีอิทธิพลต่อคนในสังคมและบรรทัดฐานของงานอาชีพ ผู้ทำข่าวจะแสวงหา เลือกรายละเอียดและเผยแพร่เรื่องราวที่คิดว่าน่าสนใจหรือมีความสำคัญ โดยโครงสร้างของสังคมเป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว หากโครงสร้างสังคมและสถาบันสังคมเปลี่ยนแปลง ความหมายของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงตาม ข่าวจึงเป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนสังคม

แนวคิดใหม่ได้แก่แนวคิดเชิงอธิบายความหมาย ซึ่งให้ความสำคัญกับกิจกรรมของผู้ทำข่าว และองค์กรข่าวมากกว่าบรรทัดฐานของสังคม เพราะสังคมไม่ได้เป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว คุณค่าของข่าวเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาโดยผู้ทำข่าวเป็นผู้กำหนดความหมายและลักษณะเหตุการณ์ว่าจะให้ออกมาในรูปแบบใด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพียงวัตถุดิบของข่าว และได้ถูกนำมา

ผ่านการอธิบายความหมาย กำหนดความหมายหลายขั้นตอน ดังนั้น ชาวตามแนวคิดนี้จึงมิได้สะท้อนสังคม แต่ทำให้สังคมได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน

Schutz (1962, quoted in Tuchman, 1978) นักสังคมวิทยาได้พัฒนาแนวคิดนี้ว่า คนเรายอมรับปรากฏการณ์ที่มีผู้เสนอให้โดยไม่มีข้อกังขาใดๆ เพราะสิ่งที่เราได้รับดูเหมือนเป็นความจริงที่เป็นภาววิสัย (Objective) ซึ่ง ชูทซ์ กล่าวว่า การยอมรับนี้เป็นไปตามธรรมชาติ (Natural attitude) เพราะคนเราเชื่อว่าปรากฏการณ์ที่เราได้รับนั้นคือความจริง แต่โดยแท้จริงแล้วเราได้รับรู้เรื่องราวที่มีทัศนะของผู้ทำข่าวปะปนอยู่ด้วย ชูทซ์ ย้ำว่ามนุษย์เราเป็นผู้สร้างความหมาย และใช้ความหมายร่วมกันในสังคม แนวทางการศึกษาของชูทซ์นี้ จึงมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษางานข่าว และข่าวในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม

Gafinkel, 1967 & Cicourel, 1973 (quoted in Tuchman, 1978) มีแนวคิดในเรื่องการสร้างความหมายว่า คนเราสร้างความหมายในลักษณะ รีเฟล็กซ์िवิตี (Reflexivity) และ อินเด็กซิคัลลิตี (Indexicality)

รีเฟล็กซ์िवิตี (Reflexivity) หมายถึง การสร้างความหมายในลักษณะที่สะท้อนความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดตามบริบทของมัน เป็นการรายงานเหตุการณ์โดยตรง

อินเด็กซิคัลลิตี (Indexicality) หมายถึง การสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นอกบริบทเดิมของมัน ผู้รายงานจะทำความเข้าใจบริบทเดิมของมันเพื่อให้ผู้รับเข้าใจในความหมายของเหตุการณ์ที่นำมาเล่า การสร้างความจริงในลักษณะนี้ จึงจำเป็นต้องให้ผู้รับรับรู้บริบทเดิมของเหตุการณ์เสียก่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

ทั้งนี้ รีเฟล็กซ์िवิตี และ อินเด็กซิคัลลิตี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ผสมผสานกันอยู่ในการเปลี่ยนเหตุการณ์ให้เป็นข่าว ข่าวที่เสนอแก่สาธารณชน จึงเป็นทั้งการบันทึกเหตุการณ์และเป็นผลผลิตที่ได้ผ่านการเลือกสรรเนื้อหา กำหนดรูปแบบการนำเสนอ และเพิ่มเติมรายละเอียดบางอย่างเข้าไปในกระบวนการผลิต Molotch & Lester (1975) เชื่อว่า ข่าวที่เสนอ ทำขึ้นตามความเข้าใจของผู้ทำข่าวที่มีต่อกระบวนการผลิตข่าว และกระบวนการทางการเมือง ข่าวจึงถูกผลิตขึ้นใหม่ตามโครงสร้างทางการเมือง หรือองค์กรข่าว ดังนั้น ข่าวจึงสะท้อนให้เห็นบริบทของการผลิตและการนำเสนอ ซึ่งเป็นลักษณะรีเฟล็กซ์िवิตี

ทัชแมน (1978 : 193) อ้างงานของ Erving Goffman (1974) ซึ่งได้เสนอแนวความคิดเรื่อง เฟรม (Frame) และ สตริป (Strip) เพื่ออธิบายการสร้างความหมายของข่าว

เฟรม (Frame) หมายถึง กฎเกณฑ์ขององค์กรซึ่งควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ อย่างน้อยที่สุดทางด้านสังคม และการเข้าไปเกี่ยวข้องเป็นรูปธรรมของเราในเหตุการณ์นั้นๆ

สตริป (Strip) หมายถึง ส่วนหนึ่งของกิจกรรมต่างๆที่กำลังดำเนินไป

ในความคิดของ กอฟแมน ถือว่า เฟรม ได้เปลี่ยนการพูดที่เลื่อนลอย หรือ ไม่มีความหมายไปสู่เหตุการณ์ที่มีความสำคัญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้าปราศจากสิ่งเหล่านี้ ก็เป็นเพียงแค่การพูดครั้งหนึ่งๆเท่านั้น จากตัวอย่างของคำสนทนาของบรรณาธิการกับผู้สื่อข่าว ดังต่อไปนี้

“ เป็นอย่างไรบ้าง ”

“ ไม่มาก ”

“ 6 ย่อหน้าพอไหม ”

“ ตกลง ”

โดยตัวมันเอง ไม่มีอะไรในความหมายนี้ แต่ทว่าการจัด เฟรม ให้กับคำพูดในลักษณะของการเพิ่มเติมข้อมูล สตริป ก็จะถูกเปลี่ยนเป็นดังนี้

ผู้สื่อข่าวกลับเข้าไปในห้องข่าวหลังข่าวหลังจากที่ไปดูเหตุการณ์ไฟไหม้ บรรณาธิการถามผู้สื่อข่าว “ เป็นไงมั่ง ” นักข่าวตอบ “ ไม่มากนักหรอก ” บก. ถามต่อไปว่า “ 6 ย่อหน้าพอไหม ” ผู้สื่อข่าวตอบว่า “ พอ ” แล้วเดินไปที่โต๊ะข่าวและลงมือเขียนข่าวความยาว 6 ย่อหน้าเกี่ยวกับไฟไหม้

เมื่อ สตริป ถูก เฟรม มันก็จะมีความหมายขึ้น เพราะคำพูดนั้นๆเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งเราจะเห็นได้ว่า มีการต่อรองถึงคุณค่าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในรูปแบบของการเสนอข่าวไฟไหม้ที่ผู้สื่อข่าวไปดูมานั้นเป็นเพียงไฟไหม้เล็กๆ ซึ่งมีคุณค่าในการเสนอข่าวเพียง 6 ย่อหน้าก็เพียงพอ

ในการทำข่าวจะมี 2 กระบวนการที่เกิดขึ้นพร้อมกัน คือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นเปลี่ยนเป็นเหตุการณ์ กับ เหตุการณ์เปลี่ยนเป็นข่าว ในกระบวนการแรก เฟรม เป็นตัวกำหนดว่าเรื่องใดถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ควรนำมาเสนอ ในกระบวนการที่สอง สตริป เป็นตัวกำหนดว่าเหตุการณ์

นั้นจะปรากฏออกมาเป็นข่าวในรูปใด ทั้งสองตัวนี้ชี้ให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ที่คนเราใช้ในการจัดระบบ ประสพการณ์ และแปลความหมายของเหตุการณ์ให้ผู้อื่นได้รับรู้ อันเป็นขั้นตอนในการสร้างความหมายให้กับข่าวนั้นเอง

ในการพาดหัวข่าว บรรณาธิการจะทำหน้าที่เป็นผู้พาดหัว หรือ สตรีป ซึ่งจะคัดเลือกข่าว เพื่อนำมาเป็นข่าว โดยอยู่ในความควบคุมขององค์กร หรือ เฟรม ซึ่งจะกำหนดว่าเหตุการณ์ ประเภทใดที่ควรจะนำมาเสนอ

ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ (2533 : 206-208) ได้กล่าวถึงงานศึกษาของ Galtung & Ruge (1965) เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญสำหรับการเลือกข่าวว่ามีอยู่ 3 แบบ คือ

1. ปัจจัยด้านองค์กร

สำหรับปัจจัยด้านองค์กรเป็นปัจจัยที่พบได้มากที่สุด หลีกเลียงได้ยากที่สุดและมัก มีปัญหาอุดมการณ์ติดตามมา กล่าวคือองค์กรจะมีปัจจัยที่มีอิทธิพลหลักในการคัดเลือก ข่าวที่ได้มา ว่าข่าวไหนเหมาะสมที่จะนำเสนอหรือไม่

2. ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว

ปัจจัยการเลือกประเภทของข่าวดังกล่าว คือ การเลือกเหตุการณ์ที่เข้าได้กับความ คาดหวังส่วนหนึ่งของผู้ชม (หมายความว่าเข้ากันได้กับเหตุการณ์ข่าวที่เคยมีมาแล้วในอดีต) เป็นข่าวประเภทที่ช่วยให้ลักษณะของเหตุการณ์ การเลือกข่าวนั้น ข่าวจะต้องไม่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศที่อยู่ห่างไกล และไม่มีผลสำคัญทางการเมือง ไม่ใช่เรื่องของ คนธรรมดาสามัญ ไม่ใช่ข่าวทั่วไปที่ขาดความตื่นเต้นเร้าใจ

3. ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม คือการให้คุณค่าของข่าวกับเหตุการณ์เฉพาะที่ เกี่ยวข้องกับบุคคลชั้นนำในชาติที่เป็นชาติชั้นนำ หรือมีฉะนั้นก็เป็นเหตุการณ์ที่เลวร้าย มีความเชื่อกันว่า บรรดาเหตุการณ์ที่กล่าวมานี้ล้วนอยู่ในความสนใจของประชาชน และเป็น ค่านิยมที่สอดคล้องไปกับปัจจัยด้านองค์กรสื่อมวลชน และปัจจัยการเลือกประเภทของข่าว ดังกล่าว นั่นคือ การเลือกข่าวนั้น ข่าวจะต้องไม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศที่อยู่ห่างไกล และไม่มี ความสำคัญทางการเมือง ไม่ใช่เรื่องของคนธรรมดาสามัญ ไม่ใช่ข่าวทั่วไปที่ขาดความตื่นเต้น เร้าใจ Rosengren (1974) กล่าวว่า ข่าวที่กระตุ้นหรือธรรมรักษาระดับความสนใจของผู้ชม นั้น ก็อาจเป็นข่าวที่เกิดมาจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจการเมือง พอๆกับข่าวที่มาจากคัดเลือกของผู้ทำข่าวที่ใช้เกณฑ์ตามแบบฉบับของคุณค่าของข่าวก็เป็นได้

ทางผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าวมาใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552 เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้น เปรียบเสมือนสิ่งที่เฟรมจะทำการคัดเลือกว่าเนื้อหาส่วนไหนที่ควรนำมาเสนอ ในกระบวนการต่อมาคือ สตรีป ก็คือการที่สถานีวิทยุในเครือข่ายที่พบก้นำเนื้อหาที่เฟรมได้คัดเลือกมานั้น มานำเสนอต่อประชาชนในสังคมอย่างไร

Stephen D. Reese (2003) กล่าวว่า กรอบ คือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนนั้นมีอิทธิพลและเป็นส่วนสำคัญในการวางกรอบทางความคิด (Framing) ของผู้รับสาร ที่วางอยู่บนพื้นฐานทางด้านสังคมวิทยาและการใช้หลักจิตวิทยาควบคู่กันไป การวางกรอบทางความคิดนั้นได้ใช้อย่างแพร่หลายในการประกอบสร้างรูปแบบทางความคิดให้กับผู้รับสาร โดยที่ผลของการประกอบสร้างนั้นสามารถสังเกตและตรวจสอบผลได้ การวางกรอบทางความคิดจะประสบผลสำเร็จต่อเมื่อผู้ส่งสารเลือกการใช้ช่องทางสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้รับสาร นอกจากนั้นยังต้องเลือกที่จะเน้นและนำเสนอประเด็นให้ข้อมูลที่ส่งออกไปเป็นความจริง ตามที่ผู้รับสารคาดหวัง ในทางกลับกันก็เพิกเฉยต่อข้อมูลหรือประเด็นอื่นๆ ที่ไม่ต้องการ

Tuchman (1978: 182-188) ได้ชี้ให้เห็นบทบาทของสื่อมวลชนว่าสื่อมวลชนกำหนดกรอบให้คนเรารู้เหตุการณ์ในสังคมโดยที่งานทำข่าว ได้เปลี่ยนแปลงสิ่งที่เกิดขึ้นให้เป็นข่าว ด้วยการสร้างความหมายให้กับเหตุการณ์นั้น ในการสร้างความเป็นจริงของข่าวซึ่งเป็นการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา ได้นำไปสู่ทฤษฎีในเรื่องข่าว 2 แนวทาง คือ แนวคิดทางสังคมวิทยาแบบดั้งเดิมซึ่งเห็นว่าการนิยามข่าวของสังคมโดยอมขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสังคม เพราะโครงสร้างของสังคมกำหนดบรรทัดฐานและทัศนคติซึ่งมีอิทธิพลต่อคนในสังคมและบรรทัดฐานของงานอาชีพ ผู้ทำข่าวจะแสวงหาเลือกสรรและเผยแพร่เรื่องราวที่คิดว่าน่าสนใจหรือมีความสำคัญ โดยโครงสร้างของสังคมเป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว หากโครงสร้างสังคมและสถาบันสังคมเปลี่ยนแปลง ความหมายของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงตาม

ในกระบวนการทำข่าว นักข่าวดึงเอาความจริงและเหตุการณ์ออกมาจากบริบท และสร้างข่าวนั้นใหม่ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม แบบแผนการกำหนดกรอบหรือแง่มุมให้กับเรื่องข่าว จะให้ข่าวเป็นที่ยอมรับ แง่มุมของเรื่องที่ต้องกำหนดไว้ก่อนนั้นทำให้นักข่าวมองหาหัวข้อ หรือสาระสำคัญที่จะนำมาเขียน นักข่าวจะทำงานได้มีประสิทธิภาพที่สุดเมื่อรู้ว่าแหล่งข่าวจะพูดอะไร ซึ่งจะเห็นบ่อยครั้งว่านักข่าวชอบฟังพาแหล่งข่าวเดิมๆ ที่คุ้นเคยกัน ถึงแม้ว่าแหล่งข่าวจะไม่มี

ความรู้ในเรื่องนั้น เพราะนักข่าวจะสามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าว่าใครจะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อแ่งมุมข่าวที่นักข่าวเลือกให้สำคัญ

ประเด็นในแต่ละเรื่องนั้น มีหลายแ่งมุมที่เป็นข้อเท็จจริง อยู่ที่ว่าจะมองประเด็นนั้น โดยอาศัยข้อเท็จจริงใด การเลือกมองบางแ่งมุมและเลือกไม่มองบางแ่งมุม จะทำให้เรามอง ประเด็นเดียวกันนั้นต่างกันออกไป อันจะส่งผลให้มีความคิดเห็น ตลอดจนทัศนคติเกี่ยวกับประเด็น นั้นแตกต่างกันไปอีกด้วย ลักษณะดังกล่าวอาจเรียกได้ว่าเป็นการวางกรอบ (Framing) ของผู้ส่ง สารโดยอาจเกิดขึ้นอย่างจงใจหรือไม่จงใจก็ได้ แน่แน่นอนว่าในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนก็มีการ วางกรอบอยู่ด้วยเช่นกัน

กรอบถือเป็นส่วนประกอบสำคัญของสารที่ถูกส่งผ่านไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารอาศัย กรอบในการเล่าเรื่องนั้นๆ สถานีวิทยุกระจ่ายเสียงในเครือกองทัพบก ก็ต้องมีกรอบขององค์กรที่ใช้ ในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าว (กาญจนา แก้วเทพ, สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและ แนวทางการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2552: น.251)

Robert Entman (1991) ได้อธิบายว่ากรอบของสื่อ คือ “คุณสมบัติในตัวมันเองของ ข่าวนั้นๆ (Attributes of the news itself) เขาได้ระบุวิธีที่นิยมใช้สำหรับการวางกรอบข่าวไว้ 5 วิธี คือ

1. ความขัดแย้ง คือ การวางกรอบข่าวที่มุ่งเน้นไปที่ความขัดแย้งและการแบ่งแยก
2. เรื่องราวที่เป็นที่สนใจ/เรื่องเฉพาะบุคคล คือ การวางกรอบที่มุ่งเน้นข่าวที่เน้นให้ เกิดอารมณ์ หรือข่าวทั่วไปที่เป็นสิ่งที่มนุษย์เผชิญอยู่ทุกวัน
3. ผลสืบเนื่อง คือ การวางกรอบข่าวที่เป็นข่าวที่มีความต่อเนื่องหรือสัมพันธ์กัน
4. ศีลธรรม คือ การวางกรอบข่าวที่มุ่งเน้นให้เกิดศีลธรรมหรือทำให้สถานการณ์ที่ดี ขึ้น
5. ความรับผิดชอบ คือ การวางกรอบข่าวที่มุ่งเน้นให้เกิดความรู้สึกรู้สึกว่ามีความ รับผิดชอบเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุหรือเป็นแนวทางแก้ไข

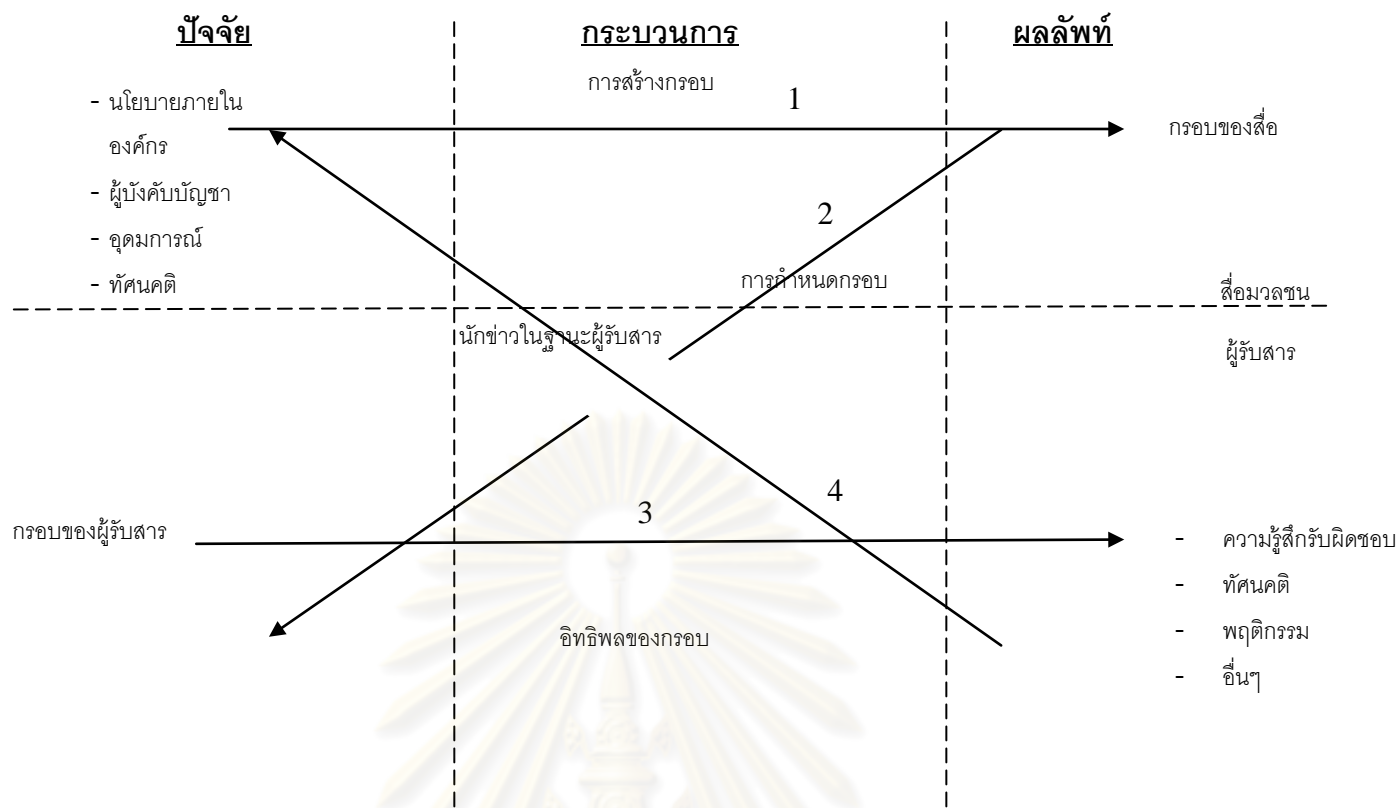
ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวคิดนี้เพราะเชื่อว่า การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงใน เครือกองทัพบกนั้น จะต้องดำเนินการโดยมีแนวคิดเรื่องกรอบเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างแน่นอน นั่นก็ คือ กรอบความคิดแบบทหาร ซึ่งสิ่งนี้จะมีผลต่อการคัดเลือกข่าวมานำเสนอให้ประชาชน

ต่อมาในปี 1993 Robert Entman ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของกรอบไว้ว่า ได้แก่ “การเลือก (Selection) และการทำให้โดดเด่น (Salience) การวางกรอบ คือ การเลือกบางแง่มุมหรือบางมุมมองของความเป็นจริงและทำให้มันโดดเด่น โดยอาศัยบริบทของการสื่อสารต่างๆ ในอันที่จะเสนอปัญหา ตีความสาเหตุ ประเมินค่าทางศีลธรรมและ/หรือ แนะนำแนวทางแก้ไขต่อประเด็นนั้นๆ”

สำหรับ Entman แล้ว องค์ประกอบที่เกี่ยวกับกรอบจะประกอบไปด้วย 4 ส่วนหลักๆ อันได้แก่ ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร ตัวบท และวัฒนธรรม เขาอธิบายว่า กรอบจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของ “ตัวบท” ซึ่งจะทำหน้าที่นำกรอบที่ถูกขยายหรือถูกย่อบางแง่มุมโดยอาศัยวิธีการทางการสื่อสาร แล้วนั้นไปสู่ผู้รับสาร เมื่อกรอบดังกล่าวถูกถ่ายทอดไปยังผู้รับสาร จะมีผลในการชี้นำความคิด และการรับรู้ประเด็นนั้นๆของผู้รับสาร

การศึกษาเกี่ยวกับกรอบข่าว จะถูกมองใน 2 ลักษณะโดยกรอบจะถูกพิจารณาทั้งในฐานะที่เป็นตัวสร้างข่าว (Presenting news) และในฐานะที่เป็นตัวทำความเข้าใจกับข่าว (Comprehending news) แนวคิดทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวจึงถูกแบ่งออกเป็น กรอบของสื่อหรือกรอบของข่าว (Media or news frame) กับกรอบของผู้รับสารหรือกรอบของปัจเจกบุคคล ในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกรอบของสื่อหรือกรอบข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้แสดงทัศนะไว้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองของกระบวนการทำกรอบ (A Process model of Framing)

ตามแบบจำลองของ Scheufele (1999) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของที่มา และผลลัพธ์ของแต่ละกระบวนการดังนี้

1. การสร้างกรอบ(Frame building) เป็นกระบวนการที่โครงสร้างองค์กร และค่านิยมของ นักข่าวมีอิทธิพลต่อกรอบของสื่อ กระบวนการสร้างกรอบของนักข่าวเกิดขึ้นจากอิทธิพลจากตัวนักข่าวเอง โดยนักข่าวแต่ละคนจะสร้างกรอบของตนขึ้น โดยมีจุดประสงค์อย่างน้อยก็เพื่อที่จะวางโครงร่างและทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับเข้ามาและจัดการกับข้อมูลเหล่านั้นโดยปัจจัยหลายๆอย่างที่มีในตัวนักข่าว เช่น อุดมการณ์ ทักษะคนดีแบบแผนที่ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติทางวิชาชีพและสิ่งเหล่านี้ก็จะสะท้อนออกไป

2. การกำหนดกรอบ (Frame setting) หลังจากสร้างกรอบของสื่อหรือกรอบขององค์กรแล้ว มี การ กำหนดกรอบซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้รับสารได้รับกรอบของสื่อ คือ การกำหนดกรอบให้กับเรื่องราวของประเด็นข่าวนั้นๆ ให้ผู้รับสารรับรู้

3. ผลที่เกิดจากการวางกรอบ (Effects of framing) เมื่อมีการสร้างกรอบและกำหนดกรอบเกิดขึ้นมา ย่อมมีผลต่อทั้งกรอบสื่อและกรอบของผู้รับสาร กรอบของสื่อส่งผลต่อกรอบของผู้รับสารทำให้เกิดพฤติกรรม ทศนคติและการรับรู้ในเรื่องราวต่างๆ ของแต่ละบุคคล

4. นักข่าวในฐานะที่เป็นผู้รับสาร (Journalists as audience) กระบวนการสุดท้ายของแบบจำลองนี้ มองว่านักข่าวเหมือนผู้รับสารของเขา คือ ถือเป็นปัจเจกบุคคล พวกเขา ก็ได้รับอิทธิพลจากกรอบของตัวเองและองค์กรข่าวซึ่งส่งผลต่อการทำงานข่าว กรอบเหล่านี้ใช้ในการอธิบายเหตุการณ์หรือประเด็นต่างๆ เหมือนกัน

4. แนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus)

หลุยส์ อัลธุสแซร์ (Louis Althusser , 1918) จัดเป็นนักมาร์กซิสต์ชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งในกลุ่มโครงสร้างนิยม (Structuralist) ที่ให้ความสนใจศึกษาเรื่องของรัฐและมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ความพยายามของรัฐในการทำให้ความขัดแย้งทางชนชั้นที่เกิดขึ้นไม่มีพิษสง หรือเป็นอันตรายต่อโครงสร้างหลักของทุนนิยม และศึกษาบทบาทของรัฐในการจรรโลงสังคมทุนนิยมให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง แนวคิดหลักของอัลธุสแซร์ จึงเน้นที่บทบาทของอุดมการณ์ในกระบวนการผลิตขึ้นใหม่ของสังคม โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางการผลิตของกระบวนการผลิตซ้ำ (Reproduction of the relations of production) เพื่อให้เกิด “ การยอมรับ ” อุดมการณ์หลักที่ครอบงำสังคม

อัลธุสแซร์ ได้ขยายความคิดของมาร์กที่ว่า “ แม้แต่เด็กก็ยั้งรู้ว่า ถ้าเมื่อใดก็ตามที่ขาดการผลิตซ้ำของเงื่อนไขทางการผลิตแล้ว การก่อตัวของสังคมนั้นๆ ย่อมไม่อาจยืนยาวต่อไปได้ ” หลุยส์ อัลธุสแซร์ (Louis Althusser , 1918) โดยอัลธุสแซร์เห็นว่า ความสัมพันธ์ทางการผลิตของการผลิตซ้ำ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำงานของอุดมการณ์ ในสังคมทุกแห่งจะต้องมีการสร้างเงื่อนไขทางการผลิต (conditions of production) ขึ้นมาใหม่เสมอ เพื่อให้การผลิตนั้นคงอยู่ได้

ในความสัมพันธ์ทางการผลิตของกระบวนการผลิตซ้ำ อัลธุสแซร์เชื่อว่าเป็นการทำให้อุดมการณ์ดำรงอยู่ได้ และการคงอยู่ของอุดมการณ์นั้นสืบเนื่องมาจากการกระทำของสิ่งที่เรียกว่า “ กลไกทางอุดมการณ์ ” (ideological apparatus) กลไกทางอุดมการณ์จะทำหน้าที่สืบทอด

ระบบสังคม โดยกำหนดกรอบพฤติกรรมความเชื่อของประชาชนในสังคม และทำให้ปัจเจกบุคคล รู้สึกเต็มใจที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ เพราะการกระทำเช่นนั้น จะทำให้พวกเขา สามารถดำรงตนอยู่ได้ในสังคม คาร์นอย (Carnoy, 1984) ดังนั้น “ปัจเจกบุคคลจึงไม่ได้มี เจตนาธรรมที่เป็นอิสระ หากตกอยู่ใต้อำนาจของอุดมการณ์ประชาชนที่เป็นพลเมืองดี จึงเป็นผู้ เชื่อถือ ยึดมั่นในอุดมการณ์นั้นอย่างเคร่งครัด ทั้งที่ไม่รู้เนื้อแท้ของมัน” (ชัยอนันต์ สมุทวณิช 2531: 60)

ในขณะที่มีกระบวนการความสัมพันธ์ทางการผลิตของการผลิตซ้ำอยู่นั้น ในอีกด้านหนึ่ง สังคมทุนนิยมต้องอาศัยส่วนของแรงงานและทักษะในการการผลิตซ้ำ (reproduction of the division of labours and skills) ซึ่งหมายถึง การตอบแทนทางวัตถุให้แรงงานผลิตซ้ำเองได้ และในขณะเดียวกัน ยังเป็นการผลิตซ้ำเพื่อให้แรงงานมีขีดความสามารถถึงระดับหนึ่ง ที่จะทำ การผลิตต่อไปได้ อัลดูเชร์ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าในสังคมทุนนิยม ในแง่ขีดความสามารถของแรงงาน ของกระบวนการผลิตซ้ำ มีแนวโน้มที่จะไม่ทำอยู่ “ภายใน” ตัวกระบวนการผลิตเอง (เช่น การ ฝึกฝนวิชาชีพกันเองภายในโรงงานช่างฝีมือแบบสมัยก่อน) แต่มักจะมากระทำ “ภายนอก” กระบวนการผลิต เช่น ผ่านระบบการศึกษาแบบทุนนิยมหรือผ่านสถาบันอื่นๆ

เมื่อกลับมาพิจารณาถึงความสัมพันธ์ทางการผลิตของการผลิตซ้ำ แท้จริงแล้วแนวคิด ดังกล่าวของอัลดูเชร์ ก็คือสิ่งเดียวกับการครองความเป็นเจ้า ในทัศนะของแกรมมี่ จะเห็นได้ว่า แนวคิดของเขาให้ความสำคัญกับโครงสร้างของชนชั้นปกครองเช่นเดียวกัน แต่สำหรับอัลดูเชร์แล้ว เขาให้ความสำคัญกับบทบาทของรัฐในกระบวนการผลิตมากกว่า รัฐในทัศนะของอัลดูเชร์ จะต้อง มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลของการผลิตซ้ำ ระบบการผลิต ทั้งในส่วนของการผลิตซ้ำ กำลังแรงงาน (ซึ่งแกรมมี่มิได้กล่าวไว้) และในส่วนของคุณสมบัติทางการผลิตของการผลิตซ้ำ อย่างไรก็ตาม อัลดูเชร์ ก็เห็นด้วยกับแกรมมี่ว่า การใช้กำลังปราบปรามเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ชนชั้น ปกครองสามารถยืนหยัดอยู่ได้ ต้องอาศัยการประสานงานกันกับกลไกทางอุดมการณ์ โดยเขา กล่าวว่า อุดมการณ์ของชนชั้นปกครอง จึงไม่เคยกลายเป็น “อุดมการณ์ (หลัก) ปกครอง” ได้ เพียงเพราะ “โองการของพระเจ้าเป็นเจ้า” หรือเพียงเพราะ “การยึดอำนาจรัฐ” มาเป็นฝ่ายตน เท่านั้น หากว่ามันจะดำเนินการได้ก็โดยการติดตั้งกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ เพื่อให้อุดมการณ์ ได้ลงมือปฏิบัติการ และเพื่อจะดำเนินการให้ตัวเองกลายเป็นอุดมการณ์ (หลัก) ปกครองไปเสีย (อัลดูเชร์ 2529 : 98)

ด้วยเหตุนี้ อัลธูแซร์จึงได้แบ่งบทบาทของรัฐในความสัมพันธ์ทางการผลิตของการผลิตซ้ำ เป็น 2 ลักษณะคือ กลไกด้านการปราบปรามของรัฐ (repressive state apparatuses) ซึ่งมีความสอดคล้องกับทัศนะของแกรมซีเรื่องการบังคับกดขี่ (coercion) ในรัฐ และแนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (ideological state apparatus) ซึ่งเชื่อมโยงได้กับทัศนะเรื่องประชาสังคม (civil society) ที่แกรมซีได้เสนอไว้ โบคอก (Bocock , 1986)

ในขณะที่กลไกด้านการปราบปรามของรัฐ เช่น รัฐบาล ฝ่ายบริหาร กองทัพ ตำรวจ ฯลฯ ทำหน้าที่หลักโดยสามารถใช้ความรุนแรง และกลไกด้านอุดมการณ์ของรัฐ คือ ศาสนา โรงเรียน ครอบครัว กฎหมาย การเมือง สหภาพแรงงาน การสื่อสาร และวัฒนธรรม ทำงานโดยใช้อุดมการณ์นั้น ความแตกต่างอีกประการหนึ่งที่เห็นเด่นชัดของกลไกทั้งสองก็คือ “ การที่กลไกของรัฐด้านอุดมการณ์มีมากมายหลายด้าน ทำหน้าที่หลากหลาย และมีของเอกชนร่วมด้วย แต่กลไกของรัฐด้านการปราบปราม ทำหน้าที่เพียงด้านเดียว เป็นเอกภาพและเป็นกลไกทางการ ” (ชัยอนันต์ สมุทวณิช , 2531)

นอกจากนี้ อัลธูแซร์ได้แสดงทัศนะว่า ในความเป็นจริงแล้ว กลไกหนึ่งๆจะต้องประกอบขึ้นด้วยการใช้การปราบปรามและการใช้อุดมการณ์ร่วมกันเสมอ เพียงแต่ว่าลักษณะใดจะถูกจัดเป็นด้านหลักหรือด้านรองเท่านั้น เช่น กองทัพมีการใช้กำลังปราบปรามเป็นด้านหลัก ส่วนอุดมการณ์เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะถูกใช้เป็นด้านรอง หรือในขณะที่วัดและโรงเรียนทำหน้าที่ผลิตสัญลักษณ์ทางอุดมการณ์เป็นหลัก ก็ต้องมีการลงโทษ ขบไล่และคัดเลือก อันเป็นลักษณะการปราบปรามปรากฏอยู่เป็นด้านรอง เป็นต้น ดังนั้น “ ในความเป็นจริง กลไกทั้ง 2 ด้าน ดำเนินงานควบคู่กันไปเสมอ ที่เราแยกมันออก เพียงเพื่อจะดูว่า อันไหนทำหน้าที่หลักกว่าอีกอันหนึ่งเท่านั้น ” (กาญจนา แก้วเทพ , 2529)

อย่างไรก็ตาม โดยหลักการทั่วไปนั้น เขาก็ยังเชื่อว่า “ ไม่มีชนชั้นไหนสามารถยึดอำนาจรัฐไว้ได้เป็นเวลานาน โดยมิได้ดำเนินการครอบงำ “ เหนือ ” และ “ ภายใน ” กลไกทางอุดมการณ์ของรัฐไปด้วยพร้อมๆในเวลาเดียวกัน ”

ขณะเดียวกัน อัลธูแซร์ ก็ได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมอีกประการหนึ่งในประเด็นดังกล่าวว่า ชนชั้น (หรือพันธมิตรทางชนชั้น) ที่อยู่ในอำนาจจะไม่สามารถบัญญัติกฎเกณฑ์ต่างๆขึ้นมาใช้ได้ง่าย ๆ ในกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐเช่นที่เคยทำได้ในกลไกด้านการปราบปรามของรัฐ สาเหตุดังกล่าวมิใช่เพียงแต่สืบเนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า ชนชั้นปกครองกลุ่มเดิมได้ทำการยึดครอง

อาณาจักรส่วนนี้มาเป็นเวลายาวนานแล้วเท่านั้น แต่ยังคงเนื่องมาจากแรงต่อต้านของชนชั้นที่ถูกกดขี่ ที่อาจจะหาหนทางและโอกาสที่จะแสดงการต่อต้านออกมา ไม่ว่าจะโดยการใช้ความขัดแย้งที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายตน หรือโดยการใช้ฐานะที่เป็นฝ่ายได้รับชัยชนะของตนในสนามการต่อสู้ก็ตาม

ดังนั้น ความคิดของอัลดูแซร์จึงคล้ายคลึงกับของแกรมเช่เกือบทั้งหมด คือ กลไกของรัฐที่ไม่มีการครองความเป็นเจ้า ไม่สามารถทำให้รัฐดำรงอยู่ได้ยืนยาว ด้วยเหตุนี้เอง การต่อสู้ซึ่งอำนาจรัฐจึงไม่ควรใช้ความรุนแรง (violence) แต่ต้องอาศัยการพัฒนาอุดมการณ์ต่อต้าน (counterideology) ให้เกิดขึ้นในหมู่ชนชั้นล่าง (subordinate classes) เพื่อทำลายการครองความเป็นเจ้าของชนชั้นปกครอง และทำให้ชนกลุ่มนี้ไม่สามารถปกครองสังคมได้อีกต่อไปในระยะยาว

การนำแนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ ของ หลุยส์ อัลดูแซร์ มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่อง “การนำเสนองานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทวิภาคในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ. 2552” นี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดดังกล่าวสนับสนุนและอธิบาย โดยอิงหลักแนวคิดที่ว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทวิภาคจัดเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งเป็นกระบอกเสียงของทหารที่ทำหน้าที่เป็นกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ เพื่อให้การถ่ายทอดอุดมการณ์ของทหารในรูปแบบการผลิตซ้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีหน้าที่สร้างความน่าเชื่อถือ ซึ่งจากเหตุการณ์ช่วง เมษายน พ.ศ. 2552 ความน่าเชื่อถือของทหารได้ถูกโจมตีค่อนข้างมาก การรักษาอุดมการณ์ของสถาบันโดยอาศัยสื่อวิทยุจึงเป็นสิ่งจำเป็น

5. ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory)

ผลพวงที่เกิดขึ้นจากการนำเอาทฤษฎีอิสรภาพนิยมมาใช้ รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆที่เกิดขึ้นนำมาสู่การทบทวนครั้งใหม่ว่า หากคนทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดในตลาดเสรีทางความคิดรวมทั้งสื่อมวลชนเองก็มีเสรีภาพดังกล่าวอย่างเต็มที่ แต่หากว่าสื่อมวลชนไม่ได้พัฒนาความรับผิดชอบต่อให้เติบโตมาพร้อมกับเสรีภาพ แล้วใครเล่าจะเป็นผู้ตรวจสอบและควบคุมดูแลสื่อได้ ดังนั้นจึงได้เกิดกระบวนการที่จะปรับปรุงทฤษฎีอิสรภาพนิยมเสียใหม่ให้รัดกุมยิ่งขึ้น รวมทั้งมีข้อเสนอใหม่ๆว่า นอกเหนือจากเสรีภาพที่จะได้รับการประกันแล้ว สื่อมวลชนยังต้องได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย และกลุ่มผู้ที่จะมากำกับดูแลการทำหน้าที่ดังกล่าวของสื่อก็เช่นกัน ความคิดเห็นของชุมชน กิจกรรมของผู้บริโภค จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และอื่นๆ

กระแสการก่อตัวของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสื่อเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ. 1947 ในสหรัฐ เมื่อคณะกรรมการที่ทำงานเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ (Commission on the Freedom of the Press) ได้จัดทำรายงานออกมา ในรายงานฉบับนี้ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า แม้ว่าเสรีภาพของสื่อ เป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการยืนยัน หากทว่าก็ต้องมีการเพิ่มเติมหลักการเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมลงมาด้วย ในหลักการดังกล่าวนี้ ได้ระบุข้อปฏิบัติสำคัญที่สื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมพึงกระทำ เช่น

- จะต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นจริง อย่างละเอียดรอบด้าน และอย่างที่ได้ตรวจสอบอย่างรอบคอบโดยพิจารณาดูบริบทที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น
- สื่อมวลชนจะต้องสร้างเวทีแห่งการแสดงและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเป็นช่องทางที่จะแสดงความคิดเห็นของสาธารณะ
- สื่อมวลชนต้องเป็นภาพตัวแทนของคนทุกๆกลุ่มในสังคม และจะต้องนำเสนอเป้าหมายและคุณค่าของสังคมอย่างชัดเจน

McQuail (1994) ได้ระบุลักษณะสำคัญของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนดังนี้ คือ

- สื่อมวลชนต้องมีพันธกิจอันพึงปฏิบัติต่อสังคม เจ้าของสื่อควรจะเป็นมหาชน
- ข่าวสารของสื่อจะต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรม ตรงไปตรงมา และสอดคล้องต้องกัน
- สื่อต้องทำหน้าที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนทัศนคติอันหลากหลาย
- สื่อควรจะต้องมีเสรีภาพภายใต้การควบคุมตัวเอง
- สื่อจะต้องปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ
- ในบางสถานการณ์ สังคมอาจจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงการทำงานของสื่อเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) เป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากการที่องค์กรสื่อมวลชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในตลาดเสรีได้อย่างเต็มที่ แต่ทว่าสื่อมวลชนกลับไม่ได้พัฒนาความรับผิดชอบต่อตนให้เติบโตขึ้นมาพร้อมๆ กับเสรีภาพทางความคิด ดังนั้น จึงได้เกิดกระบวนการที่จะปรับปรุงทฤษฎีอิสรภาพนิยมให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะว่า นอกเหนือจากเสรีภาพของสื่อมวลชนที่จะต้องได้รับการประกันแล้ว สื่อมวลชนยังจะต้องได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมอีกด้วย ซึ่งทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมนี้มีข้อสมมติฐานที่สำคัญอยู่ว่าเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้นย่อมต้องมี

พันธะต่าง ๆ ของสังคมผูกพันอยู่ ซึ่งเสรีภาพของสื่อวิทยุก็เช่นกัน นั่นก็คือ สื่อวิทยุจะต้องมีความรับผิดชอบต่อที่ดำเนินการในหน้าที่ที่สำคัญอันเป็นพันธกิจของสื่อมวลชน ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ได้หยิบยกทฤษฎีนี้มาใช้เนื่องจาก การทำงานของสื่อที่ดีนั้น จำเป็นจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ข้อมูลแต่ความจริง และไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (ผศ. วัฒนีย์ ภูวทิศ, การศึกษาจริยธรรมทางวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.2547:น.6)

6. รูปแบบการรายงานข่าววิทยุกระจายเสียง

รูปแบบรายการข่าววิทยุกระจายเสียงต้องมีการกำหนดตายตัว ทุกครั้งที่ออกอากาศ รายการข่าวรายการใดรายการหนึ่ง จะต้องมียุทธศาสตร์ในลักษณะนั้นทุกครั้งอย่างสม่ำเสมอ เช่น มีความยาวรายการที่แน่นอน เวลาออกอากาศที่แน่นอน ประเภทของรายการที่แน่นอน เป็นต้น ปอล กราเกอร์สกี (2508: 72-77) ได้ให้ข้อเสนอแนะก่อนจัดทำรายการข่าว ควรคำนึงถึงเวลากระจายเสียง และผู้ฟังรายการข่าว เวลากระจายเสียงรายการข่าวที่ดีที่สุด มีผู้รับฟังเป็น จำนวนมาก มีดังนี้

1. เวลาเช้า (06:00-09:00 น.) ในระยะเวลาี้ มีผู้ฟังจำนวนมากที่ชอบเปิดฟังรายการข่าววิทยุจากเครื่องรับวิทยุ ในขณะที่กำลังแต่งตัว หรือขณะขับรถไปทำงาน ผู้ฟังย่อมอยากทราบว่า มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นตั้งแต่เช้านอนเมื่อคืน ข่าวในภาคเช้าจะเป็นข่าวที่เกิดขึ้นเมื่อคืน ข่าวใหม่ล่าสุด หรือข่าวทั่วไปที่ไม่หนักมากนัก ในช่วงเวลานี้ ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับวิทยุกระจายเสียง เพราะไม่มีสื่ออื่นแย่งผู้ฟังไปได้ วิทยุกระจายเสียงจะเป็นแหล่งข่าวแรกสำหรับผู้ฟัง แต่ในปัจจุบัน ในช่วงเวลานี้ก็ได้มีรายการเล่าข่าวเกิดขึ้นมาเช่นกัน

ผู้วิจัยได้เลือกใช้ข่าวในช่วงเวลา 06:00-09:00 น. มาทำการเปรียบเทียบในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นช่วงเวลาที่มียุทธศาสตร์มากที่สุด สถานีวิทยุทุกสถานีที่มีการออกอากาศข่าวในช่วงเวลาดังกล่าว จะสามารถใช้ข่าวของต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด จะสามารถเห็นความแตกต่างของแต่ละสถานีได้มากกว่าช่วงเวลาอื่น

2. เวลากลางวัน (12:00-13:00 น.) ในระยะเวลาตอนนี้จะมียุทธศาสตร์ฟังรายการข่าวมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสถานที่แต่ละแห่ง ในเขตเมืองใหญ่นั้น ผู้รับฟังวิทยุในช่วงเวลานี้มักเป็นสตรีเสียส่วนใหญ่ สำหรับในชนบท จะเป็นเวลาที่เหมาะสมที่จะเสนอรายการข่าวที่เป็นเรื่องที่น่าสนใจและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกิจกรรม

3. เวลาตอนเย็น (18:00-19:00 น.) สมัยก่อนที่จะมีโทรทัศน์ ระยะเวลาตอนเย็นนี้ เคยเป็นระยะเวลาที่ดีที่สุดสำหรับการนำเสนอรายการข่าว เพราะเป็นช่วงเวลาที่สมาชิกทุกคน ในครอบครัวกลับมามีบ้าน ซึ่งตลอดทั้งวันย่อมมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมากมาย ฝ่ายข่าวก็สามารถที่จะนำเสนอรายการข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตลอดทั้งวัน นอกจากนี้ในเวลา 17:00 น. ก็เป็นเวลาที่เหมาะสม เพราะเป็นเวลาที่ผู้ฟังขับรถกลับบ้าน

4. เวลาตอนดึก (22:00-23:00 น.) ในช่วงเวลานี้ เป็นช่วงเวลาที่นำเสนอเหตุการณ์ล่าสุด และทำการทบทวนเหตุการณ์สำคัญในวันนั้นๆ

เนื่องจากการจัดรายการข่าววิทยุกระจายเสียงเป็นรายการที่ต้องนำเสนอต่อผู้ฟังเป็นประจำทุกวัน และมักจัดมากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ตามหลักสากลทั่วไปจึงมักกระจายเสียง 4 ครั้งในรอบวัน ตามช่วงเวลาที่แบ่งแยกไว้คือ เวลาเช้า เวลากลางวัน เวลาตอนเย็น และเวลาตอนดึก (ศรีประภัสสร สุทธิเสวีวันต์, การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535:น.30)

รูปแบบรายการข่าวสามารถแบ่งแยกออกเป็นประเภทที่มีความแตกต่างกันได้ดังนี้

1. รายการข่าว 5 นาที เนื้อหาของรายการจะได้แก่ ข่าวที่น่าสนใจและมีความสำคัญ เป็นข่าวล่าสุด มักเน้นข่าวท้องถิ่นมากกว่าข่าวอื่นๆ มีระยะเวลาเสนอข่าวถี่ เช่นเสนอรายการข่าวทุกชั่วโมง ข่าวที่ออกมามักเป็นรายการข่าวเพิ่มเติม และเลือกข่าวที่มีความแตกต่างกันทุกครั้ง

2. รายการข่าว 10 นาที และ 15 นาที สามารถเสนอข่าวได้มากกว่าและหลากหลายประเภทตามความสนใจของผู้ฟัง สามารถใช้รายงานข่าวถ้อยแถลง หรือสัมภาษณ์ที่บันทึกเสียงไว้ได้ สามารถนำข่าวสำคัญ ที่ได้อ่านออกอากาศไปแล้วมาอ่านซ้ำ เมื่อคาดว่าผู้รับฟังอาจไม่ได้รับฟังในการออกอากาศครั้งแรก ทั้งยังอาจจัดสารคดีสั้นๆ เรื่องเบาสมอง ช่วยดึงดูดผู้ฟังไม่ให้หมดความสนใจในรายการข่าวนั้นได้

3. รายการข่าวที่ใช้เวลาออกอากาศมากกว่า 15 นาที รูปแบบของการจัดรายการ มักเสนอข่าว 15 นาทีดังกล่าวข้างต้น ต่อด้วยการวิจารณ์และวิเคราะห์ข่าวสำคัญอีก 10 นาที และอีก 5 นาทีสุดท้าย จึงเสนอข่าวกีฬา เช่น การจัดรายการข่าว 30 นาที มีการเสนอข่าว 15 นาที ต่อด้วยวิเคราะห์และวิจารณ์ข่าว 15 นาที (ดวงทิพย์ วรพันธุ์ 2531: 279)

รูปแบบการเสนอข่าวสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การเสนอข่าวตรง (Straight news) เสนอออกมาในรูปการสรุปข่าวประจำวัน ในลักษณะการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตรงๆ อาจแยกออกเป็น ข่าวในประเทศ ข่าวกีฬา ข่าวต่างประเทศ และอื่นๆ

2. การวิจารณ์ข่าว (News Commentary) นอกจากการเสนอข่าวแบบสรุปข่าว (News bulletin) ยังเสนอความคิดเห็นประกอบข่าว เพื่อเป็นการให้ความเห็น (opinion) บางครั้งเรียกว่า การไขข่าว (News-in-depth) เพื่อชักจูงผู้ฟังให้เกิดความคิดเห็นคล้ายตามความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ข่าว

3. การวิเคราะห์ข่าว (News analysis) เป็นการให้เบื้องหลังข่าว ให้ข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจในข่าวที่เสนอ โดยให้รายละเอียดของข่าว แสดงความเชื่อหรือความเห็นส่วนตัว ของผู้จัด วิเคราะห์ทำนายเหตุการณ์ ใช้ลีลาแบบการแสดงละคร (อรรรถพ เขียวถาวร 2524 : 228-229)

วิธีการนำเสนอรายการข่าว

กระบวนการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง จะต้องเกี่ยวข้องกับวิธีการนำเสนอรายการ และเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้ฟังติดตามฟังรายการไปได้ตลอด วิธีการนำเสนอจึงเป็นลักษณะเฉพาะในการนำเสนอรายการแต่ละรายการให้มีความแตกต่างกันออกไป รายการข่าววิทยุกระจายเสียงก็ย่อมมีวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน โดยอาศัยหลักวิธีการนำเสนอรายการวิทยุกระจายเสียงดังนี้

วิธีการนำเสนอรายการต้องคำนึงถึงมีดังนี้

1. ภาษา จะต้องเป็นภาษาที่สุภาพ เหมาะกับกลุ่มผู้ฟัง และข้อสำคัญต้องใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

2. เพลงและเสียงประกอบ ควรใช้เมื่อจำเป็น และมีความเหมาะสมกับเนื้อหารายการ

3. วิธีการดำเนินรายการ ผู้ประกาศ หรือผู้ดำเนินรายการต้องเหมาะสมกับรูปแบบเนื้อหาของสาระของรายการ รวมทั้งยังต้องคำนึงถึงความยาวของรายการ ช่วงเวลาการนำเสนอ ตลอดจนความต่อเนื่องของรายการด้วย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้เลือกช่วงเวลาข่าว 06:00 – 09:00 น. เป็นเป้าหมายในการวิจัย เพราะเป็นช่วงเวลาที่ผู้ฟังข่าวจากวิทยุมากที่สุด และเป็นช่วงเวลาที่ผู้คนให้ความสนใจอยากรู้ข่าวสาร

มากที่สุดเช่นกัน (ระวีวรรณ ประกอบผล (2522, เอกสารโรเนียว อ้างถึงใน สมมิตร ชาติแก้ว, 2525 : 41)

7. แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบก

หลักการในการผลิตเนื้อหาสารของกองทัพบกในส่วนของการกำหนดเนื้อหาของรายการวิทยุในแต่ละวัน ลักษณะการทำงานจะมีการประชุม มีนโยบายลงมาจากผู้บังคับบัญชา ระดับสูงที่จะสรุปกรอบแนวคิดออกมาเป็นแนวทางในการผลิตรายการให้ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะเป็นรายสัปดาห์หรือถ้ามีเหตุการณ์เร่งด่วนการกำหนดกรอบก็จะเป็นลักษณะวันต่อวัน โดยหน้าที่และบทบาทของสถานีวิทยุในเครือกองทัพบก จะมีหน้าที่หลักในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่กระทำภายใต้กรอบของการปฏิบัติการข่าวสาร

การดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก มีจุดมุ่งหมายเพื่อการปฏิบัติการระหน้าที่ และการประชาสัมพันธ์ของกองทัพบกและรัฐบาล โดยได้มอบให้หน่วยขึ้นตรงของกองทัพบก บริหารงาน ควบคุม และกำกับดูแลสถานีวิทยุกระจายเสียงที่อยู่ในความควบคุมดูแล ให้เป็นไปตามระเบียบกองทัพบกว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2536 และตามนโยบายวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และเพื่อให้เข้าใจถึงโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบกได้อย่างชัดเจน

โครงสร้าง 4 ลักษณะของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก คือ

1. โครงสร้างการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์คลื่นวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก
2. โครงสร้างการควบคุมสถานี องค์การบริหารงาน วิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก
3. โครงสร้างการทำงานของกรมกิจการพลเรือน
4. โครงสร้างกรอบแนวความคิดการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

1. โครงสร้างการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์คลื่นวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

กองทัพบกได้พิจารณาความต้องการจำนวนสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อให้สามารถส่งกระจายเสียงได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ โดยในปัจจุบัน กองทัพบกได้จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงไว้แล้ว จำนวน 126 สถานี แบ่งเป็น สถานี ระบบ A.M. 77 สถานี สถานีระบบ F.M. 49 สถานี มีสถานีแม่ข่ายเริ่มต้นจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก FM 103 MHz และสถานีวิทยุกระจายเสียงเคลื่อนที่เฉพาะกิจอีก 11 สถานี (แผนแม่บท การบริหารงาน

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์กองทัพบก พ.ศ. 2545 – 2549, 27) รวมทั้งโครงข่ายสถานีวิทยุกระจายเสียงรับสัญญาณ ถ่ายทอดผ่านดาวเทียมเครือข่ายกองทัพบก ซึ่งประกอบด้วย สถานีแม่ข่าย จำนวน 1 สถานี และมีสถานีลูกข่ายรับสัญญาณถ่ายทอด จำนวน 36 สถานี เมื่อสถานีลูกข่ายรับสัญญาณผ่าน ดาวเทียมแล้วจะส่งสัญญาณออกอากาศทางคลื่นสถานีต่อไป เพื่อกระจายเสียงไปสู่ผู้ฟังทั่วประเทศทุกกลุ่ม ในการจัดตั้งสถานีวิทยุขึ้น กองทัพบกได้จัดตั้งตามความจำเป็นของสถานการณ์ โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่กระทบต่อความมั่นคงและกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ทหารประจำการและเครือญาติของทหารประจำการ ซึ่งจะต้องให้ยึดมั่นในอุดมการณ์ เพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคม

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีทัศนคติเป็นกลางในสังคม ซึ่งจะติดตามและรับทราบข่าวสารแต่จะไม่แสดงปฏิกิริยาหรือก่อปัญหาความวุ่นวายให้เกิดขึ้น มีจำนวนประมาณ ร้อยละ 60 ของจำนวนประชากรของประเทศ เป็นกลุ่มที่จะต้องพัฒนาให้มีอุดมการณ์ เพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มี ทัศนคติเป็นลบ ซึ่งจะแสดงปฏิกิริยาต่อต้านการปฏิบัติงาน ของทางราชการ มีจำนวนประมาณ ร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรของประเทศ เป็นกลุ่มที่จะต้องทำความเข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาประเทศชาติ ผลจากการที่กองทัพบกเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์สถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 126 สถานี ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ทำให้การบริหารงานกิจการกระจายเสียงกองทัพบก ต้องดำเนินการให้สามารถตอบสนองหน้าที่หลัก 2 ประการ ของกองทัพบก อันได้แก่ การเตรียมกำลังกองทัพบกตั้งแต่ยามปกติและการป้องกันราชอาณาจักรเมื่อมีสถานการณ์สงครามหรือในยามไม่ปกติ และตอบสนองภารกิจ 4 ประการ อันได้แก่ การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และการช่วยพัฒนาประเทศ รวมทั้งภารกิจอื่น ๆ ที่กองทัพบกได้รับมอบเพิ่มเติม เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายของกองทัพและรัฐบาลด้วย

2. โครงสร้างการควบคุมสถานี และองค์การบริหารงานวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

เพื่อให้การบริหารงานกิจการกระจายเสียง ในความรับผิดชอบของกองทัพบก เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กองทัพบกจึงได้กำหนดระเบียบเพื่อใช้กับสถานีวิทยุในเครือ

กองทัพบก เรียกว่า “ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2548” ระเบียบนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งระเบียบนี้ได้กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการควบคุมในด้านวัตถุประสงค์ของกิจการการกระจายเสียง การจัดองค์กร วิธีการดำเนินการ และการจัดรายการ ซึ่งสถานีวิทยุในเครือกองทัพบกทุกรายการจะต้องดำเนินการภายใต้ระเบียบนี้ โดยมีคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก (กบว.กองทัพบก) มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงของกองทัพบกให้เป็นไปตามระเบียบกองทัพบกดังกล่าว นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการพิจารณา กำหนดหลักเกณฑ์ และกำกับดูแลการดำเนินรายการ การโฆษณา และการบริหาร กิจการกระจายเสียงและ ให้คำแนะนำ กำกับดูแล และตรวจสอบเพื่อให้กิจการกระจายเสียง ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่กำหนด พิจารณาอนุมัติให้ขออนุญาตจัดตั้งหรือย้ายสถานีวิทยุกระจายเสียง อีกทั้งยังมีอำนาจให้สถานีกองทัพบก ถ่ายทอดรายการใดรายการหนึ่ง ระบุหรือเพิ่มเติมรายการใดที่มีอยู่หรือกำลังออกอากาศในขณะนั้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานกิจการกระจายเสียงกองทัพบก และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2548 ข้อ 7 ที่ว่าด้วยวัตถุประสงค์ของกิจการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกไว้ ดังนี้

1. เพื่อใช้ทรัพยากรสื่อสารของกองทัพให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน
2. เพื่อสนับสนุนแผนการป้องกันประเทศทั้งในภาวะปกติและไม่ปกติ
3. เพื่อให้มีแผนการใช้กิจการกระจายเสียง ในภาวะปกติเพื่อส่งเสริมความมั่นคงชาติ การเตรียมสรรพกำลัง การปฏิบัติการจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ การแจ้งข่าวสารสาธารณภัยและการใช้ในภาวะไม่ปกติเกี่ยวกับการดำเนินกลยุทธ์ ข่าวสารการรบ การระดมสรรพกำลังการแจ้งเตือนภัยทางอากาศ การปลุกจิตสำนึกของคนในชาติ การปฏิบัติการจิตวิทยา และการเสริมสร้างอุดมการณ์ของคนในชาติ
4. เพื่อพัฒนาบุคลากรและพัฒนาเครื่องมือการกระจายเสียงไว้ให้พร้อมในภาวะไม่ปกติ
5. เพื่อให้การสื่อสารในกองทัพบก และการสื่อสารกับหน่วยงานราชการต่างๆ สามารถสนับสนุนภาระหน้าที่ของกองทัพบกทั้งในภาวะปกติและไม่ปกติ
6. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม การเกษตรและอาชีพอื่นๆ

7. เสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ให้แก่ทหารและประชาชน

8. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐอื่นๆ

9. เพื่อเป็นสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างกองทัพกับประชาชน และรัฐบาลกับประชาชน

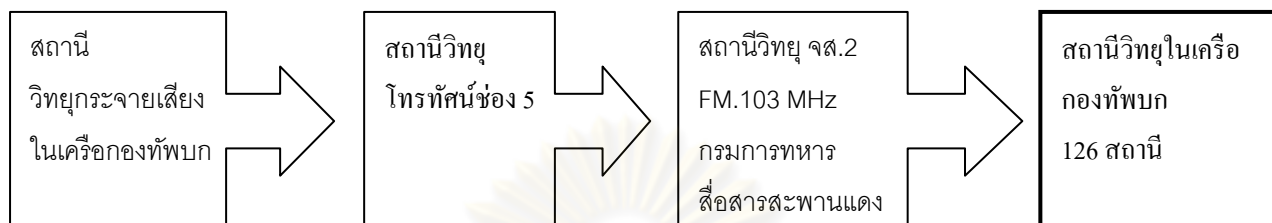
3. โครงสร้างการทำงานของกรมกิจการพลเรือน

กรมกิจการพลเรือนทหารบก ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "DIRECTORATE OF CIVIL AFFAIRS" คำย่อว่า "DOCA" ได้ถือกำเนิดขึ้นในกองทัพบก เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2525 โดยมีฐานะเป็นกรมฝ่ายเสนาธิการ กรมหนึ่ง ขึ้นตรงต่อกองทัพบก เป็นกรมที่มีขอบเขต การปฏิบัติงานที่กว้างขวางครอบคลุมงานด้านการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจ การสังคมจิตวิทยา และการประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ในการสร้างความเข้าใจ ความเชื่อถือ และความศรัทธา ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกองทัพที่ว่า "เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์และประชาชน" สถานีวิทยุในเครือกองทัพบกนั้น ทำงานขึ้นตรงกับกรมกิจการพลเรือน มีแผนการทำงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้กรมกิจการพลเรือน โดยมีรองหัวหน้าฝ่ายกิจการพลเรือน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบกเป็นหัวหน้าสถานี

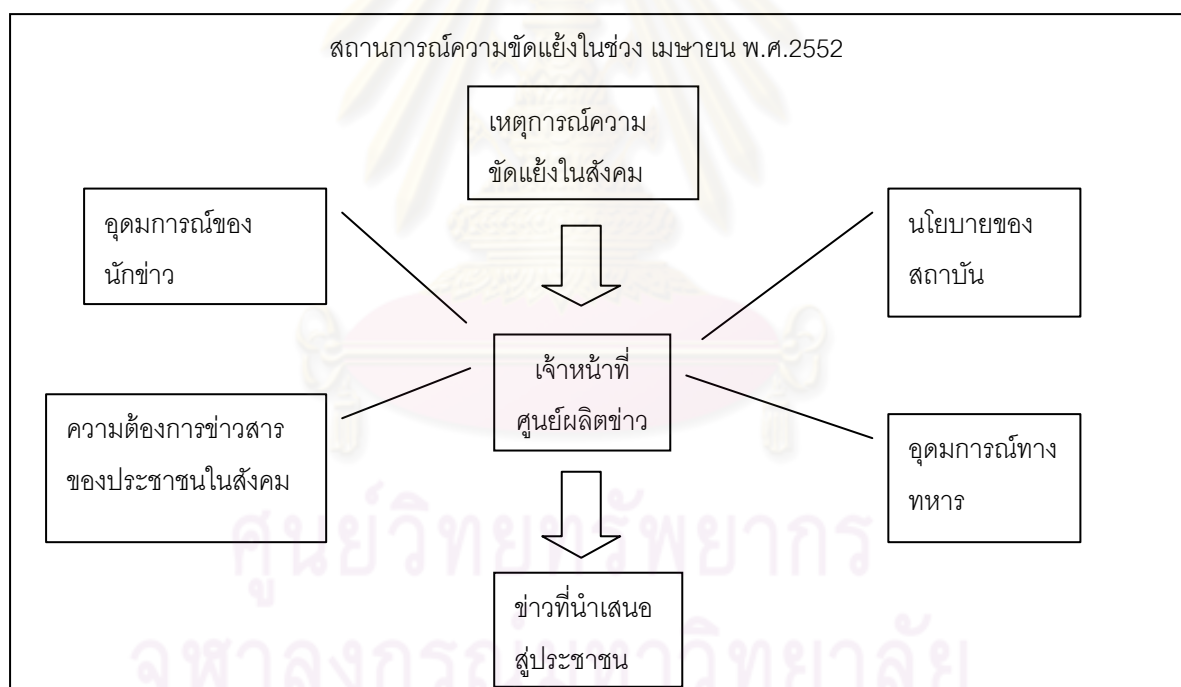
4. โครงสร้างกรอบแนวความคิดการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ผลจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ได้กำหนด มาตรา 39, 40 และ 41 ซึ่งเป็นมาตราที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนโดยตรง เป็นผลให้การดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ก็เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ทำหน้าที่สื่อมวลชน จึงต้องมีการปรับตัว และปรับเปลี่ยนนโยบายต่างๆ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญปี 2540 เช่นกัน การจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์กองทัพบก พ.ศ.2545 - 2549 ทำขึ้นเพื่อปรับจำนวนที่ตั้ง และรูปแบบรายการของสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุ โทรทัศน์กองทัพบก ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติภาระหน้าที่ของกองทัพบกทั้งในปัจจุบันและอนาคต จัดและผลิตรายการที่มีเนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ แก่ประชาชน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรฯ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงตามข้อกำหนดของกฎหมายและคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ การบริหารงานกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์กองทัพบก จะต้องยึดถือกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (เพียงพลอย สุขะ, กรอบรายการของรายการวิทยุ

กองทัพบกในระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2551 น.25-32.)

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการกระจายข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งภายในประเทศ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมสุข หินวิมาน (2534) ทำการศึกษาเรื่อง วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กับการสร้างความชอบธรรมของรัฐ: วิเคราะห์รายการข่าวภาคถ่ายทอด โดยการใช้แนวคิด การครองความเป็นเจ้า (Hegemony) ของ Antonio Gramsci แนวคิดเรื่อง กลไกและอุดมการณ์ของรัฐของ Louis Althusser สมสุข ใช้มุมมองอย่างวิพากษ์ เพื่อเผยให้เห็นพลวัตสังคมที่มีความ

ขัดแย้ง ต่างจากมุมมองอื่น ๆ ที่มักใช้มุมมองแบบกระบวนทัศน์กระแสหลัก (Dominant paradigm) และทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ (Structure – Functional) ในการศึกษาสื่อสารมวลชนขณะนั้น

งานวิจัยเรื่องนี้ชี้ว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นกลไกหนึ่ง ในการสร้างความชอบธรรมของรัฐ ที่คอยส่งข่าวสาร ค่านิยม อุดมการณ์ของรัฐ เพื่อทำหน้าที่ครอบงำประชาชน และทำให้ชนชั้นปกครองครองความเป็นเจ้าไว้ สมสุขได้ให้ข้อเสนอแนะ ในตอนท้ายว่าการศึกษารื่องดังกล่าวยังคงประเด็นการศึกษาเพียง 2 มิติ คือ มิติผู้ส่งสาร กับตัวเนื้อสารเอง แต่ยังขาดในมิติของผู้รับสาร ทำให้ยากที่จะเห็นว่ากระบวนการสร้างความชอบธรรมของรัฐมีประสิทธิผลหรือไม่อย่างไร ในความเป็นจริงผู้ฟังอาจมีการถอดรหัสคลาดเคลื่อน (Aberrant Decoding) หรือผู้ฟังสามารถรับรู้อรรถนั้นได้ แต่อาจจะปฏิเสธ ที่จะรับรู้อรรถนั้นไว้ หรือทำการโต้แย้งก็ได้ ซึ่งการศึกษาผู้รับสารด้วยจะคลี่คลายให้การศึกษา ในประเด็นดังกล่าวกระจ่างขึ้น

จตุฤทธิ์ พรหมสาขา ณ สกลนคร (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้วิทยุเพื่อความมั่นคง ศึกษาเฉพาะกรณีการให้บริการของสถานีวิทยุในเครือข่ายกองทัพบก พบว่า สถานีวิทยุในเครือข่ายกองทัพบกนั้น นอกจากจะเป็นไปเพื่อการบริการประชาชนแล้ว ในแง่ของสถาบันกองทัพก็เปรียบเสมือนเครื่องมือประชาสัมพันธ์องค์การให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนับถือจากประชาชนทั่วไป โดยข้อมูลที่กองทัพทำการเผยแพร่ นั้น มีกลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกันคือทหาร และประชาชน โดยใช้สถานีวิทยุในเครือข่ายกองทัพบกเป็นตัวกลางในการประสานความเข้าใจระหว่างกองทัพกับประชาชนให้มีความเข้าใจ เชื่อถือและมั่นใจในกองทัพ ในส่วนของกำลังพลนั้น เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในหน้าที่ มีความสามัคคี มีความเชื่อมั่น และยังมีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้ามอีกด้วย

คุณวดี อึ้งสกุล (2537) ศึกษาบทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบกในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 บทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียง ในเครือข่ายกองทัพบกในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 ถูกกำหนดให้เป็นไปตามระบบโครงสร้างด้านกรรมสิทธิ์ และการควบคุมสื่อมวลชนโดยองค์การของรัฐ กล่าวคือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก ถูกคาดหวังให้กระทำบทบาทในด้านระดมสรรพกำลังผลักดันให้เกิดความเคลื่อนไหวในสังคม เพื่อให้เกิดเอกภาพความมั่นคงของประเทศ การกระทำบทบาทของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบกในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 แบ่งออกได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผนการรับภาวะวิกฤติ ขั้นการจัดการภาวะวิกฤติ และขั้นการดำเนินการภายหลังภาวะวิกฤติ ซึ่งทุกขั้นตอนถูกกำหนดให้

ดำเนินการตามกลยุทธ์การปฏิบัติการจิตวิทยาทางทหาร มีการควบคุมและสกัดกั้นการไหลของข้อมูลข่าวสาร จึงไม่เกิดผลในการลดความวิตกกังวลแต่กลับเพิ่มความสับสนอลหม่านและข่าวลือ

เพียงพลอย สุชะ (2550) ทำการศึกษาเรื่อง “ กรอบรายการของรายการวิทยุกองทัพบกในระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ” โดยทำการศึกษารายการ 4 รายการ คือ รายการสยามมานุสดี รายการกองทัพบกเพื่อประชาชน รายการรัฐรักสามัคคี ทำความดีเพื่อแผ่นดิน และ รายการได้ร่มธงไทยเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย พบว่า รายการวิทยุในเครื่องกองทัพบกทั้ง 4 รายการยังมีการผลิตรายการที่สอดคล้องกับหลักการของการปฏิบัติการข่าวสาร ที่ประกอบไปด้วย การปฏิบัติการจิตวิทยา การปฏิบัติการกิจการพลเรือน การปฏิบัติการกิจการสาธารณะ และการลวงทางทหาร ผลจากการศึกษากรอบในการผลิตรายการวิทยุในเครื่องกองทัพบกนั้น โครงสร้างของการเป็นวิทยุในเครื่องกองทัพบก และการดำเนินการที่มีโครงสร้างของการควบคุม ภายใต้กรอบของความเป็น “วิทยุทหาร” จะมีอุดมการณ์ และกรอบว่าด้วยเรื่องนโยบายของทหารเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

จากข้อมูลงานวิจัยข้างต้น เมื่อนำมารวมกัน ผู้วิจัยได้ข้อสันนิษฐานว่า การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพบก ได้ดำเนินการโดยผ่านกระบวนการคัดเลือกข่าวที่มีกรอบของทหารควบคุมอยู่ และจะคอยนำเสนออุดมการณ์ของทหารในลักษณะของการผลิตซ้ำ เพื่อเสริมสร้างและรักษาความเป็นเจ้าของตนไว้ ผู้วิจัยจึงขอใช้ข้อสันนิษฐานนี้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ในบทที่ 3 และเป็นแนวทางในศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปในบทที่ 4, 5 และ 6

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ.2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบค” ผู้วิจัยกำหนดใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพคือ การแสวงหาความรู้ โดยพิจารณา ปรัชญาการทางสังคม สภาพแวดล้อม ในทุกมิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์นั้นๆ วิธีการวิจัยรูปแบบนี้ จะสนใจข้อมูลด้านปัจจัยต่างๆที่อยู่รอบๆสิ่งที่ทำการศึกษา ความหมาย ค่านิยม หรือ อุดมการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งนอกเหนือไปจากข้อมูลเชิงปริมาณ และเน้นการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย หากพิจารณาจากปัญหาคำถามวิจัยที่กำหนดไว้ในบทที่ 1 ผู้วิจัยจะต้องทำการศึกษาทั้งหมด 2 ส่วน คือ กรอบในการปฏิบัติหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบค เนื่องจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบค นั้น ดำเนินการภายใต้การดูแลของททบค ทำให้มีการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างจากสถานีวิทยุทั่วไป ส่วนที่ 2 คือ แนวทางและปัจจัยในการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบค ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศไทย ช่วง เมษายน พ.ศ.2552

ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในรายการข่าว ในช่วงเวลา 06:00 – 08:00 ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2552 รวมทั้งสิ้น 10 วัน โดยจะใช้ข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบค ในช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. และทำการเปรียบเทียบกับอีกสองสถานี คือ ข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐวิสาหกิจ ในช่วงเวลา 07.00 – 08.00 น. กับสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาล ในช่วงเวลา 07.30 – 08.00 น. ในส่วนของตัวเนื้อหาข่าวเท่านั้น เพื่อที่จะเพิ่มความชัดเจนในเรื่องลักษณะตัวเนื้อหาข่าวและรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบคว่ามีความแตกต่างจากสถานีอื่นอย่างไร แต่ยังมีเป้าหมายหลักอยู่ที่สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบคเท่านั้น ประกอบกับการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภทด้วยกันคือ รายการข่าวที่นำเสนอทางสถานีวิทยุ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล และแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.รายการข่าวที่เผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก

ข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัยนี้ ได้มาจากข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นไปยังการนำเสนอข่าวสถานการณ์ ความมั่นคงในประเทศ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ถึงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2552 รวมเวลาทั้งสิ้น 10 วัน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดสถานการณ์ความไม่สงบจากเหตุการณ์การเดินขบวนของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการ (นปช.) ผู้วิจัยจะทำการวิจัยจาก “ตัวบท” รายการข่าวของสถานีวิทยุทั้ง 3 สถานี โดยจะทำการเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก กับสถานีวิทยุภายใต้การบริหารขององค์กรที่แตกต่างกัน 2 สถานี คือ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐวิสาหกิจและสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาล

แหล่งข้อมูลในส่วนตัวเนื่อหาข่าวผู้วิจัยได้รวบรวมจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท

1. การดาวน์โหลดข้อมูลจากเว็บไซต์ของรายการวิทยุของทั้ง 3 สถานี
2. ขอข้อมูลจากหน่วยงานโดยตรง

2.แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการในการนำเสนอข่าวทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก ตลอดจนปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหา โครงสร้าง จึงจำเป็นต้องมีการสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการคัดเลือกข่าวที่มานำเสนอ ที่ทำงานอยู่ในวงการทหาร บุคคลที่มีหน้าที่หลักในการให้ข้อมูล มีดังนี้

การสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 หน่วยงาน คือ

1. สถานีวิทยุกองทัพบก
2. สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

สถานีวิทยุกระจายเสียงทัพบก ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน 3 คน คือ

1. พล.ต. อัคร ทิพโรจน ที่ปรึกษาสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก
2. พ.อ. ประชาสัมพันธ์ ชนะสงคราม ผู้ประกาศ และควบคุมการจัดรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก
3. พ.ท.หญิง นิรณัฐ เนตรพุกกะนะ หัวหน้าฝ่ายการจัดรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน 2 คน คือ

1. นางสาว ธรรมธร ขำละม้าย เจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุม และผู้ประกาศข่าววิทยุสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5
2. ร.อ.ชาคริต ดิสถาพร อดีตเจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุมรายการข่าววิทยุสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนได้ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงที่เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งในเดือน เมษายน พ.ศ. 2552 ทั้งสิ้น

เนื้อหาที่จะทำการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ขั้นตอนหรือกระบวนการในการผลิตข่าววิทยุ
3. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกระบวนการผลิตข่าววิทยุ ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง
4. บทบาทและหน้าที่ของสถานีวิทยุภายใต้สถานการณ์ความขัดแย้ง
5. ส่วนงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตข่าว ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง

6. หน่วยงานที่ทำงานร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่มีอะไรบ้าง

3. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารอื่นๆ

เป็นเอกสารที่ใช้เป็นข้อมูลทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และกระบวนการผลิตข่าว ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ข้อมูลเอกสารที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าว ประวัติของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ เอกสาร บทความ ที่สามารถค้นคว้าได้จากสำนักงานสารนิเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย

3.2 สำเนารายการข่าว (script) เป็นข้อมูลทางเอกสารอีกประเภทที่ผู้วิจัยถ่ายสำเนามาจากเจ้าหน้าที่ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาเปรียบเทียบกับเนื้อหาสถานีวิทยุภายใต้การบริหารขององค์กรอื่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง “การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ” ได้กำหนดรูปแบบการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การนำเนื้อหาข่าวในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ซึ่งจะมีเนื้อหาข่าวจาก 3 สถานี คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และกรมประชาสัมพันธ์ มาทำการเปรียบเทียบ ให้เห็นถึงรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้เห็นรูปแบบของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ ที่เป็นเป้าหมายหลักในการศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจะใช้แนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว และแนวคิดเกี่ยวกับกรอบ (Framing) ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 โดยจะใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) และแนวคิดเกี่ยวกับกรอบ (Framing) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการนำเสนอข้อมูล

1. อธิบายผลจากการเปรียบเทียบเนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกกับสถานีวิทยุภายใต้การบริหารขององค์กรอื่นอีก 2 สถานี คือ กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย โดยจะนำตัวเนื้อหาข่าวเรื่องเดียวกันมาเปรียบเทียบ เพื่อเพิ่มความชัดเจนในการวิเคราะห์ตัวเนื้อหาข่าวและรูปแบบการนำเสนอของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ว่าในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 นั้น สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก มีความแตกต่างจากสถานีอื่นอย่างไร โดยได้ทำการคัดเลือกข่าวต้นชั่วโมง ระหว่างช่วงเวลา 06:00 – 08:00 ของของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก มาเปรียบเทียบกับข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลา 07.00 – 08.00 น. และข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ช่วงเวลา 07.00 – 08.00 น. ของวันที่ 13 เมษายน ถึงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2552 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 10 วัน
2. อธิบายถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบในการคัดเลือกข่าว ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ว่ามีความแตกต่างจากในยามปกติอย่างไร โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ซึ่งจะทำการนำเสนอเป็นบท ดังนี้
 - บทที่ 4** ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552
 - บทที่ 5** ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552
 - บทที่ 6** สรุปผลการศึกษา พร้อมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องในอนาคต และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์บางประการที่ค้นพบในขณะวิจัย

บทที่ 4

ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วงเมษายน พ.ศ.2552

ในบทนี้ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ในส่วนของเนื้อหาข่าววิทยุที่นำเสนอทางสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบที่ทางผู้วิจัยต้องการจะศึกษา ซึ่งจะพิจารณาจากข่าวช่วงเช้าในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งตั้งแต่วันที่ 13 – 22 เมษายน พ.ศ.2552 โดยจะจำแนกการนำเสนอข่าวตามแต่ละสถานี จะทำการเปรียบเทียบการนำเสนอข่าวในแต่ละวัน ว่าในข่าวเหตุการณ์เดียวกันนั้น ทั้ง 3 สถานี มีการนำเสนอที่แตกต่างกันอย่างไร โดยจะใช้แนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus) ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) แนวคิดเกี่ยวกับกรอบ (Framing) และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายข่าว มาใช้ในการวิเคราะห์ และทำการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุทั้ง 3 สถานี

- 1.1 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ
- 1.2 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์
- 1.3 การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

2. การวิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาข่าว

- 2.1 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบ
- 2.2 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์
- 2.3 ตัวอย่างการนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

1. การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุทั้ง 3 สถานี

โดยจะนำเนื้อหาที่ได้มาทำการแบ่งรูปแบบการนำเสนอเป็น 3 แบบ คือ การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news) การรายงานข่าวแบบวิจารณ์ข่าว (News Commentary) และ วิเคราะห์ข่าว (News analysis)

2.1 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2552 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2552 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งเท่านั้น

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

เมื่อเวลาประมาณ 07.15 น.มีประกาศคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 98/2552 เรื่องการ จัดตั้งกองอำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้การดำเนินการเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่งจัดตั้งกองอำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ กอจ. โดยให้ กอจ. เป็น หน่วยงานพิเศษ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นที่ปรึกษา ผู้บัญชาการทหารสูงสุดเป็น ผู้อำนวยการ และให้มีการดำเนินการข่าวสารที่ถูกต้องตรงความจริงประสานความเข้าใจระหว่าง รัฐบาล ประชาชน และผู้ก่อความไม่สงบ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามความจำเป็น ให้จัดกำลัง ตำรวจทหารวางแผนรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญและสถานที่สำคัญต่างๆ

เสื้อแดงเดือดปิดล้อมรถเบนซ์นายกก่อนรุมทุบพังยับ ขณะที่นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ เลขา นายกฯ ถูกทำร้ายหามส่งโรงพยาบาล ซ้ายีดรอมเมลล์-ปิดถนนหลายจุดขณะที่ทหารตบเท้าเสริม กำลัง เคลื่อนรถถังคุมเข้มทั่วกรุง เจ้าหน้าที่รวบตัวนายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง แกนนำ นปช.คา บ้านพัก ก่อนนำตัวไปควบคุมและสอบสวนที่ ตชด.ค่ายนเรศวร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ด้าน คนเสื้อแดงระดมพลกดดันให้เจ้าหน้าที่ปล่อยตัว

ด้านนายปณิธาน วัฒนายากร รักษาการโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ยืนยัน การทำงาน ของรัฐบาลในการสลายการชุมนุมเมื่อเช้าที่ผ่านมาว่า มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สมเหตุสมผล และทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เนื่องจากมีหน่วยงาน กอจ.ในการดำเนินการ นายกอภิสิทธิ์สั่งปราบ มีอบเสื้อแดงเด็ดขาดใน 3-4 วัน ประกาศ พรก.สถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง คุมเมืองกรุงและ

ปริมาณพล 6 จังหวัด อ่างเหตุมีอุปปลุกระดม ยุ้งให้คนทำผิดกฎหมาย โยนดาบเทพเทือก หัวหน้า ผู้รับผิดชอบแก้ไขสถานการณ์

สื่อออกตีข่าวแดงเดือด ประกาศเตือนหากมาไทยกรุงเทพฯอันตราย ชี้เหตุพัทยาหมด โอกาสฟื้นฟูเศรษฐกิจชาติอาเซียนและสงกรานต์ปีนี้ก็ร่อย ทั้งในกรุงและต่างจังหวัด ถนนโล่ง นักท่องเที่ยวบางตาหนีมอบแห่ทะเลาะวิวาทเที่ยวปอยเปต เกาะลังกาวิ ด้านเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ การรถไฟแห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า ตั้งแต่เวลา 17.00 น. วานนี้ รถไฟจากต้นทางสถานีหัวลำโพง หยุดให้บริการมาจนถึงขณะนี้ หลังมีการปิดเส้นทางรถไฟที่สถานียมราช โดยให้บริการเดินรถจาก ต้นทางสถานีบางซื่อเพียงที่เดียว เพราะไม่ผ่านเส้นทางยมราช ซึ่งออกไปแล้ว 5 ขบวนเท่านั้น โดย ออกไปทางทางสายใต้ 1 ขบวน ที่เหลือเป็นเส้นทางสายเหนือและสายอีสาน ส่วนสายตะวันออก ยัง ไม่สามารถเดินรถได้ ซึ่งในวันนี้ ยังไม่สามารถบอกได้ว่า จะเปิดให้บริการเส้นทางใดได้บ้าง เพราะ ต้องมีการประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

การเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดงในเช้าวันนี้ หลังจากที่ได้ถอนกำลังจากทุกจุดป่วน กลับไปรวมตัวกันที่ข้างทำเนียบรัฐบาลเพื่อยึดเป็นฐานที่มั่น และมีการนำถังแก๊สวางรอบทำเนียบฯ เพื่อป้องกันการเข้าสลายการชุมนุม โดยสถานการณ์การดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ กรุงเทพมหานครวันนี้ ยังคงมีกำลังทหารประจำอยู่ในหลายพื้นที่ เพื่อเปิดเส้นทางจราจร ให้กับประชาชน ขณะที่บริเวณแยกพระเนียง ตลาดนางเลิ้ง ซึ่งเป็นจุดปะทะระหว่างชาวบ้านและกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงจนเป็นเหตุให้ชาวบ้านถูกยิงเสียชีวิต 2 ราย เมื่อวานนี้ ได้มีการเสริมกำลัง ทหารอีก 1 กองร้อย โดยมีรายงานว่าได้มีการตรึงกำลังเข้มรอบทำเนียบรัฐบาล ซึ่งเป็นฐานที่มั่นของกลุ่มเสื้อแดง โดยแยกยมราชวันนี้ ยังคงปิดตาย เช่นเดียวกับบริเวณแยกจปร. ขณะที่ในวันนี้ รถโดยสารเมโทรบัสและเมโทรเอ็กเพรสทุกสาย ของดีให้บริการต่อไปอีก 1 วัน เพื่อป้องกันอันตรายให้กับผู้โดยสารและเพื่อความสะดวกให้กับราชการในการปฏิบัติหน้าที่

แกนนำโดยนายจตุพร พรหมพันธุ์ ระบุว่าวันนี้ จะไม่มีการเคลื่อนพลไปไหน เพราะอาจเกิดอันตรายกับผู้ชุมนุม อย่างไรก็ตาม ในเช้าวันนี้ ถนนหลายสายยังคงปิดการจราจร

วิเคราะห์ข่าว (News analysis)

นิตยสารไทม์ส ออกบทวิเคราะห์ สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย ที่นำไปสู่การก่อจลาจลและรัฐประหาร ต้องใช้กำลังเข้าควบคุมว่า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี มีชัยชนะเหนือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในการทำสงครามสี่อย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถนำพาประเทศ ให้รอดพ้นจากภาวะอนาธิปไตยมาได้เป็นอย่างดีเยี่ยม ทั้งที่ เพียงไม่กี่วันก่อนหน้านั้น เกือบเพลิงพลา ให้ประเทศไทย ต้องกลายเป็นตัวตลก จากเหตุวุ่นวาย ในการจัดประชุมอาเซียน +3 โดยไทม์สระบุว่า นายกรัฐมนตรี สามารถตอบโต้ ข้อกล่าวหาของ พ.ต.ท.ทักษิณ ได้ในทุกประเด็น และการให้สัมภาษณ์สด ผ่านสำนักข่าว CNN และ BBC วานนี้ นายกรัฐมนตรีตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล อุดหนุน และขัดถ้อยขัดคำ ซึ่งแตกต่างจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ที่ตอบคำถามอย่างเลื่อนลอยและไม่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม ไทม์ส เชื่อว่า นายกษัยมิงงาน หนักรออยู่ ต่อเรื่องที่จะดำเนินการอย่างไรกับกลุ่มคนเสื้อแดงราว 4,000 คน ที่ถอยไปรวมตัวกันที่ ทำเนียบฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็ก โดยไม่ให้เสียเลือดเสียเนื้อ รวมทั้งรับมือกับเสื้อแดงในหลายๆ จุด ของประเทศ

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

ขณะที่บรรยากาศโดยรอบทำเนียบฯรัฐบาล ในช่วงเช้าของวันนี้ ยังคงมีเจ้าหน้าที่ของ กทม. หลายสิบคนเร่งทำความสะอาดเพื่อเคลียร์พื้นที่ หลังกลุ่ม นปช. ได้สลายการชุมนุม ซึ่งขณะนี้พื้นที่ผิวการจราจรได้นำสิ่งกีดขวางออกไปหมดแล้ว โดยบริเวณถนนโดยรอบของทำเนียบฯ รัฐบาลขณะนี้ ยังคงปิดการจราจร ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ ได้ตรวจค้นผู้ที่จะผ่านเข้าออก อย่างเข้มงวด เพื่อความปลอดภัย และป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้ บขส.ปรับแผนการให้บริการ เดินรถ รับประชาชนในการเดินทางกลับ หลังรัฐบาลประกาศ ให้วันที่ 16 และ 17 เมษายน เป็นวันหยุดราชการเพิ่ม

พล.ต.ท.วรพงษ์ ชิวปรีชา ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล กล่าวถึงการติดตามตัวนายจักร ภพ เพ็ญแข และนายจตุพร พรหมพันธุ์ 2 ใน 13 แกนนำนปช.ที่ถูกออกหมายจับว่า ยังเชื่อว่าทั้ง 2 คนยังอยู่ในประเทศไทย ส่วนกระแสข่าวที่ว่าอาจมีการหลบหนีไปยังฮ่องกง ขณะนี้ได้สั่งให้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้ว ประชาชนใน จ.กาฬสินธุ์ เริ่มทยอยเดินทางกลับเข้ากรุงเทพมหานคร

แล้ว ขณะที่ยังคงคุมเข้มเรื่องมาตรฐานของพนักงานขับรถ บรรยากาศการเล่นสงกรานต์ บนถนน ข่าวสารเริ่มขึ้นอีกครั้งในวันนี้ แม้บรรยากาศจะไม่คึกคักมากนัก

การรายงานข่าวแบบวิจารณ์ข่าว (News Commentary)

โจนาธาน เฮด ผู้สื่อข่าว BBC มองเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในไทย ในช่วงหลายวันที่ผ่านมาว่า เกิดจากการแบ่งขั้วในสังคมทั้งที่ครั้งหนึ่งประเทศไทยเคยได้รับการยกย่องว่าเป็น ตัวอย่างที่ดีเยี่ยมของความมั่นคงและความกลมเกลียวในสังคม แต่การแบ่งขั้วที่เกิดขึ้นในไทย ไม่ใช่ระหว่างคนเมืองกับคนชนบท หรือคนร่ำรวยกับคนยากจน อย่างที่พบเห็นทั่วไป หากแต่เป็น เสือเหลืองและเสือแดง ซึ่งปัจจัยเพียงหนึ่งเดียวที่ทำให้เกิดความแตกแยกคือ อดีตนายกรัฐมนตรีนักชก ชินวัตร

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงาน พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีนได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อฝรั่งเศส เรียกร้องให้สถาบันช่วยยุติความวุ่นวายทางการเมือง ซึ่งปะทุให้เกิดการประท้วงรุนแรงช่วงต้นสัปดาห์ที่ผ่านมา แม้ว่ากลุ่มเสื้อแดงที่เขาเป็นผู้สนับสนุนจะก่อความโกลาหลในบ้านเมืองก็ตาม ส่วนความคืบหน้าการฝากขัง 3 แกนนำนปช.ขณะนี้ทีมทนายความของแกนนำทั้ง 3 คนได้เตรียมเอกสารและหลักทรัพย์เข้าไปเพื่อยื่นขอประกันตัว โดยทางศาลได้กันผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชนไม่ให้เข้าไปภายในห้องพิจารณาคดี ซึ่งขณะนี้ผู้พิพากษากำลังพิจารณาคดี อยู่ และจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทางขสมก.ได้ออกมา เปิดเผยว่า จากการสำรวจ พบมีรถเมล์ได้รับความเสียหายจากเหตุจลาจลทั้งสิ้น 52 คัน เป็นของ ขสมก. 33 คัน ของรถร่วม 19 คัน ส่วนรถเมล์ที่ถูกเผาแยกเป็นของ ขสมก. 18 คัน และรถร่วมอีก 5 คัน ส่วนการแจ้งความนั้น ได้มีการแจ้งไว้แล้วตั้งแต่วันที่ถูกยึดไป อย่างไรก็ตามทางขสมก. ระบุว่าหากเกิดเหตุลักษณะนี้ขึ้นจะใช้มาตรการวิ่งอ้อมเพื่อหลีกเลี่ยงก่อน นอกจากนี้ทางภาครัฐก็ท่องเที่ยวเอกชนเรียกร้องให้รัฐดูแลนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไม่ให้ถูกกระทบจากการใช้พρκ.ฉุกเฉินในกทม.และปริมณฑล แล้วขอให้ยกเลิกพρκ.ฉุกเฉินโดยเร็ว

พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกกองทัพบก เปิดเผยถึงการประเมินสถานการณ์ล่าสุดของกองอำนวยการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (กอฉ.) ต่อการดูแลความสงบในพื้นที่ที่มีการประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉินว่า ในช่วง 2 วันที่ผ่านมา สถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ และจากการตรวจสอบล่าสุด ไม่พบ มีการชุมนุมของกลุ่มเสื้อแดงในพื้นที่ใดๆ ซึ่งรายงาน ดังกล่าว ได้ส่งตรงถึงนายกรัฐมนตรีแล้ว ส่วนจะมีการตัดสินใจยกเลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน หรือไม่ ต้องขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรี ที่จะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษในวันพรุ่งนี้ โฆษกกองทัพบก ยังได้ปฏิเสธกระแสข่าวทหารปิดบังซ่อนเร้นศพ และการใช้อาวุธปืนยิงใส่มีอบเสื้อแดงจนมีผู้เสียชีวิต เป็นเพียงข่าวลือ

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

จากเหตุลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล ทำให้หน่วยความมั่นคงมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนายกรัฐมนตรีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ พร้อมกันนี้นายกรัฐมนตรียังได้ส่งคุณเข้มโรงพยาบาลวชิระที่นายสนธิรักษาตัว ทางด้านรศ.ดร.ปณิธาน วัฒนายากร ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ยอมรับว่า เหตุลอบยิงนายสนธิ ลิ้มทองกุล มีผลกระทบต่อการศึกษายกเลิกประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ที่แต่เดิมจะมีการพิจารณาในระหว่างการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ ขณะนี้นายกรัฐมนตรีและหน่วยงานด้านความมั่นคงได้รับรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว และในการประชุมคณะรัฐมนตรีคงจะมีรายงานที่ชัดเจนจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สำหรับกำหนดการเดินทาง รวมทั้งสถานที่ที่นายกรัฐมนตรีจะไปปรากฏตัวนั้น ทั้งหมดจะยังอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานด้านความมั่นคงต่อไป และจะยังไม่เป็นที่เปิดเผยเนื่องจากยังคงหวงเกรงเรื่องความปลอดภัยอยู่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรียืนยันการสั่งปิดวิทยุชุมชนดำเนินการตามกฎหมายเนื่องจากพบว่ามีการปลุกกระดมความวุ่นวายให้เกิดขึ้นในบ้านเมืองโดยเฉพาะทีวีซีที่มีความชัดเจน

ทางด้านพล.ต.ชัตติยะ สวัสดิผล หรือ เสธ.แดง ผู้ทรงคุณวุฒิ กองทัพบก ยืนยันไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการลอบสังหารนายสนธิ เพราะไม่รู้จะทำไปเพื่ออะไร แม้ก่อนหน้านี้จะเคยมีการเตือนให้พันธมิตรฯ ระวังจะมีคนจ้องกล้องอีกจำนวนมาก พร้อมทั้งข้อสังเกตการณ์ลงมือครั้งนี้มีการใช้รถกระบะแสดงว่าจะต้องมีคนช่วยพาหลบหนี แต่ไม่สามารถคาดเดาว่าเป็นฝีมือของกลุ่มไหนเพราะนายสนธิ ปราบศรัยพาดพิงคนอื่นไปทั่ว ทำให้มีศัตรูเยอะ และคงไม่ใช่กลุ่มเสื้อแดงมาแก้แค้น เพราะ

ตอนนี้ส่วนใหญ่ถูกจับกุมเกือบหมดแล้ว กำลังทหารไม่เพียงมีหน้าที่รักษาอธิปไตยเท่านั้น การช่วยเหลือประชาชนในทุกโอกาสยังเป็นสิ่งที่กองทัพปฏิบัติอยู่เสมอ

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก วันที่ 18 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

สถานการณ์การเมืองที่ปะทุขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่เลวร้ายครั้งหนึ่งที่เกิดขึ้นสำหรับประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศอย่างมาก พล.ต.อ. จงรัก จุฑานนท์ รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปิดเผย ถึงความคับหน้า คดีลอบสังหาร นายสนธิ ลิ้มทองกุล ว่าในวันนี้ จะมีการเรียกประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความคับหน้าของคดี ส่วนสาเหตุในการลอบสังหาร นั้นเบื้องต้น ยังไม่มีการเจาะจงไปที่ประเด็นใด ประเด็นหนึ่งเป็นพิเศษ พร้อมทั้งปฏิเสธคนมีสื่อเกี่ยวข้องกับกรลอบสังหาร อย่างไรก็ตามได้จัดกำลังไปคุ้มครอง นายสนธิ ที่รพ.จุฬา เรียบร้อยแล้ว ส่วนประเด็นเรื่องกล้องวงจรปิด ในจุดเกิดเหตุที่ได้รับความสะดวกสบาย จนไม่สามารถบันทึกภาพคนร้าย เอาไว้ได้ นั้น เบื้องต้นยังไม่ทราบสาเหตุว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด และเน้นย้ำว่า อย่าใช้ประเด็นดังกล่าวในการก่อความไม่สงบ

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก วันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

นายกรัฐมนตรีวอนพันธมิตรอยู่ในความสงบพร้อมเร่งระดมและให้ความเป็นธรรมในคดียิงนายสนธิ ลิ้มทองกุล นอกจากนี้ยังมีคนตายแค่ 2 คน แต่ไม่ได้เกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในการสลายการชุมนุมมีสื่อแสดงคุณธรรมจัด แก้วเขียว รายงาน นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ปฏิเสธเป็นผู้สั่งการให้ปรับเปลี่ยนหน้าที่การทำงาน ระหว่าง พล.ต.อ.จงรัก จุฑานนท์ กับ พล.ต.อ.ธานี สมบูรณ์ทรัพย์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ให้มาดูแลคดีในพื้นที่ตำรวจนครบาล รวมทั้งคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล โดยยืนยันว่า เป็นอำนาจที่ให้การตัดสินใจของ พล.ต.อ. พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากเห็นว่า พล.ต.อ.ธานี เป็นหัวหน้าชุดดำเนินคดีกลุ่มคนเสื้อแดง

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขาธิการอาเซียน กล่าวถึงการเดินหน้าจัดประชุมสุดยอดอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาว่า ขณะนี้ต้องเร่งหาข้อสรุปเรื่องกำหนดวันจัดการประชุมใหม่ให้ได้โดยเร็ว เพื่อไม่ให้เสียโอกาสไปอีก และเห็นว่าการสร้างความปรองดองเพื่อเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนเป็นสิ่งสำคัญที่ไทยต้องเร่งดำเนินการ เพราะในอดีตไม่เคยเลื่อนการประชุมสุดยอดอาเซียนเพราะสถานการณ์ทางการเมือง

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบวิจารณ์ข่าว (News Commentary)

นายวิทยา บุรณศิริ ประธานวิปฝ่ายค้าน กล่าวภายหลัง นายกรัฐมนตรี ออกมาแสดงท่าทีของความร่วมมือกับทุกฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบต่างๆที่เกิดจากเหตุการณ์ในครั้ง นี้ พร้อมรับเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อนำไปสู่การสร้างความปรองดองในชาติ ว่าทางพรรคเพื่อไทย ยังมีจุดยืนเดิม ในเรื่องการเรียกร้อง ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเรื่อง สิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการไม่ให้องค์กรอิสระ เข้าไปก้าวก่าย กลไกการบริหารงานของรัฐ จนทำให้ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนในเรื่องการนิรโทษกรรม อดีต 111 กรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย รวมทั้งพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ถูกตัดสินยุบพรรค หลังการปฏิวัติ 19 ก.ย. ให้กับทางฝ่ายรัฐบาล พิจารณาหรือไม่นั้น คงต้องมีการนำเสนออยู่แล้ว เพราะทางพรรคเห็นว่า หากในประเด็นไหนสามารถลดความขัดแย้ง และสามารถทำให้ประเทศชาติสามารถเดินหน้าต่อไปได้ ทางฝ่ายรัฐบาลก็ควรที่จะตอบสนอง

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2552

การรายงานข่าวแบบตรง (Straight news)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมระบุกรณีกลุ่มคนเสื้อแดงจะรวมตัวกันอีกใน 10 จังหวัด สามารถทำได้ภายใต้กรอบของกฎหมาย ขณะเดียวกันกองทัพอยากเห็นความสมานฉันท์มากกว่า พล.ต.อ.วัชรพล ประสารราชกิจ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในฐานะโฆษก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปิดเผยความคืบหน้าการติดตามตัว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผู้ต้องหาตามหมายจับ หลายคดีว่า กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการประสานข้อมูลไปยังตำรวจสากล

ประเทศสาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ หลังพบว่าเป็นประเทศล่าสุด ที่ พ.ต.ท.ทักษิณเดินทางเข้าไป พำนัก ซึ่งจากการตรวจสอบเอกสารการเดินทางต่างๆ ยังไม่พบข้อมูลการเดินทางออกแต่อย่างใด

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล ผู้ว่าราชการ จ.ชลบุรี ในฐานะประธานคณะกรรมการฟื้นฟูการท่องเที่ยวเมืองพัทยา เปิดเผยว่า หลังจากที่นำหนังสือยื่นให้รัฐบาล ยืนยันความพร้อมการเป็นเจ้าภาพประชุมอาเซียนซัมมิท องค์การธุรกิจ และการท่องเที่ยวในพื้นที่ ต้องเร่งหาแนวทางฟื้นฟูบรรยากาศการท่องเที่ยวให้เร็วที่สุด คณะกรรมการฯ ยังกำหนดแผนฟื้นฟูระยะสั้น 3 เดือน เช่น การเปิดห้องพักรีส 20,000 ห้องให้กับนักท่องเที่ยว สำหรับความเสียหายจากเหตุจลาจลบริเวณสถานที่ประชุมโรงแรมรอยัล คลิฟ บีช รีสอร์ท พัทยา ได้สรุปความเสียหายแล้วกว่า 10 ล้านบาท โดยผู้บริหารได้ส่งตัวแทนเข้าแจ้งความแล้ว

ตัวอย่างการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

กระทรวงมหาดไทย ได้เตรียมประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าวันนี้ เพื่อกำชับให้เฝ้าระวังคนกลุ่มเสื้อแดงที่อาจเคลื่อนไหวได้ทุกเมื่อ ประธานรัฐสภามั่นใจสามารถควบคุมการอภิปรายในสภาวันนี้ได้ พร้อมระบุไม่เห็นด้วยหากฝ่ายค้านจะนำวีซีดีสลายการชุมนุมมาเปิดในสภา แม้จะยังไม่มีการแจ้งความจำนงมากก็ตาม เมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมา พนักงานสอบสวนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้เดินทางไปยังศาลอาญา ถ.รัชดา เพื่อขอขยายเวลาควบคุมตัวนายวีระ มุสิกพงศ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และ น.พ.เหวง โตจิราการ แกนนำกลุ่ม นปช. ผู้ต้องหาคดีก่อความไม่สงบ ครอบกำหนดควบคุมตัวผลัดแรกเป็นเวลา 7 วัน ทั้งนี้ ศาลจะพิจารณาว่าจะรับฝากขัง 3 แกนนำ นปช. หรือไม่ในช่วงบ่ายวันนี้

เว็บไซต์สำนักข่าว BBC ประเทศอังกฤษ ได้รายงานข่าวความเคลื่อนไหว ของกลุ่มคนเสื้อแดงว่า กำลังมีแผนการจะกลับมาเคลื่อนไหวขับไล่รัฐบาลอีกครั้ง โดยอ้างคำพูดของนายจักรภพ เพ็ญแข หนึ่งในแกนนำกลุ่มเสื้อแดง ที่ได้ให้นายโจนาธาน เฮด ผู้สื่อข่าวของ BBC กรุงเทพฯ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ จากสถานที่แห่งหนึ่ง ที่ไม่มีการเปิดเผยว่า การเคลื่อนไหวต่อสู้เรียกร้องทางการเมือง ของกลุ่มคนเสื้อแดงหลังจากนี้ ต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการเผชิญหน้ากับ

รัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ที่มาอย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจรวมถึงการติดอาวุธต่อสู้ เพื่อให้ได้มีการเลือกตั้งใหม่ ใต้รัฐบาลประชาธิปไตยของประชาชน

2.2 เนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2552 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งเท่านั้น

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

กล่าวถึงการออกหมายจับผู้ชุมนุมเสื้อแดง 12 คนที่ทุบรถนายกรัฐมนตรี ได้มีการจัดชุดปฏิบัติการพิเศษ และทำเอกสารยื่นคำร้องเกี่ยวกับเหตุการณ์ตามสมควร ทางเจ้าหน้าที่รายงานว่าการชุมนุม นปช. ได้จัดรถยนต์ 6 ล้อพร้อมเครื่องขยายเสียง กับริดจักรยานยนต์อีก 50 คัน และผู้ชุมนุมอีกประมาณ 2000 พัน เข้าทำการปิดถนนวิภาวดี บริเวณทางด่วนดินแดง มีการใช้รถจักรยานยนต์ปิดปากซอยถนนมิตรไมตรี วิภาวดี รังสิต ใช้รถแท็กซี่ และรถจักรยานยนต์ปิดทางลงมอเตอร์เวย์ หน้าโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี อีกบริเวณหนึ่งคือทางด่วนดินแดง บริเวณบ่อนไก่ มีการปิดตายเส้นทางจุดที่ 5 บริเวณเส้นทางข้ามแยกสุทธิสาร ได้มีการใช้ แท็กซี่ 1 คัน กระบะ 1 คัน จักรยานยนต์ 20 คัน และคนเสื้อแดงประมาณ 100 คน ปิดทางแยกสุทธิสาร และกลุ่มคนเสื้อแดง ได้มาทำการปิดเส้นทางเข้าลาดพร้าวใกล้ทางด่วนรามอินทรา อาจณรงค์ ประชาชนที่จำเป็นต้องใช้เส้นทางดังกล่าวสามารถโทรสอบถามเส้นทางอื่นได้ทางเจ้าหน้าที่จราจร หมายเลข 025153106-7 ทางขสมก. ยอมรับว่า การเดินรถต้องปรับใหม่ โดยตั้งไว้ 3 แนวทางคือ เดินรถตามเส้นทางปกติโดยผ่านสถานที่ชุมนุม ชับอ้อมไปเส้นทางอื่น ชับวิ่งตัดระยะ และงดเว้นจากเส้นทางเดิม และมีการติดต่อขอรถที่ถูกยึดไปปิดกั้นเส้นทางทั้งหมด 15 คันคืน ประชาชนสามารถสอบถามเส้นทางได้ทาง 184 ตลอด 24 ชม. ถ้าสุดในช่วงเช้าของวันนี้ มีรายงานว่าผู้ร้ายยิงระเบิด m79 จำนวน 3 ลูก เข้าไปยังศาลรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้รับบาดเจ็บ 1 คน สันนิษฐานว่า คนร้ายได้ใช้การยิงวิถีโค้ง แต่ระเบิดเพียง 1 ลูก

นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ภาคเอกชนได้เร่งให้รัฐบาลแก้ไขสถานการณ์ทางการเมือง เพื่อบรรเทาทุกข์ นายกรัฐมนตรียืนยันการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เป็นการแก้ปัญหาของรัฐบาล เพื่อยุติความรุนแรง และนำความสงบมาให้บ้านเมืองให้เร็วที่สุด นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวว่า

การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในกรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ บางพลี พระประแดง บางบ่อ บางเสาธง ธัญบุรี ลาดหลุมแก้ว สามโคก ลำลูกกา คลองหลวง ปทุมธานี นครปฐม วังน้อย บางปะอิน บางไทร ลาดบัวหลวง พระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ หากมีการกระทำใดๆ เช่น การเชิญชวน ทำหนังสือ ที่ไม่ได้มีความมุ่งหมายภายใต้รัฐธรรมนูญ ทั้งเป็นการยั่วยุให้กระทำผิดกฎหมาย และการชุมนุมมีแนวโน้มให้เกิดความรุนแรง สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริสุทธิ์ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาคือต่อไปเป็นเสียงของนายกอบภิสิตี ในการแก้ไขปัญหานี้ ตลอดมา ผมได้พยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า เพื่อป้องกันความรุนแรง ปรากฏว่า การชุมนุมกลับพัฒนาไปในทางที่ไม่สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มีการปลุกระดมให้ใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นการปิดล้อมสถานีราชการ การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ แม้กระทั่งการตั้งรางวัลนำจับบุคคล ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพบุคคล ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลไม่อาจเพิกเฉยได้ จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหาคือ และได้กล่าวว่า ได้มีการออกหมายจับ แกนนำของผู้ชุมนุม 5 คนแล้ว ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ นายอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ในข้อหาล่วงละเมิดสถานที่ กระทำการปลุกระดม บุกรุก ชูเชิญว่าจะใช้กำลัง ประทุษร้าย และขอให้ประชาชนอย่าวิตกกังวล ให้เข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ทหาร ที่เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ยืนยันว่าเจ้าหน้าที่เป็นมิตรกับประชาชน ทำหน้าที่เพื่อความสงบของบ้านเมือง นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า การนำมาซึ่งความสงบของประชาชนนั้น จำเป็นที่จะต้องมีความร่วมมือ ประชาชนไม่ต้องการที่จะเห็นบ้านเมืองวุ่นวาย ไม่รักษากฎหมาย อีกต่อไป หากพบเห็นการกระทำใดที่ผิดปกติ ขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตามจุดต่างๆ ได้ และขอเน้นย้ำว่าเจ้าหน้าที่ไม่ได้ประสงค์ที่จะใช้ความรุนแรง แต่ต้องการความถูกต้อง เพื่อรักษากฎหมายบ้านเมือง นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรี ยังได้แต่งตั้งนายสุเทพ เทือกสุบรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับความรับผิดชอบ และรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยมีอำนาจสั่งการเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการ ด้านนายสุเทพ ยืนยันว่า จะทำการต่อผู้กระทำผิดอย่างเด็ดขาด และให้เจ้าหน้าที่สามารถควบคุมตัวผู้ต้องหาได้อย่างเต็มที่ การที่สั่งให้ใช้กำลังทหารในครั้งนี้ ไม่ใช่การปฏิวัติ แต่เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้อำนาจหน้าที่ได้ ตามสมควร

ทางโฆษกทหาร ได้ออกมากล่าวว่า เมื่อเวลาประมาณ 4 นาฬิกาที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ได้ทำการสลายการชุมนุมในช่วงเวลา 4 นาฬิกาที่ผ่านมา หลังจากการปิดเส้นทางส่งผลกระทบ และมีการขับรถพุ่งเข้าชน ใช้ความรุนแรง ทำให้เจ้าหน้าที่ยิงปืนขึ้นฟ้า เพื่อทำการข่มขู่ ไม่ได้ยิงเข้าไปหาผู้ชุมนุมโดยตรง และเปิดทางให้ผู้ชุมนุมที่ต้องการปลีกรตัว เดินทางออกไปได้ ทำให้จำนวนผู้ชุมนุมลดลง ทำให้สามารถควบคุมผู้ชุมนุม และแกนนำบางส่วนไว้ได้

ข่าวที่ทางต่างประเทศได้ออกข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย ประเทศอังกฤษและออสเตรเลีย ได้ออกข่าวเตือนชาวออสเตรเลียให้ทบทวนการเข้ามาในประเทศไทยที่กรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง และเตือนให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยให้หลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังสถานที่ชุมนุม ด้านทางประเทศสิงคโปร์ ก็ได้เตือนให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการเดินทางไปพัตยา ส่วนรัฐบาลแคนาดา ก็ได้ให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และจากเหตุการณ์ความรุนแรง ก็ได้มีการจัดการประชุมผู้ดูแลเขตกรุงเทพฯ ทั้ง 50 เขต เกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน พร้อมทั้งจัดเตรียมรถดับเพลิง รถพยาบาล และยุติกิจกรรมสงกรานต์ในส่วนของกรุงเทพฯ ทั้งหมด

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

นายกรัฐมนตรียืนยัน การดำเนินการต่อผู้ชุมนุมจะเป็นไปด้วยความระมัดระวังและไม่มีการสูญเสีย พร้อมทั้งขอความร่วมมือกับประชาชน เพื่อสร้างความสงบสุขอีกครั้ง ในช่วงวันหยุดนี้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี แถลงการณ์กับโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เมื่อ 1300 น. วานนี้ว่า รัฐบาลกำลังร่วมมือกันเพื่อสร้างความสงบให้เร็วที่สุด ซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ขอให้ประชาชนอย่าหลงเชื่อการสร้างข่าว ที่จะลดความน่าเชื่อถือของรัฐบาล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตัดไปเป็นเสียงของนายก ทางผมมีความพอใจ ที่มาตรการหรือแนวทางที่ปฏิบัติการไปทั้งหมดนั้น ไม่มีส่วนใดเสียชีวิต จากการปฏิบัติหน้าที่ ผมต้องย้ำว่า เรื่องนี้เป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญมากที่สุด และมีการพยายามสร้างข่าวสาร ว่ามีการเสียชีวิต บ้างก็มีการอ้างว่าหลักสิบ หลักร้อย ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ก็ได้ทำงานร่วมกับสื่อ และขอยืนยันว่า ถ้ามีผู้เสียชีวิตจำนวนมากขนาดนั้นจริง ก็ไม่มีทางเล็ดรอดสายตาสื่อไปได้ พร้อมทั้งขอความร่วมมือกับประชาชนให้ช่วยสอดส่องดูแล และขอร้องให้ผู้ชุมนุมถอนตัวออกจากการชุมนุม โดยจะมีการจัดการเดินทางกลับให้ โดยยืนยันว่าจะทำงานร่วมกับทุกฝ่าย และได้ทำงานอย่างเป็นเอกภาพ ทางนายกได้มีการตั้งกองอำนวยการสถานการณ์ฉุกเฉิน จากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมเมื่อคืนวาน เป็นผลให้มีเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ กลุ่มผู้ชุมนุมได้ใช้ความรุนแรง แต่ทางเจ้าหน้าที่ยังไม่ได้ทำการโต้ตอบที่รุนแรงในการสลายการชุมนุม จนทำให้ สามารถสลายการชุมนุมบริเวณสามเหลี่ยมดินแดง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถนนศรีอยุธยา และยังขอแจ้งให้ต่างประเทศกับคนไทยในต่างประเทศ ทราบด้วยว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่ในตอนนี้เป็นไปตามกฎหมายภายใน และกฎหมายสากล ที่เป็นไปตามพันธกรณี ทางนายแพทย์ศุภนัยพักฟื้น กทม. กล่าวว่า มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ครั้งนี้ 1 ราย คือประชาชนที่ตลาดนางเลิ้ง ที่โดนผู้ชุมนุมเสื้อแดงยิง และเสียชีวิตขณะนำส่งโรงพยาบาล

และมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 2 ราย ซึ่งแพทย์กำลังให้การรักษาอย่างเร่งด่วนและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ 24 ชม. เลขาธิการประจำสถานพยาบาลฉุกเฉินเปิดเผยว่า มีผู้บาดเจ็บจากการชุมนุมมูลค่าสุดมีจำนวน 107 ราย และมีผู้เสียชีวิต 2 ราย จากการปะทะกันที่ตลาดนางเลิ้ง เมื่อคืนที่ผ่านมา สำหรับแนวทางการแก้ไขความรุนแรง ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมด่วน

ขณะที่ภาคเอกชนเรียกร้องให้ยุติสถานการณ์โดยเร็ว ไม่งั้นการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้น ทางต่างประเทศได้เตือนให้นักท่องเที่ยวระวัง หากจะเดินทางมาประเทศไทย ช่วงเทศกาลสงกรานต์ ทางนักท่องเที่ยวอาจจะยกเลิกตัวเดินทาง หากสถานการณ์ยังไม่ยุติ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวระบุ ผลจากการปิดถนนของผู้ชุมนุม ส่งผลให้การท่องเที่ยวในประเทศไทย หายไปกว่า 15 ล้านบาท ในช่วงการชุมนุม ได้มีการสนธิกำลังกันของฝ่ายพยาบาล โดยมีรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้นำ ได้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการสาธารณสุข ทั้งเรื่องเลือดรพพยาบาล หรือห้องฉุกเฉิน เราก็มีการเตรียมพร้อมไว้แล้ว ในขณะนี้ได้มียอดผู้ได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิต ตั้งแต่เวลาตี 4 เป็นต้นมา มีผู้ได้รับบาดเจ็บประมาณ 70 คน มีผู้เสียชีวิต 1 คน และในช่วงบ่ายก็มีผู้ได้รับบาดเจ็บประมาณ 20 คน แต่ยังไม่มีการเสียชีวิตเพิ่มขึ้น

ตัวอย่างการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ได้มีรายงานว่าพบผู้พยายามเผาธนาคารกรุงเทพสำนักงานใหญ่ อาคาร CP สีลม จากการแจ้งข้อมูลของประชาชน ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบเบาะแส และทำการจับกุมผู้ต้องสงสัย และได้ของกลางเป็น อาวุธปืน มีดพกสั้น และเครื่องมือช่าง หลังจากประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็ได้มีการแถลงการณ์เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับนานาชาติ เมื่อวานนี้ก็ได้มีการประชุมวุฒิสภานัดพิเศษ เพื่อหารือกันแก้ไขภาวะวิกฤตทางการเงิน ใช้เวลาถึง 5 ชม และมีมติให้รัฐบาลประกาศยกเลิกมาตรการฉุกเฉิน หลังเหตุการณ์การชุมนุมเริ่มคลี่คลาย เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ การที่ต่างประเทศได้เห็นถึงการปราบปรามอย่างถูกต้องของประเทศ ก็จะทำให้ประชาชนเชื่อมั่นในประเทศไทยมากขึ้น

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ยังคงดำเนินต่อไปตามกระบวนการกฎหมาย จึงขอให้มั่นใจในการปฏิบัติอย่างยุติธรรม และรัฐบาลยังออกหมายจับกับผู้กระทำผิด จึงขอให้ประชาชนแจ้งเบาะแส เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้

ทางนายกรัฐมนตรีได้ย้ำว่า ทั้งนี้ แม้เหตุการณ์จะคลี่คลาย แต่ไม่ถือว่าเป็นชัยชนะ หรือความพ่ายแพ้ ถ้าจะเป็นชัยชนะ คือการที่สังคมกลับเข้าสู่ความสงบสุขอีกครั้ง ไม่อยากให้มองว่าเป็นเรื่องของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง อยากให้มองว่าเป็นเรื่องของประชาธิปไตย และขอความร่วมมือ เพื่อหาทางออกไปต่อไป คำพูดของนายกรัฐมนตรี “วันนี้ผมไม่ได้มองว่า เป็นเรื่องของฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายใด ผมมองในเรื่องสังคมส่วนรวม ปัญหาทางการเมือง เราก็มายคุยกันในเวทีทางการเมือง แกนนำกลุ่มคนเสื้อแดง โดยการนำของนายวีระ มุสิกพงษ์ นายณัฐวุฒิ ใสกึ่ง นายสุพร อัฐถาวร และนายแพทย์เหวง โตจิราการ ได้เข้าพบที่กองบัญชาการที่กองตำรวจนครบาลเมื่อวานนี้ ซึ่งมีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้บัญชาการตำรวจนครบาลให้ความดูแลอย่างใกล้ชิด หลังยุติการชุมนุม ทั้งนี้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลออกมาระบุว่า ไม่อนุญาตให้ทำการประกันตัวแกนนำทั้งสามคน พร้อมส่งตัวแยกขังในเขตพื้นที่ทหาร และเตรียมขึ้นศาลในวันที่ 16 นี้

ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลรายงาน ว่า พลเอก ทรงกิตติ จักกรบาตร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ในฐานะผู้อำนวยการการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้มีการเซ็นคำสั่งไม่ให้มีการประกันตัว นายวีระ มุสิกพงษ์ นายณัฐวุฒิ ใสกึ่ง และนายแพทย์เหวง โตจิราการ แกนนำกลุ่มประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ หรือ นปช. ด้วยข้อหากระทำการมั่วสุมตั้งแต่สิบคนขึ้นไป กระทำการยุยงต่อบ้านเมือง การกระทำการด้วยวาจาที่ไม่ได้มีความมุ่งหมายในแนวทางรัฐธรรมนูญ โดยแกนนำทั้งสามจะถูกนำไปแยกขัง โดยนายวีระ จะถูกควบคุมตัวไปยังค่ายตำรวจตระเวนชายแดนภาคหนึ่ง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นายณัฐวุฒิ ถูกควบคุมไว้ที่ค่ายนเรศวร และนายแพทย์เหวงถูกควบคุมตัวไปที่กองกำลังตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดกาญจนบุรี ทั้งสามจะถูกควบคุมตัวจนถึงวันที่ 16 เมษายน และจะถูกควบคุมตัวที่ศาลอาญาต่อไป ขณะที่ทนายได้นำเอกสารใช้สิทธิสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไปขอประกันตัวในวันที่ 16 เมษายนนี้ ทั้งนี้ทางทนายความของแกนนำทั้งสาม ยังได้วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ว่า เป็นการทำงานสองมาตรฐาน เนื่องจากคัดค้านการประกันตัวแกนนำกลุ่มเสื้อแดง แต่กลับให้ประกันตัวแกนนำกลุ่มเสื้อเหลือง เนื่องจากกองกำลังแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินได้จัดตั้งจุดตรวจร่วมกำลัง ตำรวจ ทหาร พลเรือน

ต่อมาได้มีการพูดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการชุมนุม ซึ่งผลกระทบทางเศรษฐกิจนั้น ยังยากที่จะประเมินได้ และยังมีอีกหลายเรื่องที่คุณรัฐบาลต้องเข้าไปจัดการ และจัดการหรือช่วยเหลือภาคเอกชน โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากนี้สถาบันการเงินภายในประเทศ จะเปิดทำการตามปกติในวันที่ 16 และ 17 นี้ แม้จะมีการประกาศว่าเป็นวันหยุดราชการ เนื่องจากการทำธุรกรรมทางการเงิน ไม่สามารถหยุดติดต่อกันเป็นเวลาสามวันได้

การรายงานข่าวแบบการวิเคราะห์ข่าว (News analysis)

ในส่วนต่างประเทศนั้น ไม่มั่นใจในประเทศ และเกรงว่า อาจเกิดการชุมนุมอีก นักท่องเที่ยวและนักลงทุน ยังไม่กล้าที่จะเข้ามาในประเทศ เชื้อช่วยชาติที่ตอนแรกตั้งใจจะนำมา ให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยในช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมา ก็ไม่ได้เป็นไปตามคาด เพราะจาก สถานการณ์บ้านเมือง ทำให้ประชาชนเกรงการจับจ่ายใช้สอย นักธุรกิจก็ชะลอการลงทุน ดังนั้น หลังสงกรานต์นี้ อาจจะมีปัญหาการปลดคนงานมากขึ้น และคงจะส่งผลกระทบต่อดัชนีความ เชื่อมั่นในเดือนเมษายนแน่นอน

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

คณะรัฐมนตรีเตรียมประชุมนัดพิเศษวันศุกร์นี้ ส่วนการยกเลิกคำสั่งสถานการณ์ฉุกเฉิน เพราะในตอนนี้อยู่มีการเคลื่อนไหวเชิงปลุกระดมอยู่ แม้ทำที่จะไม่รุนแรง แต่ยังไม่ปลอดภัย จะต้อง รอให้สถานการณ์สงบมากกว่านี้ และยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าจะเป็นเวลาใด คณะรัฐมนตรีได้กำหนดการประชุมนัดพิเศษ ในวันศุกร์ที่ 17 เมษายนนี้ โดยยังไม่กำหนดสถานที่ โดยจะทำการประชุมพิจารณาวันที่ค้างค้ำจากครั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะมาตรการกระตุ้น เศรษฐกิจ การพิจารณาเงินกู้ และจะมีการพูดถึงเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นด้วย ส่วนคณะ รัฐบาลจะกลับเข้ามาทำงานที่รัฐสภาเมื่อใดนั้น จะต้องรอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่ให้ดีเสียก่อน รวมถึงการดำเนินคดีกับแกนนำประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ก็ต้องเป็นไปตาม กระบวนการของกฎหมาย ตามหลักสากล กระทรวงต่างประเทศยกเลิกหนังสือเดินทางทุกเล่มของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรแล้ว ขณะที่หลายประเทศเรียกร้องให้ใช้รัฐสภาแก้ไขปัญหาทางการเมือง ทางกระทรวงต่างประเทศจึงประกาศว่าสถานการณ์ในประเทศยังไม่นิ่ง และประกาศท่าทีของ รัฐบาล เป็นภาษาอังกฤษไปยังสถานทูตไทยในต่างประเทศ เพื่อแสดงให้ต่างประเทศเข้าใจ แต่มี หลายประเทศ ไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงในประเทศ เช่น สหภาพยุโรป ออสเตรเลีย อเมริกา อังกฤษ พร้อมเรียกร้องให้ใช้รัฐสภา เพื่อแก้ไขปัญหาในกรอบของกฎหมาย

ในส่วนของการฟื้นฟูสถานที่ต่างๆหลังการชุมนุม ได้มีการตรวจสอบความเสียหายมัลลิต ที่ได้รับความเสียหาย และเตรียมทำการซ่อมแซม พร้อมทั้งจะจัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ ฟื้นฟูภาพลักษณ์ของประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว และนักลงทุน ทั้งนี้ทาง

กระทรวงวัฒนธรรม ก็ได้ทำการปรับสัดส่วนงบประมาณ เพื่อใช้ในการฟื้นฟูสภาพลักษณะของ ประเทศ โดยเฉพาะสร้างความเข้าใจให้กับต่างประเทศ ศูนย์อำนวยความสะดวก เตรียม ท้องถนน เพื่อต้อนรับการกลับมาทำงานของประชาชน หลังช่วงวันหยุดยาวกว่า 10 วัน จัดจุด ตรวจกว่า 9 พันจุด และเกรงว่า หากรัฐบาลขยายวันหยุดเพิ่มขึ้นอีก อาจสร้างความลำบากใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สถาบันในส่วนของกระทรวงสาธารณสุข ยังคงเปิดให้บริการ ตามปกติในช่วงวันหยุด ประชาชนเจ็บป่วยฉุกเฉิน สามารถเข้าไปใช้บริการได้ตลอด 24 ชม. ตั้งแต่ วันที่ 10 – 15 เมษายน มีผู้ป่วยฉุกเฉิน ทั้งจากโรคประจำตัวกำเริบ และบาดเจ็บจากสาเหตุต่างๆ ร่วมทั้งอุบัติเหตุจราจร รวม 3800 ราย

โฆษกกระทรวงต่างประเทศ ยังกล่าวถึงความคืบหน้าในการถอดถอนหนังสือเดินทางของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี กระทรวงต่างประเทศได้ทำการยกเลิกหนังสือเดินทาง ทั้งหมด โดยเล่มสีแดงได้ยกเลิกไปก่อนหน้านี้ และเล่มสีน้ำตาลได้ทำการยกเลิกไปเมื่อ 12 เมษายน ที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมาย ที่ทางกระทรวงต่างประเทศสามารถยกเลิกหนังสือ เดินทางของผู้ที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศ และเดินทางไปต่างประเทศ ส่งผลให้ พ.ต.ท. ทักษิณ เดินทางไปต่างประเทศได้ยากลำบากขึ้น ขณะที่สัญชาติไทย ยังคงไว้เช่นเดิม

ประธานสภาหอการค้าไทย กล่าวที่การฟื้นฟูเศรษฐกิจ หลังวิกฤติทางการเมือง โดยเชื่อ ว่าต่างประเทศจะยังคงเชื่อมั่นประเทศไทย จากการที่สามารถคลายการชุมนุมได้ โดยต่อไปนี้ ภาคเอกชนโดยเฉพาะทางสภาหอการค้าไทย จะร่วมมือกับรัฐบาล ในการชักจูงผู้สนใจมาลงทุน แต่ต้องใช้เวลา เพราะยากที่จะฟื้นฟู ในขั้นต้นได้แค่ระดับประคองเท่านั้น นอกจากนี้ทางสภา หอการค้าไทย ยังแนะนำว่าให้รัฐบาลจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนอีกครั้งโดยเร็ว เพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่นต่อต่างชาติ ทางภาคเอกชนคาดว่าจะให้ความร่วมมือกับรัฐบาล ทุกๆทาง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างประเทศ

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

รัฐบาลเตรียมเปิดประชุมทั่วไป และเตรียมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไข สถานการณ์บ้านเมือง คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน เตรียมสรุปแนวทางแก้ปัญหา วิกฤติทางการเมือง เสนอรัฐบาลวันนี้ นายกรัฐมนตรี ชี้แจ้งสถานการณ์ทางการเมือง ให้เอกอัครราชทูต

ประเทศต่างๆ ทราบ รวมถึงแนวทางการฟื้นฟูประเทศ และมาตรการป้องกัน เพื่อที่จะไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก นอกจากนี้ยังมีการเปิดประชุมร่วม 2 สภา โดยจะมีการอภิปรายทั่วไป และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้น

ในวันนี้ก็ได้มีการจัดประชุมสภา เพื่อออกพระราชกำหนดต่างๆ รัฐบาลเตรียมส่งหมายจับ พ.ต.ท. ทักษิณ ให้ทางตำรวจสากล และแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุม ไม่ว่าจะเป็นที่พำนัก 14 คน รัฐสภา 10 คน และที่กระทรวงมหาดไทย 13 คน รวมทั้ง พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร โดยจะส่งไปให้เครือข่ายตำรวจสากล ที่มีเครือข่ายถึง 180 ประเทศ รวมถึง สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ด้วย นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการกับวิทยุชุมชน ที่ทำการปลุกระดม และศาลจะทำการดำเนินคดีผู้ต้องหาพยายามเผาธนาคารแห่งชาติ และ CP โดยทางศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ทางรองนายกรัฐมนตรีก็ได้เร่งทำการซ่อมแซมถนนที่เสียหาย และสร้างขวัญและกำลังใจโดยการจัดการทำบุญ และจะมีการจัดฝึกอบรมเทคนิค เพื่อที่จะได้ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ได้ หากเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก และยังมีการจัดเงินกู้ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และกิจกรรมให้กับเยาวชน

นายกอภิสิทธิ์ ได้แถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์โครงการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ภายหลังจากชี้แจงให้กับตัวแทนจากกว่า 70 ประเทศ ให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเหตุชุมนุมที่เกิดขึ้น โดยนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ทูตต่างๆ ประเทศเข้าใจ และแสดงความหวังใต ทางนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า หลังจากสามารถยุติการชุมนุมได้ ก็ได้ทำการฟื้นฟูโดยเร็ว ดูได้จากผู้คนที่มาเล่นสงกรานต์ และทางด้านการสร้างความสมานฉันท์นั้น หลังจากเหตุการณ์สงบ ก็ไม่ได้มองว่าเป็นชัยชนะของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง แต่ได้เชิญชวนทุกคนหันหน้ามาทำงานร่วมกันอย่างสงบ ทั้งนี้ก็ได้ติดตามการเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท. ทักษิณ ทางนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า กิจกรรมใดๆ ที่ผิดตามรัฐธรรมนูญ จะต้องหยุด ทางนายกรัฐมนตรี ได้ออกมาแสดงความต้องการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองโดยสันติจากทุกฝ่าย

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 18 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่ในช่วงตั้งแต่วันที่ 8 ถึง 14 เมษายน จะมีการตั้งศูนย์เยียวยาขึ้น ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แบ่งเป็นกรณีเร่งด่วน กรณีการเสียชีวิตของประชาชน และเจ้าหน้าที่คนละ 4 แสนบาท ทุพพลภาพ

จนไม่สามารถทำงานได้ 2 แสนบาท บาทเจ็บสาหัส จนถึงเล็กน้อย ตั้งแต่แสน จนถึง 2 หมื่นบาท รวมถึงความช่วยเหลือต่อเนื่องต่อผู้ทุพพลภาพ และเงินยังชีพรายเดือนแก่ทายาทด้วย

ทางกลุ่มพันธมิตรได้ออกมากล่าวประณามการกระทำ ว่าเป็นการกระทำของคนมีสี และต้องการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้ามาจับผิดชอบ คณะรัฐมนตรี พร้อมกำหนดมาตรการการแก้ไขการท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในไทย ให้ทั่วโลกเข้าใจ พร้อมยืนยันการกู้เงินแก้ไขปัญหา ไม่ได้สูงกว่าที่ตั้งไว้ กำหนดให้การแก้ไขการท่องเที่ยว เป็นวาระแห่งชาติ ด้านเลขาธิการอาเซียน ระบุให้ไทยรีบแก้ไขสถานการณ์ สร้างความเชื่อมั่น และให้มีการจัดการประชุมอาเซียนบวกสาม บวกหกอีกครั้ง ขณะที่ยังต่างประเทศเชื่อมั่น ไทยสามารถจัดการประชุมอาเซียนได้ นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงต่างประเทศดำเนินการต่อต่างประเทศและสร้างความเชื่อมั่น โดยเชื่อว่าจะสามารถจัดได้ตั้งแต่เดือนมิถุนายนขึ้นไป หลายฝ่ายเชื่อมั่นว่าประเทศไทยสามารถจัดการประชุมอีกครั้งได้

นายอภิสิทธิ์แถลงหลังการประชุมนัดพิเศษวานนี้ว่า มติคณะรัฐมนตรียังคงมีนโยบายให้ใช้มาตรการฉุกเฉินต่อไปอีก แต่จะใช้ในระยะเวลาที่สั้นที่สุด และดูตามความจำเป็น และให้สถานการณ์วิกฤตครั้งนี้ เป็นวาระแห่งชาติ ถึงแม้ว่าลักษณะสถานการณ์ในตอนนี้อย่างไม่มีเหตุการณ์เช่นเดียวกับสัปดาห์ก่อน แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้พระราชกำหนด เพื่อรับสถานการณ์อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ยังเห็นชอบให้ต่อพระราชกำหนดบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉินในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะครบกำหนดในวันที่ 19 เมษายนนี้อีกด้วย

ด้าน พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. ยืนยันการทำงาน ไม่มีการเสียชีวิตของคนไทย แม้แต่คนเดียว ในส่วนการปฏิบัติของทหารไม่เคยใช้ความรุนแรง และขอเอาชีวิตเป็นเดิมพัน นายกรัฐมนตรีย้ำให้ดูแลความปลอดภัย และขออย่าให้นำประเด็นของนายสนธิ ลิ้มทองกุล มาเป็นประเด็นความขัดแย้ง นายกให้คำสัมภาษณ์ว่า ในกรณีนี้ได้จัดเจ้าหน้าที่สืบสวน และให้ผู้ที่มีเบาะแสแจ้งข้อมูล และต้องระมัดระวังอย่าให้ความขัดแย้งขยายวงได้อีก รอง ผบ.ตร รับผิดชอบคดีนี้ และกำชับอาจมีบุคคลสำคัญโดนทำร้ายอีก

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

รัฐบาลพร้อมจัดประชุมอาเซียน+3 +6 อีกครั้งปลายเดือนพฤษภาคมนี้ ในขณะที่เลขาธิการอาเซียนจะเร่งประสานกับทุกๆประเทศ เพื่อกำหนดวันประชุมให้เร็วที่สุด เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า มีความเป็นไปได้ที่จะมีการจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน+3 +6อีกครั้งหนึ่ง เพราะสถานการณ์ในประเทศคลี่คลายแล้ว ขณะนี้ ถือว่ามีความสงบเรียบร้อยดี จะมีการจัดเตรียมสถานที่ ซึ่งจะต้องปรึกษากับประเทศคู่เจรจา เกี่ยวกับเวลาของแต่ละประเทศก่อน เพราะบางประเทศ อาจติดภารกิจ แต่การประชุมจะเกิดขึ้นได้ เนื่องจากทุกประเทศ มีความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ในภูมิภาค

จากปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรม จากการที่นักท่องเที่ยวยกเลิกการมาท่องเที่ยว ซึ่งมีจำนวนกว่าแสนคนแล้ว ซึ่งทางรัฐบาลได้จัดศูนย์ให้ติดต่อเพื่อจัดหาตำแหน่งรองรับกว่าแสนสองหมื่นตำแหน่ง นอกจากนี้ยังได้จัดงบประมาณไว้กว่าสองแสนล้านบาทไว้ให้ผู้ทำงาน หลังจากที่เกิดเหตุการณ์ รวมถึงเกษตรกร ระหว่างรอทำการเกษตรในฤดูต่อไป มาทำงานก่อน

ด้านเลขาธิการอาเซียน ยอมรับว่า การประชุมสุดยอดอาเซียนที่ผ่านมา ที่พัทยานั้น การชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงไม่น่าเกิดขึ้น เพราะเป็นการประชุมสุดยอดที่มีประเทศเข้าร่วมถึง 16 ประเทศ อย่างไรก็ตาม จะพยายามจัดการประชุมอีกครั้งหนึ่งให้เร็วที่สุด เพื่อความปรองดอง และหาข้อยุติการขัดแย้ง ที่อาจส่งผลต่อการประชุมได้อีก เลขาธิการอาเซียนกล่าวว่า หลังกำหนดวันประชุมได้แล้ว จะทำการกำหนดสถานที่การประชุมอย่างรอบคอบ ทางนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ต้องนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มาเป็นบทเรียนเพื่อแก้ไข พร้อมหลีกเลี่ยง และอุดช่องโหว่ ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเลขาธิการอาเซียนจะนำไปพิจารณา และหาหนทางปฏิบัติต่อไป ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเชื่อว่า กลุ่มที่ก่อเหตุยิงนายสนธิ ลิ้มทองกุล เป็นกลุ่มเดียวกับที่ก่อเหตุยิงศาลรัฐธรรมนูญ ทางเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบกล้องวงจรปิดบริเวณที่เกิดเหตุ และรถกระบะสีดำต้องสงสัย ทางเจ้าหน้าที่เชื่อว่าจะเป็นกลุ่มคนเดียวกับที่ยิงศาลรัฐธรรมนูญ เพราะใช้อาวุธปืน m79 รวมถึงรถที่ใช้ในการรอบยิงครั้งนี้ ส่วนเหตุการณ์การ ลอบยิง จะมีประเด็นแยกได้ 2 ประเด็นคือเรื่องการเมือง และเรื่องส่วนตัว

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ในวันนี้ยังคงมีการวางกำลังที่ธรรมเนียมรัฐบาลอย่างหนาแน่น ซึ่งวันนี้เป็นวันแรกที่เปิดทำการหลังจากที่หยุดยาวมาถึง 10 วัน แต่ทางธรรมเนียมก็เปิดทางเข้าออกได้แค่ประตู 8 ประตู เดี่ยวเท่านั้น โดยเฉพาะประตู 1 และ 2 อนุญาตให้เข้าออกได้เฉพาะรถยนต์ของนายกรัฐมนตรี ส่วนประตูอื่นที่เหลือ ยังคงปิดล็อกด้วยโซ่ และคล้องกุญแจแน่นหนา มีทหารรักษาการตามจุดต่างๆ ซึ่งถือว่ายังเป็นการรักษาความปลอดภัยขั้นสูง เพราะยังเป็นพื้นที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ขณะที่นายอภิสิทธิ์ นายกรัฐมนตรี ได้เข้าทำงานที่ตึกไทยคู่ฟ้าตามปกติ โดยมีการรักษาความปลอดภัยขั้นสูง และไม่มีการแจ้งวาระงานล่วงหน้า เช่นเดียวกับรองนายกสุเทพ เพื่อก सुरวรรธ รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติภารกิจของบัญชาการ และไม่ให้คำสัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนนับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ทุบรถ

การจราจรในกรุงเทพฯ นับตั้งแต่การเปิดทำงานวันแรกนั้น มีรถหนาแน่น ทำให้การจราจรติดขัดตั้งแต่ช่วงเช้า ขณะที่ผู้อำนวยการตำรวจนครบาล แนะนำให้ประชาชนใช้โทรเวทย์ หรือทางด่วน เพื่อหลีกเลี่ยงถนนวิภาวดี สภาพการจราจรในวันนี้ มีรถมากเกือบทุกถนน โดยเฉพาะถนนวิภาวดี รังสิต ไปจนถึงทางยกระดับโทรเวทย์ ถนนพหลโยธิน ไปถึงอนุสาวรีย์ชัย มีจำนวนรถหนาแน่น การจราจรโดยภาพรวมกรุงเทพมหานคร มีจำนวนรถหนาแน่น แต่ก็สามารถเคลื่อนตัวไปได้ การจราจรที่ขนส่งติดขัดหนัก รัฐบาลจำเป็นต้องหาเงินถึงหนึ่งหมื่นห้าพันล้านบาท เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว เพื่อจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้าง แต่ผู้ประกอบการไม่มีสิ่งค้ำประกัน จึงอาจมีการให้ค้ำประกันซึ่งกันและกัน และอาจมีการลดภาษี ทางด้านโฆษกพรรคเพื่อไทย ได้ยื่นคำร้องต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษเรื่องการใช้งำลังสลายการชุมนุมของทหารบริเวณสามเหลี่ยมดินแดง

ตัวอย่างการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 21 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ในการประชุมรัฐสภา ได้ให้นายกรัฐมนตรี ทำการชี้แจง 4 ชม. ในเรื่องการสลายการชุมนุม พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการอภิปรายของ สส. ในวันที่ 22, 23 ได้ให้รัฐบาล

กำหนดขอบเขตการอภิปราย โดยให้นายกรัฐมนตรีชี้แจงข้อเท็จจริงในการสลายการชุมนุมกลุ่มเสื้อแดง พร้อมตอบข้อซักถาม 4 ชม. ให้หัวหน้าพรรคฝ่ายค้าน 2 ชม. สส. 8 ชม. สส.พรรคฝ่ายค้าน 6 ชม. และ สว. 4 ชม. พร้อมทั้งได้ตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ควบคุมการอภิปรายของ สส. เพื่อควบคุมพฤติกรรมของ สส. ทั้งนี้หลังการอภิปราย จะทำการตั้งคณะกรรมการ 3 ส่วน คณะกรรมการประมวลเหตุการณ์ความไม่สงบภายหลังประกาศพระราชกำหนดฉุกเฉิน คณะกรรมการปรึกษาประเด็นแก้ไขรัฐธรรมนูญ และคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง

นายกรัฐมนตรียืนยัน ไม่สามารถลดหย่อนโทษทางคดีอาญาของอดีตนายกรัฐมนตรีได้ พร้อมย้ำให้ทุกพรรค อย่าสร้างความเคลื่อนไหว ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นอีก สำหรับประเด็นการสร้างความปรองดอง รัฐบาลพร้อมเปิดกว้าง แต่ไม่สามารถนำเรื่องคดีอาญามาต่อรองได้ เรื่องหลักในการอภิปรายครั้งนี้คือการนิรโทษกรรมทางการเมืองกับนักการเมืองที่ไม่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง แต่ต้องเกี่ยวข้องกับการเมืองเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาของอดีตนายก และจะไม่มีการเล่นการเมืองนอกสภา และจัดให้ กกต. ได้มีอำนาจในการควบคุมว่าด้วยกันเลือกตั้งนักการเมือง และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง

นอกจากนี้ทางผู้บัญชาการตำรวจได้ออกมาแถลงถึงความคืบหน้าในการดำเนินคดีต่อกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดงและกลุ่มพันธมิตร โดยยืนยันว่าใช้มาตรฐานเดียวกัน โดยได้ออกหมายจับแกนนำชุมนุมเสื้อแดง ในข้อหาปลุกปั่น โดยกล่าวว่ากรณีที่แกนนำกลุ่มพันธมิตร ไม่ได้มีการออกหมายจับ เพราะในขณะนั้น ไม่ได้ทำการก่อเหตุ และไม่ได้หลบหนี แต่ในช่วงออกหมายจับกลุ่มเสื้อแดงนั้น ดำเนินในขณะประกาศมาตรการฉุกเฉิน และอยู่ระหว่างการชุมนุม

การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

คณะรัฐมนตรี ได้เสนอให้มีการประชุมในช่วงวันที่ 22, 23 นี้ เพื่อหาทางออกในเรื่องวิกฤตทางการเมือง พร้อมเสนอคณะกรรมการวิสามัญ การประชุมครั้งนี้กำหนดไว้ตั้งแต่เวลา 10 นาฬิกา ถึง 22 นาฬิกา ยืนยันการอภิปรายครั้งนี้จะเป็นแบบสร้างสรรค์ ไม่มีการเสียดสี การตั้งคณะกรรมการ 2 คณะ ในการอภิปรายคือ คณะกรรมการร่วม ในการรวบรวมข้อมูลความเห็นในช่วงสงกรานต์ คณะกรรมการที่สอง จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และจะมี

การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในหัวข้อนิติโทษกรรม ส่วนคดีลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำการสืบสวน ในขณะนี้นายสนธิยังไม่แข็งแรงพอที่จะให้การ และเมื่อหายดีแล้วจะออกมาให้การหรือไม่ ยังคงต้องดูกันต่อไป

นายกรัฐมนตรีก้าวว่า จะมีการประชุมอาเซียนแน่นอน ไม่เกินเดือนมิถุนายนนี้ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กล่าวว่าการจัดประชุมครั้งใหม่ อยู่ในระหว่างการเจรจาโดยกระทรวงต่างประเทศ แต่เท่าที่ทราบในช่วงเดือนพฤษภาคมคงจัดการประชุมไม่ได้ เพราะประเทศอินเดียอยู่ในช่วงการเลือกตั้ง และยังมีปัญหาด้านงบประมาณ และสถานที่ในเบื้องต้น จะให้จัดที่ภูเก็ต อย่างไรก็ตาม ทุกประเทศต่างต้องการให้มีการจัดการประชุมโดยเร็ว เพราะมีเรื่องที่จะต้องหารือมาก เช่นเรื่องการเงิน

2.3 เนื้อหาข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2552 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งเท่านั้น

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ในช่วง 2 ชม. ที่ผ่านมามีการตัดสินใจให้เจ้าหน้าที่เข้าทำการควบคุมสถานการณ์ที่สามเหลี่ยมดินแดง เพราะจะมีการปิดถนนมาตั้งแต่เย็นวานนี้ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมเสื้อแดง โดยเราจะมาติดตามความคืบหน้ากันเลย ไปที่แยกดินแดงก่อน โดยการรายงานจากผู้สื่อข่าวสำนักข่าวไทย โดยรายงานจากเหตุการณ์ในขณะนี้ ได้มีการตรึงกำลังเจ้าหน้าที่ตรงสามแยกที่จะเข้าวิภาวดีตรงไปอนุสาวรีย์ ซึ่งทางด้านกลุ่มผู้ชุมนุมที่ตอนแรกได้แตกกระจายไปหมดแล้ว ได้กลับมารวมตัวได้ประมาณ 50 – 60 คนได้ ซึ่งก่อนหน้านี้ ทางทหารก็ได้ทำการไล่ผู้ชุมนุมมาตั้งแต่วิภาวดีช่วงโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี มาทางสามเหลี่ยมดินแดงกลุ่มผู้ชุมนุมก็ได้แตกกระจายไปเรื่อย และได้มีการยิงปะทะกันในช่วง 4 นาฬิกากว่าๆ ประมาณ 30 นาที ได้ กลุ่มผู้ชุมนุมมีการร้องตะโกนบอกกันและกล่าวว่าผู้ชุมนุมเสียชีวิตจากการโดนกระสุนปืนหลายคน จากนั้นทางทหารก็ได้ตรึงกำลังและดันกลุ่มผู้ชุมนุมมาเรื่อย เรียกว่ามีการยิงกันอืดๆ กระสุนนับไม่ถ้วน ทางกลุ่มผู้ชุมนุมกลุ่มใหญ่ คาดว่าจะถูกไล่ไปทางอนุสาวรีย์ ซึ่งทหารได้ทำการตรึงกำลังไว้ ไม่สามารถเข้าไปได้ แม้กระทั่งผู้สื่อข่าว ทางทหารยืนยันว่าไม่ให้เข้า ทางผู้สื่อข่าวจึงต้องออกมาทำข่าวบริเวณที่ทหารได้ตรึงกำลัง

ไว้ เท่าที่เห็นนั้น กลุ่มเสื้อแดงและชาวบ้านในบริเวณค่อนข้างตกใจ ขวัญผวา แล้วมีการพูดคุยว่า อาจจะกลับ หรือสลายตัว

แต่ตั้งแต่ผู้สื่อข่าวมาอยู่ตรงสามเหลี่ยมดินแดงประมาณครึ่ง ชม. ได้ พบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้กลับมารวมกัน เกือบ 70 คนได้แล้ว ตอนนี้กลุ่มผู้ชุมนุมได้อยู่บริเวณสามแยกดินแดง ที่มีอุโมงค์ แล้วตำรวจอยู่ห่างจากกลุ่มผู้ชุมนุมไปประมาณ 10 เมตร ผู้สื่อข่าวยังไม่ทราบแน่ชัดว่ากลุ่มเสื้อแดงมีอาวุธปืนหรือไม่ แต่ได้มีการปาสิ่งของเข้าไปใส่เจ้าหน้าที่ทหาร ที่มีอาวุธครบมือ มีการสอบถามว่ามีผู้เสียชีวิตจริงหรือไม่ เจ้าหน้าที่ทำการยิงกระสุนแบบไหน แบบตรง หรือขึ้นฟ้า แต่มีเสียงตะโกนจากผู้ชุมนุมเรื่องผู้เสียชีวิต มีการสอบถามว่า ได้มีการยิงแก๊สน้ำตาเตือนก่อนหรือไม่ ทางผู้สื่อข่าวในพื้นที่กล่าวว่า ในช่วงตอนตี 4 กว่าๆ กลุ่มผู้ชุมนุมได้เตือนกันว่า อย่าเข้าไปเพราะมีแก๊สน้ำตา คาดว่า ในเบื้องต้น น่าจะมีการยิงแก๊สน้ำตาเตือนก่อน แล้วในตอนนี้ ทางผู้ชุมนุมก็ได้มีการด่าทอเจ้าหน้าที่ ทางเจ้าหน้าที่ทหาร ก็ได้มีการประกาศทางวิทยุให้ผู้ชุมนุมกลับบ้าน เพื่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ

ทางผู้สื่อข่าวกล่าวว่า ตั้งแต่มาบริเวณนี้ ยังไม่พบผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ชาวบ้านในบริเวณตั้งแต่โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีจนถึงสนามไทย ญี่ปุ่น ดินแดง ก็ได้มีการยืนยันว่า ยังไม่มีผู้เสียชีวิตแน่นอน ต่อไปได้มีการไปสอบถามผู้สื่อข่าวบริเวณถนนศรีอยุธยา ทางผู้สื่อข่าวได้อยู่บริเวณแยกศรีอยุธยา รายงานว่ากลุ่มคนเสื้อแดงบริเวณนี้ คือกลุ่มที่ถอยร่นมาจากแยกดินแดง ทางผู้ชุมนุมได้พาผู้สื่อข่าวไปดูรถแท็กซี่ที่ถูกกระสุนปืน มีร่องรอยถูกกระสุนปืนด้านประตูคนขับ นอกจากนี้ยังมีการนำกระสุนปืนเอ็ม 16 และแก๊สน้ำตาที่ไม่ระเบิดมาให้ผู้สื่อข่าวบันทึกภาพไว้ และมีการอ้างว่า เพื่อนๆของกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็นคนขับแท็กซี่ถูกยิงเสียชีวิตไปหลายคน แล้วทางเจ้าหน้าที่ได้เก็บศพไป และได้มีการเรียกร้องความเป็นธรรม เจ้าหน้าที่ทหารทำรุนแรงเกินกว่าเหตุ มีกลุ่มเสื้อแดงนำयरถยนต์มาเผาขวางช่องทางจราจร และนำรถประจำทางมาปิดถนน โดยอ้างว่าใช้เป็นแนวป้องกันมีการถ่ายภาพสดจากสถานที่จริงประกอบ ทางผู้ชุมนุมกล่าวว่า มีผู้เสียชีวิต แต่ทางผู้สื่อข่าวกล่าวว่า เห็นร่องรอยของกระสุนปืน ขณะนี้ บริเวณแยกศรีอยุธยา ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ทหารนำกำลังเข้ามา แต่ทางกลุ่มผู้ชุมนุมได้มีการบอกเล่า และเตือนกันอยู่ตลอดเวลา ว่า อาจมีการเข้ามาสลายการชุมนุมบริเวณนี้

ต่อไปเป็นรายงานจากโรงพยาบาลราชวิถี เพื่อตรวจสอบว่ามีผู้เสียชีวิตหรือไม่ โดยจากรายงาน มีการส่งตัวผู้บาดเจ็บมาประมาณ 20 กว่าราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ชุมนุม มีค่อนข้างจะสาหัส 2 ราย เท่าที่ทราบเป็นการถูกยิงด้วยอาวุธปืน นอกนั้นเป็นการบาดเจ็บเล็กน้อย ในส่วน

โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ก็ได้มีทหารได้รับบาดเจ็บ 10 กว่านาย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการบาดเจ็บ เพราะถูกหินขว้างหนักสุดจะเป็นขาหัก จากคำบอกเล่าของผู้ชุมนุม กล่าวว่ามีกระชกยิงแก๊สน้ำตา และยังมีการนำผู้บาดเจ็บมาโรงพยาบาลตั้งแต่ช่วงตี 5 จนถึงตอนนี้ แต่ตอนนี้ไม่มีผู้บาดเจ็บมาเพิ่ม นานกว่าครึ่ง ชม.แล้ว ต่อไปก็ได้มีการสอบถามผู้อำนวยการศูนย์พยาบาลนรินทร์ เพื่อสอบถามจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากการปะทะ ที่โรงพยาบาลรามธิบดีมีผู้เข้ารับรักษา 23 ราย ส่วนใหญ่จะเกิดจากแก๊สน้ำตา ที่รุนแรงน้อยประมาณ 3 ราย โรงพยาบาลราชวิถี 6 ราย พระมงกุฎฯ 13 ราย ส่วนใหญ่เป็นพลเรือน ซึ่งคาดว่าเป็นผู้ชุมนุมเสื้อแดง โดยทุกๆหน่วยได้ทำการช่วยเหลือกัน ต่อมาเป็นข่าวเมื่อประมาณตี 1 เศษๆ ได้มีผู้ได้ยินเสียงปืน ต่อมาได้มีการตรวจสอบพบระเบิด m79 3 ลูก โดยยังไม่ระเบิด 2 ลูก โดยมีเป้าหมายที่อาคารศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีผู้บาดเจ็บเป็นสารวัตรทหาร 1 นาย และผู้รักษาความปลอดภัยอีก 1 นาย ด้านหน้าอาคารมีด้านตรวจ ได้ยินเสียงระเบิด เห็นเพียงรถยนต์ขับผ่าน แล้วได้ยินเสียงระเบิด เป็นรถเก๋ง แต่ไม่ทราบยี่ห้อ โดย m79 เป็นระเบิดระยะทำการ 5 เมตร มีกระสุนใส่ไว้ภายใน แต่กลี้อวงจรวดที่จะนำมาตรวจสอบ ก็เสียทั้ง 3 ตัว ทำให้เป็นที่น่าสังเกต ทางผู้สื่อข่าว ได้กล่าวว่า ทางเจ้าหน้าที่ได้ออกมา กล่าวแล้วว่าจะทำการใช้กำลัง ซึ่งจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ชุมนุมล่าถอย ต่อมาในช่วง 6 ทุ่มที่ผ่านมา นายอภิสิทธิ์ และผู้นำทางทหารได้ออกมาขอร้องให้ประชาชนอย่าออกไปไหน ได้มีรายงานในช่วงเช้าที่ผ่านมาได้มีความตึงเครียดมากยิ่งขึ้น

แกนนำกลุ่มเสื้อแดง ได้กล่าวว่าเจ้าหน้าที่ทหาร จะออกมาแยก แจปร. บริเวณแยกดินแดง ทางเจ้าหน้าที่ได้มีการวางสิ่งกีดขวางป้องกัน ทางผู้ชุมนุมได้มีการใช้ระเบิดเพลิง และมีการนำรถประจำทางเข้ามากีดขวางการจราจร มีการจัดชายฉกรรจ์คอยเฝ้าจุดที่มีการชุมนุม มีการเกณฑ์ผู้ชุมนุมบางส่วนไปบริเวณแยกสุทธิสารโดยกล่าวว่าผู้ชุมนุมที่นั่นถูกเจ้าหน้าที่ทหารล้อมไว้ จากสถานการณ์ ก็ได้มีกลุ่มผู้ชุมนุมผู้หญิงจับกลุ่มกันวิพากษ์วิจารณ์การสลายการชุมนุม มีการป้องกันการที่มั่นเพราะเกรงว่า ถ้าทหารเข้ามาสลายการชุมนุมจะเข้าทำการจับกุมแกนนำ และเมื่อคืนที่ผ่านมาอดีตนายกทักษิณ ชินวัตรก็ได้ทำการโฟนอินเข้ามาถึง 2 ครั้ง โดยกล่าวว่า ถ้ามีการปฏิวัติจะกลับเข้ามาประเทศไทยทันที ในส่วนทำเนียบรัฐบาลก็มีการเตรียมความพร้อม แต่ยังไม่มีความเคลื่อนไหวใดๆ ในเวลาต่อมาก็ได้มีรายงานสดว่า ช่วงประมาณ 7 โมงครึ่ง กำลังทหารได้เข้าทำการสลายกลุ่มผู้ชุมนุมบริเวณ 3 เหลี่ยมดินแดง และมีจำนวนกลุ่มผู้ชุมนุมเพิ่มขึ้น แต่เมื่อมีการยิงปืนขึ้นฟ้า กลุ่มผู้ชุมนุมก็ได้แตกกระจาย คาดว่าจะถอยกลับไปยังแยกดินแดง ต่อไปเป็นการเคลื่อนไหวของกลุ่มเสื้อแดงที่เชียงใหม่ โดยมีการปิดถนนสายลำปาง เชียงใหม่ ส่วนที่พัทธาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็ได้มีการปิดสถานการณ์ สามารถเล่นน้ำได้ตามปกติแล้ว

ต่อมาไปยังโฆษกกองทัพบก ถ้ามถึงคำสั่งของทหารในปัจจุบัน โดยยึดตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรี คือ ห้ามกระทำการอย่างใด ที่จะปิดการจราจร โดยเฉพาะทางดินแดง จึงได้มีการ ประกาศการสลายการชุมนุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารได้ทำการประกาศ แต่ไม่สามารถสลายการชุมนุม ได้ มีการใช้แก๊สน้ำตาจากผู้ชุมนุม มีการใช้อาวุธปืน ระเบิดเพลิง จึงต้องมีการยิงปืนขึ้นฟ้า เพื่อ สลายการชุมนุม ซึ่งทางโฆษกยืนยันว่า ทางเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการยิงปืนใส่กลุ่มผู้ชุมนุม และมีการ ใช้แก๊สน้ำตาของผู้ชุมนุม ซึ่งเป็นข้อสงสัยอยู่ ยังไม่มีความแน่ใจเรื่องอาวุธปืนว่ามีความรุนแรง เทียบเท่าของทหารหรือไม่ แต่มีแก๊สน้ำตาตากพอสมควร

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

นายกรัฐมนตรี ได้ออกมากล่าวแสดงความเสียใจ ที่ได้มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ซึ่งเป็นคนไทยด้วยกัน เมื่อ 2 ท่อที่ผ่านมา เกิดเหตุการณ์ปะทะกันที่นางเลิ้ง ทำให้มีผู้เสียชีวิต 2 คน แต่นอกจากนั้น จนถึงที่ผ่านมาก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น คือคนตลาดนางเลิ้ง คุณ ป้อม พลพันธ์พั่ว อายุ 53 ทำอาชีพ เพาะปลา เพาะสุนัขชาย อีกคน อายุ 19 คุณ ยุทธการ จ้อยช้อยชด ทั้งสองคนนี้ เสียชีวิต โดยถูกกลุ่มเสื้อแดงยิง เพราะกลุ่มเสื้อแดงพยายามจะเอารถเมลี่ไปจอดขวางและเผา สิ่งของบริเวณที่เป็นจุดชุมนุมเก่าแก่ของตลาดนางเลิ้ง ทางชุมชนก็ไม่ยอม พอรวมตัวกันก็เลยเกิด เรื่อง โดยมีผู้บาดเจ็บหลาย 10 ราย มีอากาศสาหัส 3 ราย โดยมีการสอบถามจากคนในชุมชนที่ เห็นเหตุการณ์ กล่าวว่า จากการที่คนในชุมชนไม่พอใจจนเกิดการรวมตัว ในตอนแรก ได้มีการปาระเบิดเพลิงเข้ามาก่อนหลายลูก และซ็อนมอเตอร์ไซด์เข้ามายิง เมื่อวานนี้ ชุมชนชาวอุรุพงศ์ ชุมชน โสมมนัส ชุมชนย่านมุสลิม รวมตัวกันเอง เพื่อต่อต้านกลุ่มเสื้อแดง ที่แฟลตดินแดงชาวบ้านใน ชุมชนได้ออกมากันให้ทหารเข้าไปยึดรถแก๊สคืนมาก่อน ต่อมาได้มีการสัมภาษณ์พี่ชายของคุณ ยุทธการที่เสียชีวิต คือคุณปิยะพงษ์ คนที่เสียชีวิตเป็นคนที่ 3 จากพี่น้อง 4 คน ตอนที่เกิดเหตุ พวกเขาเดินไปดูที่เกิดเหตุ กลุ่มเสื้อแดง ก็ได้ปาระเบิดมา 2 ลูก พอสิ้นสุดเสียง ก็มีเสียงปืน มาจาก ทางด้านซ้าย น้องชายถูกยิงที่ท้อง เสียชีวิตที่โรงพยาบาลหัวเฉียว แต่ไม่ได้ยินเสียงมอเตอร์ไซด์

ในช่วงก่อนเกิดเหตุเช่นนี้ มีการพยายามจะเผาหม้อแปลงไฟฟ้า เพื่อขัดขวาง จากการ บอกปากต่อปาก มีทั้ง ผู้หญิง และคนแก่ ส่วนใหญ่โดนกระสุน ตอนนี้มีทหารมาดูแลแล้ว แต่ตอนที่ เกิดเหตุไม่มีทหารเข้ามาดูแลเลย ทั้งๆที่พวกผมไม่เคยไปยุ่งเกี่ยวกับพวกเค้าเลย ทำไมถึงต้องมาทำ

แบบนี้ด้วย น้องชายก็เป็นคนธรรมดา เรียนหนังสืออยู่ ทำงาน คิดว่าคงมาทำแบบนี้ เพราะพวกนั้น
 แค้นที่พวกผมไม่ยอมให้เผาบ้าน ตั้งแต่เมื่อวาน ก็มีทหารพยายามไล่ต้อนกลุ่มผู้ชุมนุม ทั้งที่ดินแดง
 อนุสาวรีย์ ราชปารภ สิ่งที่ผู้ชุมนุมทำเป็นหลักก็คือการปะทะเปิดเพลิง และการใช้รถเมล์ปิดกั้น
 เส้นทาง ในขณะที่มีรถเมล์ 37 คันถูกยึด และ 10 คัน ถูกเผา มีทั้งรถร่วม และขสมก. ทหารมีการยิง
 ขึ้นฟ้าโดยใช้กระสุนปืนจริง มีข่าวว่า พลเอก ทรงกิตติ จักรบาตร อาจจะมีการประชุมเพื่อเพิ่ม
 วันหยุด เพื่อที่จะได้มีเวลาแก้ไขปัญหา เพิ่มขึ้น มีการใช้รถเมล์พุ่งเข้าไปใส่กลุ่มทหาร และมีการ
 ขว้างระเบิดเพลิง รถดับเพลิงไม่สามารถเข้าไปได้ เพราะกลุ่มผู้ชุมนุมขัดขวาง ทหารได้รับคำสั่ง
 ไม่ให้ใช้ความรุนแรง แต่ทางกลุ่มผู้ชุมนุมได้ใช้อาวุธ ชุมชนมุสลิมก็ได้ออกมาต่อต้านกลุ่มเสื้อแดง
 เพราะจะถูกเผาฆ่าสังหาร มีการตั้งด่านสกัดด้วยตนเอง มีการคาดผ้าขาว และมีทหารมาจากหลาย
 จังหวัด เข้ามาดูแล ไม่ว่าจะเป็นกาญจนบุรี ลพบุรี มีการเสริมกำลังจากกองทัพภาคที่สอง คือ
 นครราชสีมา เท่าที่ฟังท่านนายก ตอนนี้จุดที่ยังมีปัญหาอยู่ก็น่าจะมีแค่ที่ทำเนียบฯ

ต่อไปจะไปฟังการรายงานจากทำเนียบฯ สถานการณ์โดยทั่วไปที่ทำเนียบฯ ยังคงอยู่ใน
 ความสงบ กลุ่มทหารยังคงประจำการอยู่ในจุดใหญ่ๆ เช่น ลานพระบรมรูป แยกราชบพิธ
 เจ้าหน้าที่ได้จัดรถบัสเพื่อส่งผู้ชุมนุมกลับบ้าน แต่ก็ยังไม่มีผู้ชุมนุมแจ้งความจำนง แต่บรรยากาศ
 บนเวทีใหญ่ของผู้ชุมนุม ก็จะมีแกนนำออกมาคอยกระตุ้นผู้ชุมนุม ล่าสุด ก็ได้มีประชาชนมาติดต่อ
 เดินทางกลับ ในช่วงกลางวันไม่มีใครกล้ามาติดต่อเพราะกลัวอันตราย ในช่วงเช้าจึงเริ่มมีผู้มา
 ติดต่อ ในช่วง ถนนราชดำเนินก็ได้มีทหารเข้ามาตั้งกำลังโดยรอบ ในด้านใน ผู้ชุมนุมก็ได้โรยตะปู
 เมือโบเพื่อป้องกัน แต่ในขณะนี้ก็ได้รับการยืนยันจากนายกฯ ได้มีการเคลียร์เส้นทางเรียบร้อยแล้ว
 ทางท่านนายกก็ได้ทำการย้ำอีกครั้งว่า หากผู้ใดต้องการจะเดินทางกลับสามารถแจ้งมาทาง
 เจ้าหน้าที่ได้ แต่ทางการจราจรแยกสุทธิสาร ถนนวิภาวดี ไปยังแยกดินแดงก็ยังมีปิดกั้น
 เส้นทางอยู่ เพราะเป็นจุดที่มีการปะทะกันรุนแรงที่สุดของวัน ทางเจ้าหน้าที่จึงยังต้องการความ
 แน่ใจ แต่ยังไม่พบความเคลื่อนไหวใดๆ ส่วนทางอนุสาวรีย์ฯ ก็ได้เปิดเส้นทางหมดแล้ว ทางแยกศรี
 อุดรยาสามารถพูดได้ว่ากลับสู่สภาพปกติแล้ว บริเวณถนนยังมีร่องรอยการรุกไหม้ของการเผายาง
 รถยนต์อยู่บ้าง แยกยมราช แยกสรรพสามิต แยกสุทธิสารกล้องบันที่ภาพใช้การไม่ได้ แต่รวมๆ
 แล้ว ถนนสามารถใช้การได้ แต่ทางส่วนแยกสุทธิสารจนถึงแยก จปร. ยังคงปิดอยู่ เมื่อวานได้มีการ
 เสริมกำลังจากตำรวจ แต่บางจุดนั้นมีการตอบสนอง มีผู้ต้องสงสัยเข้าไปในพรรคประชาธิปัตย์
 และมีรถยนต์เข้าไปสังเกตการณ์บริเวณพรรค มีกลุ่มชายฉกรรจ์ พกไม้เข้าไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่
 แต่ตำรวจกลับไม่ทำอะไรเลย ในตอนนี้นักท่องเที่ยวได้ทำการยกเลิกการเดินทางมาในบ้านเราเป็น
 จำนวนมาก ทางเชียงใหม่ก็ได้มีการปะทะกันระหว่างประชาชนกับผู้ชุมนุม แต่ไม่เกิดความรุนแรง
 เชียงราย ลำพูน ก็เช่นกัน ทางอีสานก็มีการปิดด่านไทยลาว ทำให้เกือบเกิดความรุนแรง ส่งผลให้

กลุ่มเสื้อแดงต้องสลายตัวไป ทางกลุ่มผู้ชุมนุมก็ได้มีการเรียกร้องให้เสนอข่าวเป็นกลาง จากกลุ่มเรียกร้องประชาธิปไตย ได้มีการยื่นข้อเสนอมหาการใช้กำลังเท่าที่จำเป็น อย่าสลายการชุมนุม ให้ผู้ชุมนุมใช้สิทธิภายใต้รัฐธรรมนูญ แกนนำต้องยุติความรุนแรง คุณทักษิณ ต้องหยุดยั้ง ให้ใช้มาตรการตามกฎหมาย และสื่อต้องให้เป็นกลาง ทางอุดรก็ได้มีการเรียกร้องแบบเดียวกัน

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

มีการพูดคุยกับชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนจากการก่อเหตุในช่วง 2 วันที่ผ่านมา และวันที่ 16, 17 ก็เป็นวันหยุด แต่ยังคงมีการจ่ายเช็คช่วยชาติในวันที่ 16 เช่นเดิม ในวันนี้ก็ได้มีการส่งผู้ชุมนุมกลับต่างจังหวัด ส่วนมากมาจากอีสาน อุดรธานี มีแกนนำบางคนมาขอรายงานตัวที่สถานีตำรวจเลย ข้อหาหลักๆคือ ฝ่าฝืน พรก. สถานการณ์ฉุกเฉิน ต่อมาคือความผิดทางคดีอาญา การชุมนุมกัน ที่ก่อความเสียหายให้กับผู้อื่น โทษจำคุกไม่เกิน 5 – 7 ปี แต่ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นที่ บชน ได้มีผู้ชุมนุมไปให้กำลังใจ คุณอริสมันต์ พงษ์เรืองรอง ได้ถูกออกหมายจับคนแรก เพราะการบุกเข้าไปในการประชุมสุดยอดอาเซียน และแกนนำที่ไม่เข้ามาขอตัว ก็ได้แยกย้ายกันไปแต่ละประเทศ ล่าสุดทางอดีตนายกทักษิณ ก็ได้สัมภาษณ์กับทาง BBC ว่าไม่มีความคิดที่จะกลับประเทศไทย เพราะมีความสุขดีแล้ว ในขณะที่ตอนแรกได้กล่าวไว้กับผู้ชุมนุมว่า ถ้ามีการประกาศมาตรการฉุกเฉินจะเข้ามาประเทศไทยและทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มผู้ชุมนุม

หลังจากที่เมื่อวานมีการปิดเส้นทางจราจรถึง 15 จุด และในช่วงคืนที่ผ่านมา ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงใดๆ กรุงเทพมหานคร การจราจร ถนนวิภาวดีขาเข้า และพหลโยธิน และบริเวณ 5 แยกลาดพร้าว การจราจรคล่องตัว ในส่วนของถนนอโศกและเพชรบุรี เมื่อวานนี้ก็ได้มีการจราจรสะดวก ในช่วงเช้าวันนี้ก็เริ่มพบว่าเริ่มมีการจราจรติดขัดบริเวณพระรามเก้า คาดว่าอาจเกิดจากสงกรานต์ ที่ประตูน้ำถนนเพชรบุรีขาออกมีรถโหล่ง ขาออกไปสามเหลี่ยมดินแดงก็ได้ ทางประตูน้ำก็เช่นกัน ต่อไปเป็นการประกาศของนายกรัฐมนตรีเพื่อเพิ่มวันหยุดให้กับประชาชน มีการคุยกับตัวแทนของ 2 ชุมชน คือแฟลตดินแดง และชุมชนซอยเพชรบุรี 7 เรื่องเกิดขึ้นเมื่อประมาณตี 4 ที่เกิดการปะทะกันระหว่างทหารกับกลุ่มผู้ชุมนุม ต่อมาได้มีการนำรถแก๊สมาจอดบริเวณชุมชน โดยมีแก๊สและอาจจะเปิดวาทภายใน โดยกลุ่มผู้ชุมนุมกล่าวว่า เอาไว้ชู้ทหาร แต่ทางคนในชุมชนไม่พอใจ เพราะอาจเกิดอันตรายได้ ในตอนที่ทะเลาะกันเรื่องให้รีบย้ายรถแก๊ส ก็ได้มีการปาระเบิดเข้า

มาในชุมชน ส่วนอีกชุมชนก็ได้มีการออกมาต่อต้านเพราะได้มีการยิงมัสยิดที่อยู่หน้าปากซอยชุมชน ในบริเวณชุมชนได้มีเสียงระเบิดทำให้กระจกรถยนต์แตก และชาวบ้านต่างหวาดกลัว จนต้องไปหลบอยู่ท้ายซอย ส่วนทางประเทศไทย ก็ได้มีการออกหนังสือไปทางคูโบ เพื่อทำการต่อต้านการให้ที่พักพิงกับคุณทักษิณ นอกจากจะมีการสลายการชุมนุมในชุมชน ก็ยังมีการรวบตัวคนที่พยายามจะก่อการได้ก่อน ในกรุงเทพฯ ได้มีการก่อการจะไปเผาแบงก์ชาติ และสำนักงานใหญ่ CP พบหลักฐานเป็น อาวุธปืน ระเบิด ขวดยาชูกำลัง โทรศัพท์ ส่วนที่เชียงใหม่ ก็ได้มีการรวบตัวกลุ่มคนที่เตรียมจะเผาที่ว่าการอำเภอโดยใช้ยางรถยนต์รวมได้ทั้งหมด 63 เส้น และในขณะนี้ ผู้ชุมนุมก็ได้มีการเคลื่อนการชุมนุมไปยังธนาคารกรุงเทพ นอกจากนี้ ยังมีรถ ขสมก. 33 คันถูกยึด และถูกเผาไป 14 คัน ประเมินความเสียหายแล้ว ถ้าเป็นรถ ยูโร2 คันหนึ่งประมาณ ล้านเศษๆ ที่ตัดค่าเสื่อมปีละ 10 % ถ้าใหม่ๆ ก็ 6-7 ล้านบาท ในส่วนคันที่เหลือก็เปิดให้บริการตามปกติแล้ว ถ้าวันนี้เหตุการณ์เรียบร้อยปกติแล้ว ทุกเส้นทางก็จะเปิดตามปกติ

การรายงานข่าวแบบวิจารณ์ข่าว (News Commentary)

สื่อต่างชาติ ได้ออกมารายงานการให้สัมภาษณ์ของคุณทักษิณว่า ได้มีการให้สัมภาษณ์กลับไป กลับมา เพราะเมื่อเจอ BBC และ CNN ต้อนมาๆ เข้า ก็พบว่าคุณทักษิณถูกจับโกหกได้ด้วยตนเอง คุณอภิสิทธิ์ มีความนิ่งมากกว่า คุณทักษิณมีการเปลี่ยนคำตอบเมื่อให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าวต่างประเทศ

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ได้มีการสัมภาษณ์ เทคกิจ ผู้ดูแล ขสมก. และผู้ดูแลพื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ กล่าวถึงการเล่นน้ำสงกรานต์ ซึ่งในช่วงแรกนั้น ยังค่อนข้างมีความสับสนเรื่องการเพิ่มวันหยุดสงกรานต์ สามารถเข้าไปเล่นที่ถนนข้าวสารก็ได้ แต่จะไม่มีพิธีแบบเป็นทางการแล้ว ต่อไปในส่วนของคุณทักษิณ เรื่องการเดินทางไปต่างประเทศ เพราะหนังสือเดินทางที่ใช้อาจมีปัญหา และประเทศที่ให้คุณทักษิณเข้านั้น อาจได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่มีความสัมพันธ์กับไทย นอกจากนี้ทางกลุ่มประเทศอาหรับอิมิเรตส์ ก็ได้ทำการยื่นหนังสือฟ้องจากเหตุการณ์ที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าทำลายสถานที่ทางศาสนาของเค้าในประเทศไทย ในขณะที่เดียวกัน ชื่อของคุณทักษิณก็อยู่ในรายชื่อ

ตำรวจสากล หรือ หมายแดง red list เป็นที่รู้กันว่า ถ้าใครพบบุคคลในรายชื่อทั่วโลกก็สามารถตามจับได้เลย แต่ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าอยู่ที่ไหน เพียงมีข่าวว่า อยู่ที่ดูไบ ซึ่งทางดูไบ ไม่มีกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน ทำได้คือการต่อรองการส่งตัว โดยมีการเสนอให้มีคนมารับผิดชอบในคดีของคุณทักษิณโดยตรง และกลุ่มแกนนำ 13 คน ก็ได้มีผู้ที่เข้ามาขอตัวแล้ว 3 คน คือ คุณหมอเหวง คุณวีระ คุณณัฐวุฒิ ซึ่งทางศาลก็จะขออำนาจในการฝากขังไปยังที่ต่างๆ ทางตำรวจก็ได้มีการขอร้องว่าไม่ให้มีผู้ชุมนุมเข้ามาทำการชุมนุมกันบริเวณศาล เพราะยังอยู่ในช่วงภาวะฉุกเฉินอยู่ การประชุมक्रमก็สามารถทำได้ตามปกติ เพราะทางธรรมเนียมก็เริ่มกลับสู่สภาพปกติแล้ว

ต่อมาก็ได้มีการเข้าไปตรวจสอบที่ซอยสตรีวิทย์ 2 หรือซอยสุขคนธสวัสดิ์ เพราะได้มีกระแสมาว่า จากการสลายการชุมนุมทำให้มีประชาชนเสียชีวิต และนำมาเผาศพที่วัดในซอยนี้ เพราะมีทหารเฝ้าอยู่ที่วัดในซอยนี้ ทางนักข่าวจึงเข้าไปตรวจสอบ พบว่าไม่มีสาเหตุที่มีทหารเข้ามาที่วัดนี้ เพราะไม่มีที่พัก ตั้งแต่ไหนแต่ไรมา เมื่อมีการเดินขบวนก็จะมีกรียัดรถเมล์เป็นประจำ ในวันนี้ จึงมีการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ ขสมก. และผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ ทางผู้ว่าก็ได้ไปเยี่ยมชุมชนแฟลตดินแดง และตลาดนางเลิ้ง และได้มีการติดกล้องให้กับมัสยิดที่เกิดเหตุ ทางชุมชนนั้น ต้องการให้ผู้ใหญ่ดูแล และได้มีการประเมินความสูญเสีย และหาทางเยียวยา นั่นก็คือสภาพจิตใจ และทางผู้ว่าก็ได้คิดที่จะประกอบพิธีล้างชวญ โดยเชิญชวนทั้งพี่น้องชาวมุสลิมด้วย

ทาง ผอ. ขสมก. ได้พูดถึงจำนวนรถที่เสียหาย เป็น ขสมก.33 รถร่วม 19 ขสมก.ถูกเผา 18คัน รถร่วมถูกเผาไป ทั้งหมด 23 คัน ทั้งสิ้น เสียหายไป รวมทั้งกระจกแตก และอื่นๆ ทั้งหมดประมาณ 30 ล้าน ของ ขสมก. รถร่วมประมาณ 10 ล้าน และได้มีการไปแจ้งความในนาม ขสมก. สาเหตุที่ รถเมล์มักจะถูกยึด ตลอด เพราะสามารถเข้าไปชนรถถังได้ และใช้เป็นที่กำบัง จึงมีการเข้าใจผิดกันบ่อยๆ และทาง ขสมก. ก็ได้ฝึกพนักงานให้เผชิญกับเหตุการณ์เช่นนี้ที่อาจจะเกิดขึ้น แต่ไม่มีพนักงานคนไหนบาดเจ็บและให้พนักงานอธิบายการโดนยึด ทางพนักงานกล่าวว่า มีคนขับมอเตอร์ไซด์มายึด โดยบอกว่าขอไปขวางรถถัง โดยมีอาวุธ เป็นไม้ และสุดท้ายรถก็โดนเผา และพนักงานรถโดยสารคนอื่นก็กล่าวถึงการเข้ามายึดรถโดยสาร โดยผู้ที่เข้ามายึด ทำการปิดหน้าพนักงานขับรถก็แสดงความสลดใจ เพราะเหมือนกับโดนทุบหม้อข้าวตัวเอง ทางเจ้าหน้าที่เทศกิจก็มีแนวคิดให้มีการไปฝึกฝนกับทหาร เพื่อจะได้ช่วยทำหน้าที่ในการดูแลบ้านเมือง แต่การพกอาวุธนั้น ต้องดูตัวกฎหมายอีกที ซึ่งทาง ขสมก. เอง ก็ได้มีพนักงานที่เรียกว่าตำรวจบ้าน ที่ทำหน้าที่ป้องกันที่คู่ แต่เมื่อออกไปบนท้องถนน ทาง ขสมก. ถือคิดว่า รักษาชีวิตผู้โดยสารและตนไว้ก่อนยอมให้ยึดไป แล้วค่อยไปร้องขอคืน ซึ่งบางที่ก็ได้คืน บางที่ก็ไม่ได้ เพราะอำนาจการตัดสินใจ ไม่ได้อยู่ที่คนคุม

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

มีการตรวจสอบประเทศนิการากัว ว่าจะให้ความช่วยเหลือคุณทักษิณจริงหรือไม่ และได้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีการพิจารณายกเลิกภาวะฉุกเฉิน วันนี้ ท่านนายกอภิสิทธิ์ และรองนายก ได้เข้ามาที่ธรรมเนียบเป็นครั้งแรกประชุมกับทูตต่างประเทศถึง 70 ประเทศ และมีการปรึกษาเรื่อง จะประชุมอาเซียนอีกวันไหน เพราะประเทศอื่นๆ ก็อยากเป็นประธานการประชุมเหมือนกัน มีรายงานว่ามี รปภ. 2 คน ที่คาดว่าเสียชีวิตจากการชุมนุม แต่มีการตรวจสอบแล้วว่าเสียชีวิตก่อน การชุมนุม แต่มีการรายงาน ว่า เมื่อวันที่ 13 ยังมีชีวิตอยู่ ซึ่งช่วงนั้นทหารได้ทำการหยุดยิงแล้ว กลุ่มชาวมุสลิม นำหนังสือร้องเรียนไปให้อุปทูตสาธารณรัฐอาหรับอิมิเรตส์ ให้ทางประเทศยุติการช่วยเหลือคุณทักษิณ ซึ่งในตอนนี้อยู่ก็ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าคุณทักษิณอยู่ที่ไหน แต่ในตอนนี้มีข่าวว่าอยู่ที่แอฟริกา มาพูดถึง คุณวีระ มุสิกพงศ์ คุณหมอเหวง คุณณัฐวุฒิ ศาลคดีด้านการประกันตัว ทำให้ต้องอยู่ที่ ตชด. ภาคหนึ่ง ปทุมธานี โดยอำนาจการฝากขังของศาล สภาพผู้ชุมนุม เรียกร้อยดี มีการใส่เสื้อสีหลากหลาย และต้องรออีก 7 วัน ถึงจะขยายกันฝากขังได้ และมีการออกหมายจับอีก 27 คน ถ้าถูกหมายจับ ในช่วงประกาศมาตรการฉุกเฉิน ต้องมารายงานตัว มีการตั้งรางวัลนำจับผู้สังหารคนชุมนุมนางเล็ง วิฑูยชุมนุมกลุ่มคนรักเชียงใหม่ ไม่พอใจเรื่องที่จะมาปิดวิฑูยชุมนุม โดยอ้างว่าต้องไปปิดของพันธมิตรด้วย ทางวิฑูยชุมนุมอุตราธานีเช่นกัน

ต่อมาได้มีการรายงาน ว่า รถของคุณสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกยิงขณะขับผ่านมา หน้าวัดเอี่ยมวรานุช ทำให้คุณสนธิ และคนขับได้รับบาดเจ็บ มีตัวแทนสองมูลนิธิ คือ ปอเต็กตึ๊ง และร่วมกตัญญู และพนักงานพยาบาล เข้าช่วยเหลือ

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

สืบเนื่องจากข่าวที่คุณสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกลอบยิงด้วยอาวุธปืนสงคราม จนรถพ่วนไปทั้งคัน โดยคนร้าย ใช้รถยนต์ อีซูซุ ดีแม็ค 2ประตู สีบรอนซ์ทอง หนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้พาดหัวข่าว

เรื่องนี้ โดยถูกยิงบริเวณถนนสามเสน แยกบางขุนพรหม ล่าสุดแพทย์ได้ทำการผ่าตัดเอากระสุนที่ ศีรษะออก จนอาการปลอดภัยแล้ว แต่ต้องใช้เวลาพักฟื้นอีกระยะ ชาวพาดหัวไทยรัฐเขียนไว้ว่า ใช้ อาวุธสงครามถล่มสนธิ ยิ่งน้อย รวดเร็ว แต่ว่ารอดตายอย่างปาฏิหาริย์ เศษกระสุนฝังศีรษะ ส่วน คนขับกับลูกน้อง บาดเจ็บ คาดว่าปมจากรื่องส่วนตัว หรือการเมือง ทางเดลินิวส์ก็มีแผนภาพ แสดงจุดเกิดเหตุการณ์ลอบยิง สนธิ อุกอาจ ขึ้นพาดหัวไว้ว่า ยิ่งถล่มสนธิ ร่วมร้อยนัด เอ็ม79 ฆ่า พลาด ตกไปใส่รถเมล์ ทีมคุ้มกันรั้วตู้ ฝีมือนคนมีสี มีภาพประกอบเป็นรถปิ๊กอัพ ประกบรถตู้ของคุณ สนธิ จากวิสุทธิกษัตริย์ ไปสามเสน เมื่อถึงแยกบางขุนพรหม มีปืนก็ซึ่งรถแข่งขึ้นมาปาดหน้า ใช้ อาวุธสงครามยิงถล่ม ชาวสดก็มีพาดหัวตัวโตว่า ไล่ฆ่ากลางเมือง สนธิโดนยิงถล่ม อาก้า เอ็ม79 ชูดใหญ่ แต่กระสุนแค่เฉี่ยวๆ ถึง รพ. ตามข่าว คนขับรถอาการสาหัส จากเหตุการณ์ คาดว่า มีผู้ร่วม ก่อเหตุ 5 คน ด้านกรุงเทพมหานคร เผยภาพจากกล้อง CCTV พบรถผู้ต้องสงสัยขับไล่หลังห่างจาก รถสนธิแค่ 18 วินาที แต่กล้อง CCTV บริเวณแยกบางขุนพรหม 5 ตัวเกิดขัดข้อง ไทยโพสต์ พาดหัว ข่าว พรุน 84 นัด ไม่ตายคาดคนมีสี ทางตำรวจนครบาล ก็ได้ออกคำสั่งด่วนทางวิทยุ ให้ตำรวจ ตั้ง จุดตรวจความมั่นคง 48 จุด ทั่วกรุงเทพมหานคร เพื่อป้องกันการก่อเหตุซ้ำซ้อน โดยจะมีรายงาน ทุก 7 นาฬิกาด้วย ทางนายกัยว่ายังคงประกาศ พรก. ฉุกเฉินต่อ แต่จะใช้ระยะเวลาให้สั้นที่สุด เนื่องจากยังมีสถานการณ์ที่ไม่น่าไว้วางใจ แต่จะเร่งระงับ ย้ำว่าไม่มีสองมาตรฐาน เร่ง ผบ.ตร. จัดการคดีเก่าให้หมด ก่อนเริ่มคดีใหม่ เกิดจากการที่ประเมินกลุ่มเสื้อแดงผิดพลาดไป มีการแฉ 8 เครือข่ายโยงทักษิณ

มีข่าวลือนำศพผู้เสียชีวิตไปเผาในวัดแห่งหนึ่ง แต่ทาง พล.เอก อนุพงษ์ ออกมายืนยัน ด้วยชีวิตว่าไม่มี อย่างสงสัยอีก ต่อมาเป็นข่าวของคุณทักษิณ ทางสถานทูตกล่าวว่า คุณทักษิณได้ พาสปอร์ตประเทศนิกคารากัวจริง โดยเมื่อต้นปีที่ผ่านมา ทางนิกคารากัวได้ทำหนังสือเดินทางให้ คุณทักษิณในฐานะทูตกิจการพิเศษ ทำให้คุณทักษิณสามารถเดินทางไปได้ แต่ในตอนนี้ได้มีการ เจรจากับสถานทูตนิกคารากัวที่เม็กซิโก โดยกล่าวว่าคุณทักษิณ กระทำผิดทางกฎหมาย และไม่ ควรให้สถานที่ในการวางแผนโจมตีประเทศอีก ต่อมาได้มีการเรียกร้องให้เปิด d station ที่ถูกปิดไป เพราะถูกตั้งข้อหาว่ากระทำการบิดเบือนข้อมูล ต่อไปเป็นข่าวการจัดระเบียบวิทยุชุมชน 5 พัน สถานี มีการคุมเข้มวิทยุที่ปลุกระดม และให้ข้อมูลเท็จ และย้ำว่าไม่ได้เป็นการกลั่นแกล้ง ต่อไปเป็น การเยียวยา หลังจากปัญหาหม้อบ โดยกำหนดมาตรการฟื้นฟูธุรกิจท่องเที่ยว ตั้งให้เป็นวาระ แห่งชาติ มีการอนุมัติให้เพิ่มงบประมาณมาเสริมที่ขาดดุล และคาดว่าจะมีการจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนอีกครั้ง ช่วงปลายเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายน โดยทั้ง 15 ประเทศต้องการ จะกลับมาอีกครั้ง และทางพทียายืนยันจะเป็นสถานีประชุม

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

เหตุการณ์ต่อเนื่อง ในเรื่องการลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล ทางทีมสอบสวนเร่งให้ คดีคลายคดี ส่วนทางเจ้าของรถผู้ต้องสงสัย ได้เข้ามาแจ้งกับเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว เป็นของพ่อค้าขายไข่ ทางนายสนธิ นั้น ปลอดภัย แต่ต้องพักผ่อนอีก อย่างน้อย 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นข่าวที่พาดหัวหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับลงภาพเกี่ยวกับการฆ่าตายนายสนธิ ลิ้มทองกุล รถผู้ต้องสงสัยที่มีภาพในกล้องได้เข้ารายงานตัวที่ สน.ชนะสงคราม คือ รถยนต์ทะเบียน ธง 4071 กทม. เป็นรถของพ่อค้าขายไข่ ชื่อ นายอนุรักษ์ พุทธิชื่อน นอกจากนี้ มีการเผยแพร่ ขบวนการลอบสังหารมืออย่างน้อย 5 คน ทางคมช. เผย เหตุยิงสนธิหวังสร้างความหวาดระแวง ทำให้ทหารเป็นผู้ต้องสงสัย ถ้าสังเกต เหตุยิงสอดคล้องกับคำพูดของคุณทักษิณ ชินวัตร

ทาง เสธ.แดงยืนยัน ไม่เกี่ยวกับทางเสื้อแดง มีการคาดการณ์ว่า รถที่ก่อเหตุลอบสังหาร อาจจะเป็นคันเดียวกับที่เคยก่อเหตุที่ศาลรัฐธรรมนูญ ปลอกกระสุนปืนมีเลขรหัสของกองทัพ ทาง พล.ต.อ. พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ได้แต่งตั้งให้ พล.ต.อ. ธาณี สมบูรณ์ทรัพย์ รับผิดชอบคดี ทางโฆษกกองทัพบกแย้งทหารเกี่ยวข้องกับการลอบยิง ทางเชียงใหม่ได้ทำการออกหมายจับ 10 ลูกน้อง คุณทักษิณ ทางแกนนำที่ถูกหมายจับจากการบุกการประชุมอ้าง รोजนหมด พกร.จุกเงิน ล่าสุดยังออกหมายจับอย่างต่อเนื่อง และได้มีการจัดงานศพให้กับผู้เสียชีวิตที่ชุมชนนางเลิ้ง ต่อมาทางจตุพร ทำ ผบ.ตร. เผยคลิปสังหารกลุ่มผู้ชุมนุม ทำ อนุพงษ์ สาบาน โดยกล่าวว่ายังมีคนตายนับสิบ ทาง เอแบคโพล เผย 70 เปอร์เซ็นต์เชื่อ เจ้าหน้าที่สลายม็อบปราศจากความรุนแรง

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

สืบเนื่องจากคดีลอบยิงคุณสนธิ รถต้องสงสัยก็เป็นเพียงรถของคนขายไข่ทั่วไป อาการของคุณสนธิก็ปลอดภัยดี แต่ทางคนขับรถที่โดนยิงไป 3 จุด อาการยังไม่ดีขึ้นเพราะได้รับการกระทบกระเทือนทางสมอง แต่ยังตอบสนองตามแพทย์สั่งได้ เช่นการขยับนิ้ว หรือกระพริบตา และ

ก็ได้มีกลุ่มพันธมิตรได้เข้ามาลงชื่อเยี่ยมอาการผู้บาดเจ็บ และได้มีการรักษาความปลอดภัยที่บ้าน พระอาทิตย์ถึง 5 จุด และเจ้าหน้าที่หลายสิบคน ซึ่งได้มีกระแสข่าวว่า ทั้งที่มีการประกาศฉุกเฉิน แต่ยังมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น มีข้อสันนิษฐานว่า คนที่ยิงคุณสนธิ อาจจะเป็นคนเดียวที่ทำภารกิจที่ศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 13 เมษายน และมีการออกหมายจับแกนนำที่ล้มการประชุมสุดยอดอาเซียน โดยทางแกนนำบางคนได้ออกเดินทางไปตั้งหลักที่อื่น โดยกล่าวว่า เก่งว่าจะไม่ได้รับความยุติธรรมในการตัดสินคดี ต่อไปก็เป็นการฟื้นฟู เพื่อเริ่มทำการประชุมสุดยอดอาเซียนอีกครั้ง โดยเร็วที่สุด น่าจะเป็นช่วงเดือนพฤษภาคม โดยเชื่อว่า กลุ่มประเทศที่ยังมีผลประโยชน์อยู่ จะกลับมาประชุมอีกครั้ง

การนำเสนอข่าวแบบวิเคราะห์ (News analysis)

ต่อไปเป็นข้อสันนิษฐานของแกนนำกลุ่มพันธมิตรเกี่ยวกับเรื่องนี้ ว่าต้องเกี่ยวข้องกับข่าวอำนาจเก่า และใหม่ โดยหวังว่า ผบ.ตร. จะหาผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีได้ นอกจากนี้ยังมีการให้รางวัลผู้ที่สามารถแจ้งเบาะแสที่นำไปสู่การจับกุมแกนนำกลุ่มเสื้อแดงได้ คนละ 5 หมื่นบาท

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

มีหัวข้อข่าวเกี่ยวกับสภาวะการท่องเที่ยว ที่ได้รับผลกระทบจากการเมืองในประเทศ ท่านรองนายกก็ได้ประกาศไว้ว่าจะนำประเด็นนี้เข้าที่ประชุม โดยการท่องเที่ยวในตอนนี้นั้น ขาดสภาพคล่อง จึงมีการเสนอ กรม. ให้มีการดูแลการทำการปล่อยกู้ โดยจะมีการพิจารณาว่าใครดูแลส่วนไหน อย่างไรก็ตามที่ พรรคประชาธิปัตย์ ได้เตรียมคนไว้ 11 คนในการอภิปรายในรัฐสภา เรื่องแนวทางเยียวยาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการชุมนุมในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2552 ต่อไปก็จะเป็นประเด็นเรื่องการนิรโทษกรรมคุณทักษิณ มีรายงานว่าในปีนี้จะมียกท่องเที่ยวลดลงจากเมื่อก่อนอย่างมาก ทำให้รัฐบาลออกมาแถลงว่า การท่องเที่ยวต้องเป็นวาระแห่งชาติ และได้มีการจัดตั้งให้มีการติดตั้งกล้องทั่วกรุงเทพฯ อีกเหมือนตัวตามบริเวณสำคัญๆ ก่อน เช่น แยกเทเวศน์ ลานพระบรมรูป และประเด็นต่อไป คือการแก้ไขให้การท่องเที่ยวกลับมาฟื้นตัวอีกครั้ง

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2552

การนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news)

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้เสนอ 17 มาตรการแก้ปัญหาการท่องเที่ยว บรรยากาศก่อนเปิดสภา เนื่องจากตอนนี้ยังอยู่ในช่วง พรก.ฉุกเฉิน ดังนั้น ที่รัฐสภาจึงมีการวางกำลังป้องกันเอาไว้ตั้งแต่เมื่อคืน แต่ไม่ได้มีตำรวจเฉพาะกิจเช่นกองปราบ มีเพียงตำรวจในท้องที่ แต่ในขณะที่รายงานนั้น ยังเป็นช่วงเช้า อาจจะต้องรอในช่วงบ่าย การอภิปรายของผู้นำมีความจำเป็นจะต้องมีหลักฐานและประเด็น เรื่องการชุมนุมที่มีความรุนแรง และคาดว่าจะมีความร้อนแรงในการประชุมประเด็นนี้

การนำเสนอข่าวแบบวิเคราะห์ (News analysis)

มีการคาดการณ์ว่า งบในปี 53 จะถูกหั่นไปกว่า 2 แสนล้านบาท เพราะคาดว่าเศรษฐกิจในอนาคตจะแย่ลง จึงจำเป็นต้องลดรายจ่าย แต่งบดูแลประชาชนจะไม่ถูกปรับลด จะไปปรับพวกเบียดเบียนต่างๆหรือ งบการจัดกิจกรรมพิเศษแทน

3. สรุปข้อวิเคราะห์

จากเนื้อหาข่าวทั้ง 3 สถานี ที่ได้ทำการถอดเทปเฉพาะในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในช่วงเมษายน พ.ศ.2552 ทางผู้วิจัยได้ทำการสรุปเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน ได้ดังนี้ ตารางที่ 4.1 สรุปเนื้อหารายการข่าววิทยุทั้ง 3 สถานี

วัน/ เดือน/ปี	รูปแบบการ นำเสนอข่าว สถานีวิทยุ	สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือ กองทัพบก	กรมประชาสัมพันธ์	องค์การสื่อสารมวลชนแห่ง ประเทศไทย (อสมท.)
13/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- สำนักนายกรัฐมนตรีได้ จัดตั้ง กอฉ. - รายงานความเคลื่อนไหว ของผู้ชุมนุม ความเสียหายที่ เกิดจากผู้ชุมนุม	- กล่าวถึงการออก หมายจับผู้ชุมนุมเสีย แดง 12 คนที่ทุบรถ นายกรัฐมนตรี และ ความเคลื่อนไหวของผู้	- รายงานเหตุการณ์ แบบลงไปยังสถานที่จริง ทางทหารได้ปิดกั้นไม่ให้ เข้าไปในพื้นที่บางส่วน ยังไม่มีรายงานของ

	<p>- โฆษกสำนักนายกรัฐมนตรี ออกมายืนยันบทบาทหน้าที่รัฐบาลที่ทำอย่างโปร่งใส</p> <p>- สื่อออกกล่าวถึงความเคลื่อนไหวของผู้ชุมนุม กล่าวถึงเศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดความเสียหายมากจากการชุมนุม</p>	<p>ชุมนุมที่ทำการปิดกั้น การจราจร</p> <p>- นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ภาคเอกชน ได้เร่งให้รัฐบาลแก้ไขสถานการณ์ทางการ เมือง เพื่อบรรเทาทุกข์</p> <p>นายกรัฐมนตรียืนยัน การประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉิน ที่มี ความร้ายแรง ในเขต ก ร ง เ ท พ ฯ แ ล ะ ป ร อ ม เ ท ล</p> <p>- โฆษกทหาร ได้ออกมา กล่าวเกี่ยวกับการสลาย การชุมนุม ว่าไม่มีการ ใช้ความรุนแรง และเปิด โอกาสให้ผู้ชุมนุมที่จะ เดินทางกลับ สามารถ กลับได้</p> <p>- ต่างประเทศเตือน นักท่องเที่ยว ให้ หลีกเลี่ยงบริเวณที่มีการ ชุมนุม</p>	<p>ผู้เสียชีวิต แต่ มี ผู้บาดเจ็บซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ชุมนุม</p> <p>- โฆษกกองทัพ ก กล่าวถึงหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ในปัจจุบัน ที่ ยึดตามคำสั่งของนายก รัฏมนตรี</p>
<p>นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว</p>			
<p>นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว</p>			
<p>14/04/52 นำเสนอข่าว แบบตรง</p>	<p>- รายงานความเคลื่อนไหว ของผู้ชุมนุม การปะทะกัน</p>	<p>- นายกรัฐมนตรียืนยัน การดำเนินการต่อผู้</p>	<p>- เหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุม ปะทะกับประชาชน ซึ่งมี</p>

		ระหว่างผู้ชุมนุมกับคนในชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน - ได้นำคำพูดนายจตุพร พรหมพันธุ์ แกนนำกลุ่มเสื้อแดงที่กล่าวว่า จะไม่เคลื่อนไหวไปไหน เพราะอาจเกิดอันตรายต่อผู้ชุมนุม	ชุมนุมจะไม่ใช้ความรุนแรง และไม่มีอาวุธสูญเสียชีวิต พร้อมทั้งขอความร่วมมือกับประชาชน เพื่อสร้างความสงบสุขอีกครั้ง - ภาคเอกชน ขอร้องให้ยุติสถานการณ์โดยเร็ว เพราะการท่อกเพื่อวได้รับความเสียหายมากขึ้น	ผู้เสียชีวิตเพราะถูกกลุ่มผู้ชุมนุมยิง ซึ่งสาเหตุการปะทะกันเกิดจากการที่ประชาชนในพื้นที่ไม่พอใจการกระทำของผู้ชุมนุม
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว	- นิตยสารไทม์ออกบทวิเคราะห์เรื่องสถานการณ์ในประเทศไทย โดยมากกว่านายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ มีชัยชนะเหนือ พ.ต.ท. ทักษิณ อย่างชัดเจน		
15/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- รายงานบรรยากาศของรัฐบาล การเคลียร์พื้นที่ หลังจากมีการสลายการชุมนุม และมีการประกาศวันหยุดเพิ่ม	- ได้มีรายงานว่าพบผู้พยายามเผาธนาคารกรุงเทพฯ สำนักงานใหญ่ อาคาร CP สีลม ซึ่งทางเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้พร้อมของกลาง - นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้เป็นชัยชนะของ	- กล่าวถึงสถานการณ์ในปัจจุบันในส่วนของ การส่งตัวผู้ชุมนุมกลับบ้าน และการออกหมายจับและการออกหมายจับแกนนำ เส้นทาง การจราจรที่ถูกปิดหลายจุด

			ฝ่ายใด แต่เป็นการสร้างความสงบให้บ้านเมือง	
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว	- มุมมองของนาย ใจนาธาน เฮด ผู้สื่อข่าวของ BBC เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในประเทศไทย ที่เกิดจากการแบ่งขั้วอำนาจ โดยมีปัจจัยสำคัญอยู่ที่ พ.ต.ท.ทักษิณ		- สำนักข่าวต่างประเทศเปรียบเทียบการตอบคำถามของนายกอภิสิทธิ์ กับ พ.ต.ท. ทักษิณ โดยกล่าวว่า นายอภิสิทธิ์มีความนิ่งมากกว่า
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว		- ต่างประเทศวิเคราะห์เศรษฐกิจไทยในอนาคตว่านักลงทุนยังคงไม่กล้าเข้ามาลงทุนในประเทศไทย เพราะเกรงว่าจะเกิดการชุมนุมอีก	
16/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานคำสัมภาษณ์ ของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ที่ขอร้องให้ทางสถาบันต่างๆยุติความรุนแรง ถึงแม้ว่าเหตุที่เกิดขึ้นนั้น จะเกิดจากกลุ่มผู้ชุมนุมที่เขาให้การสนับสนุน - รายงานความเสียหายของรถ ขสมก. และเส้นทางการเดินทางที่เปลี่ยนแปลง - พ.อ.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกกองทัพบก เปิดเผยถึง	- กล่าวถึงการหารือว่า สมควรยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือไม่ - กล่าวถึงความเสียหายตามชุมชนที่เกิดจากการชุมนุม - โฆษกกระทรวง ต่างประเทศ กล่าวถึงความคืบหน้าในการถอดถอนหนึ่งสี่อเดินทางของ พ.ต.ท.	- กล่าวถึงสภาพสถานการณ์โดยรวมว่า เริ่มมีคนมาเล่นสงกรานต์บ้างแล้ว จากที่ประกาศให้มีวันหยุดเพิ่ม และการจับกุมแกนนำ - ผอ. ขสมก. ออกมากล่าวถึงความเสียหายที่ได้รับ จำนวนรถ ขสมก. ที่โดนยึด และโดนทำลาย

		การประเมินสถานการณ์ ล่าสุดของกองอำนวยการ แก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน (กอจ.) โดยกล่าวว่า สถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ	ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรี - ประธานสภา หอการค้าไทยกล่าวถึง การเสนอความร่วมมือ ของเอกชนกับรัฐบาล และต้องการให้จัดการ ประชุมสุดยอดอาเซียน อีกครั้ง เพื่อเรียกความ เชื่อมั่นจากต่างประเทศ	
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว			
17/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- เหตุลอบสังหารนายสนธิ ลิ้มทองกุล - โฆษกประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี ยอมรับว่า เหตุลอบยิงนายสนธิ ลิ้มทอง กุล มีผลกระทบต่อการ พิจารณายกเลิกประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน	- กล่าวถึงการประชุม สภา และความคืบหน้า ในการดำเนินคดีผู้ก่อ ความไม่สงบ - นายอภิสิทธิ์ ได้ แถลงการณ์ผ่าน โทรทัศน์โครงการเฉพาะ กิจแห่งประเทศไทย ภายหลังชี้แจงให้กับ ตัวแทนจากกว่า 70 ประเทศ ให้ทราบถึง ข้อเท็จจริงเหตุชุมนุมที่ เกิดขึ้น	- ความเคลื่อนไหวของ พ.ต.ท.ทักษิณ และ ตรวจสอบผู้ที่อาจ เสียชีวิตจากการชุมนุม แต่มีการยืนยันแล้วว่า ไม่ได้เสียชีวิตจากเรื่องนี้ - กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุลถูก ยิง
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว			

18/04/52	<p>นำเสนอข่าวแบบตรง</p>	<p>- กล่าวถึงสถานการณ์การเมืองในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศอย่างมาก</p> <p>- พล.ต.อ.จรัล จุฑานนท์ รองผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เปิดเผยถึงความคืบหน้า คดีลอบสังหาร นายสนธิ ลิ้มทองกุล</p>	<p>- การชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ที่เดือดร้อน ทั้งที่เสียชีวิตและบาดเจ็บ</p> <p>- การจัดตั้งศูนย์เยียวยา</p> <p>- นายอภิสิทธิ์ แถลงหลังการประชุมนัดพิเศษ ว่า น นี ว า ม ตี คณะรัฐมนตรียังคงมีนโยบายให้ใช้มาตรการฉุกเฉินต่อไปอีก แต่จะใช้ในระยะเวลาที่สั้นที่สุด และดูตามความจำเป็น</p> <p>- พลเอก อานุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. ยืนยันการทำงาน ไม่มีการเสียชีวิตของคนไทย แม้แต่คนเดียว</p>	<p>- กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล โดนยิง</p> <p>- การจัดการต่อแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุม และย้ำว่าไม่มีสองมาตรฐาน</p> <p>- พล.เอก อานุพงษ์ ออกมายืนยันด้วยชีวิตว่าไม่มีผู้เสียชีวิต</p>
	นำเสนอแบบวิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบวิเคราะห์ข่าว			
19/04/52	<p>นำเสนอข่าวแบบตรง</p>	<p>- นายกรัฐมนตรีไว้อาลัยพันธมิตรอยู่ในความสงบพร้อมเร่งระดมและให้ความเป็นธรรมในคดีถึงนายสนธิ ลิ้มทองกุล</p> <p>- นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขาธิการอาเซียน กล่าวถึงการเดินหน้าจัดประชุมสุดยอดอาเซียน</p>	<p>- รัฐบาลพร้อมที่จะจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนอีกครั้ง เพราะสามารถคลี่คลายปัญหาได้แล้ว</p> <p>- เลขาธิการอาเซียน กล่าวถึงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ผ่าน มา ว่า ไม่ น่า เกิด</p>	<p>- กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกยิงและอาจเกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท.ทักษิณ</p> <p>- เสธ.แดง ยืนยัน เหตุการณ์ที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล โดนยิง ไม่เกี่ยวกับทางเสื้อแดง</p>

			เหตุการณ์เรื่องผู้ชุมนุม ขึ้น และจะพยายาม จัดการประชุมขึ้นอีกครั้ง ให้เร็วที่สุด	
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว			
20/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- นายวิทยา บุรณศิริ ประธานวิปฝ่ายค้าน กล่าว เกี่ยวกับแนวทางการฟื้นฟู ประเทศ ในขณะที่พรรคเพื่อ ไทย เสนอ ให้ แก้ไข รัฐธรรมนูญ	- บรรยายบรรยากาศใน ธรรมเนียบรัฐบาลที่ ยังคงมีการวางกำลัง รักษาความปลอดภัย อย่างหนาแน่น - รายงานสภาพ การจราจร	- กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล โดนยิง และการออก หมายจับแกนนำ ซึ่งแกน นำบางส่วนยังไม่ยอม มอบตัวเพราะเกรงว่าจะ ไม่ได้รับความยุติธรรม
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว			- ข้อเสนอพื้นฐานของแกน นำ กลุ่ม พันธมิตร เกี่ยวกับเรื่องเหตุการณ์ ที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล โดนยิง ว่าต้องเกี่ยวข้องกับ ข้ออำนาจเก่า และ ใหม่
21/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	- พล.ต.อ.วัชรพล ประสาร ราชกิจ รองผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติ ในฐานะ โฆษก สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ เปิดเผยความ คืบหน้าการติดตามตัว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร	- บรรยายบรรยากาศ การประชุมสภา มีการ ชี้แจงข้อเท็จจริงในการ สลายการชุมนุม - นายกรัฐมนตรียืนยัน ว่าไม่สามารถลดหย่อน โทษให้ พ.ต.ท.ทักษิณ	- หัวข้อข่าวเกี่ยวกับ สภาวะการท่องเที่ยว ที่ ได้รับผลกระทบจาก การเมืองในประเทศ

		<p>- นายสุรพล พงษ์ทัดศิริกุล ผู้ว่าราชการ จ.ชลบุรี ในฐานะประธานคณะกรรมการฟื้นฟูการท่องเที่ยวเมืองพัทยา กล่าวถึงแนวทางการจัดการประชุมอาเซียน ธีมมีอีกครึ่ง</p>	<p>ได้ และเน้นย้ำให้ทุกพรรคอย่าสร้างวาทกรรมเคลื่อนไหวให้เกิดความรุนแรงอีก เพื่อสร้างความปรองดอง</p> <p>- ผู้บัญชาการตำรวจ กล่าวถึงความคืบหน้าในการตามจับแกนนำ โดยยืนยันว่า ใช้มาตรฐานเดียวกัน</p>	
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			
	นำเสนอแบบ วิเคราะห์ข่าว			
22/04/52	นำเสนอข่าว แบบตรง	<p>- กระทรวงมหาดไทย ได้เตรียมประชุมผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อกำชับให้เฝ้าระวังคนกลุ่มเสื้อแดงที่อาจเคลื่อนไหวได้ทุกเมื่อ</p> <p>- เว็บไซต์สำนักข่าว BBC ประเทศอังกฤษ ได้รายงานข่าวความเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดงว่า กำลังมีแผนการจะกลับมาเคลื่อนไหวขับไล่รัฐบาลอีกครั้ง โดยอ้างคำพูดของนายจักรภพ เพ็ญแข หนึ่งในแกนนำกลุ่มเสื้อแดง</p>	<p>- การจัดการประชุมของคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขวิกฤตทางการเมือง</p> <p>- นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงการประชุมสุดยอดอาเซียนว่าจะมีการจัดขึ้นอีกครั้งอย่างแน่นอน</p>	<p>- ผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้เสนอ 17 มาตรการแก้ปัญหาการท่องเที่ยว</p>
	นำเสนอแบบ วิจารณ์ข่าว			

ตารางที่ 4.3 รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์

รูปแบบ	วันที่ 13 เม.ย. 52	วันที่ 14 เม.ย. 52	วันที่ 15 เม.ย. 52	วันที่ 16 เม.ย. 52	วันที่ 17 เม.ย. 52	วันที่ 18 เม.ย. 52	วันที่ 19 เม.ย. 52	วันที่ 20 เม.ย. 52	วันที่ 21 เม.ย. 52	วันที่ 22 เม.ย. 52	สรุป
การ นำเสนอ ข่าวตรง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	10 ครั้ง
การ วิจารณ์ ข่าว											ไม่ปรากฏ
การ วิเคราะห์ ข่าว			/								1 ครั้ง

ตารางที่ 4.4 รูปแบบการนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

รูปแบบ	วันที่ 13 เม.ย. 52	วันที่ 14 เม.ย. 52	วันที่ 15 เม.ย. 52	วันที่ 16 เม.ย. 52	วันที่ 17 เม.ย. 52	วันที่ 18 เม.ย. 52	วันที่ 19 เม.ย. 52	วันที่ 20 เม.ย. 52	วันที่ 21 เม.ย. 52	วันที่ 22 เม.ย. 52	สรุป
การ นำเสนอ ข่าวตรง	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	10 ครั้ง
การ วิจารณ์ ข่าว			/								1 ครั้ง
การ วิเคราะห์ ข่าว							/		/		2 ครั้ง

1. การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบก

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบก ซึ่งทางผู้วิจัยได้เลือกเป็นสถานีหลักในการวิจัย เมื่อนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบในส่วนของเนื้อหาในการนำเสนอกับอีก 2 สถานี คือ กรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) สามารถสรุปรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบกได้ดังนี้

1.1 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบกนั้น จะเป็นการนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news) เป็นหลัก ไม่มีการสัมภาษณ์ประชาชน หรืออ้างถึงบุคคลภายนอก แต่จะใช้นำบทวิเคราะห์ วิเคราะห์จากแหล่งข่าวอื่นๆ มาประกอบการนำเสนอข่าวแทน เช่น เมื่อวันที่ 14 เมษายน บทวิเคราะห์จากนิตยสารไทม์เกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศไทย และการอ้างคำพูดของนายโจนาธาน เฮด จากสำนักข่าว BBC ของต่างประเทศเมื่อวันที่ 15 เมษายน ที่ให้มุมมองเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

1.2 ทำการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบกนั้น จะพยายามไม่กล่าวอ้างถึงชื่อของบุคคลหรือหน่วยงานมากนัก ซึ่งจุดนี้ก็มีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกอล์ฟพบก ที่สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบกนั้น มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินการของกอล์ฟพบก เดิมทีนั้น ทหารมีนโยบายวางตัวเป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด จึงส่งผลให้รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟพบกจะมีรูปแบบที่ตรง แสดงให้เห็นว่า ถูกควบคุมให้อยู่ภายใต้แนวทางของทหาร จะไม่มีการนำเสนอข่าวในมุมมองของผู้ชุมนุม มีลักษณะมุ่งเน้นไปในด้านการนำเสนอว่า ทหารปฏิบัติหน้าที่อย่างไรเป็นหลัก ไม่มีการใช้ความรุนแรง ทำหน้าที่ตามแนวทางที่รัฐบาลให้ไว้เท่านั้น และไม่มีผู้เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร

2. การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์

จากข่าวสารที่สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์นำเสนอในช่วงความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ. 2552 ผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาได้ดังนี้

2.1 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ นั้น นอกจากจะมีการนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news) ที่มีการรายงานข่าวประกอบเสียงของนายกรัฐมนตรีเกือบทุกวัน พร้อมกับเน้นย้ำให้ประชาชนร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติ

หน้าที่จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือกับประชาชนทุกคนเพื่อแก้ไขปัญหา เช่น การหยิบยกประโยคที่นายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้พูดเอาไว้เมื่อวันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ว่า การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในกรุงเทพฯ นนทบุรี สมุทรปราการ บางพลี พระประแดง บางบ่อ บางเสาธง รัษฎงบุรี ลาดหลุมแก้ว สามโคก ล้าลูกกา คลองหลวง ปทุมธานี นครปฐม วังน้อย บางปะอิน บางไทร ลาดบัวหลวง พระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้ หากมีการกระทำใดๆ เช่น การเชิญชวน ทำหนังสือ ที่ไม่ได้มีความมุ่งหมายภายใต้รัฐธรรมนูญ ทั้งเป็นการยั่วยู่ให้กระทำผิดกฎหมาย และการชุมนุมมีแนวโน้มให้เกิดความรุนแรง สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้บริสุทธิ์ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหา ต่อไปเป็นเสียงของนายอภิสิทธิ์ ในการแก้ไขปัญหา นั้น “ตลอดมา ผมได้พยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า เพื่อป้องกันความรุนแรง ปรากฏว่าการชุมนุมกลับพัฒนาไปในทางที่ไม่สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มีการปลุกระดมให้ใช้ความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นการปิดล้อมสถานที่ราชการ การขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ แม้กระทั่ง การตั้งรางวัลนำจับบุคคล ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพบุคคล ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลไม่อาจเพิกเฉยได้ จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งแก้ไขปัญหา” และจะสามารถเห็นได้ในการนำเสนอข่าวในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งทุกวันของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งจากคำพูดเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าทางรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน เนื่องจากถูกบีบบังคับจากการกระทำรุนแรงที่เหล่าผู้ชุมนุมได้ก่อขึ้น ไม่ได้เกิดจากความต้องการของรัฐบาลแต่อย่างใด และมีการวิเคราะห์ข่าว (News Analysis) ในวันที่ 15 เมษายน ในเรื่องสภาวะเศรษฐกิจของไทยในอนาคต หลังจากเหตุการณ์ครั้งนี้

2.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์นั้น จะเน้นหนักไปทางให้การสนับสนุนนายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างเช่น ข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์เมื่อวันที่ 15 เมษายน ที่ผ่านมานำเสนอข่าวว่า รัฐบาลไม่ได้มองว่าการคลี่คลายเหตุการณ์ในครั้งนี้จะเป็นชัยชนะ แต่เป้าหมายเพื่อความสงบของบ้านเมือง ซึ่งเป็นการสนับสนุนภาพพจน์ของรัฐบาลอย่างชัดเจน และไม่มีการนำเสนอข่าวในมุมมองของผู้ชุมนุมเลย

2.3 ทุกครั้งที่กรมประชาสัมพันธ์นำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้น จะเน้นย้ำถึงบทบาทหน้าที่ของรัฐบาล ที่ต้องการสลายความชุมนุมเพื่อความสะดวกสบายของบ้านเมือง ไม่ใช่เพื่อการเอาชนะใคร และขอความร่วมมือกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State

Apparatus) ที่อธิบายถึงกระบวนการการผลิตซ้ำ เสมือนเป็นการเน้นย้ำให้ประชาชนที่รับฟังข่าวมีความคิดโอบอ้อมตามที่รัฐบาลต้องการ ซึ่งแนวคิดนี้ สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะกรมประชาสัมพันธ์เปรียบเสมือนกระบอกเสียงของรัฐบาล และรัฐบาลก็มีอิทธิพลมากที่สุดในช่วงเวลานั้น ดังนั้นการนำเสนอข้อมูลและปลูกฝังแนวคิดต่างๆให้ประชาชนนั้น สามารถทำได้ไม่ยากนัก และการนำเสนอข่าวของกรมประชาสัมพันธ์นั้น จะไม่มีการกล่าวในมุมมองของผู้ชุมนุมเลย เน้นหนักไปในเรื่องความพยายามที่จะยุติปัญหาของรัฐบาลเท่านั้น

3. การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

การนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เป็นการนำรายการเช้าข่าวขึ้น คนข่าวเช้า มาออกรายการวิทยุ ซึ่งจะออกอากาศพร้อมกับทางโทรทัศน์ แต่จะตัดจบก่อนในช่วงเวลา 08.00 นาฬิกา เพราะหลังจาก 08.00 นาฬิกา ในส่วนของรายการเช้าข่าวขึ้น จะเป็นการเชิญบุคคลมาแล้วเรื่องราวที่น่าสนใจ ไม่ได้เป็นการวิเคราะห์ข่าวสารที่เกิดขึ้น ประกอบกับ จะมีรายการอื่นของสถานีวิทยุเข้ามาต่อกับรายการข่าวหลัง 08.00 นาฬิกา

3.2 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) นั้น มีรูปแบบที่หลากหลายกว่าสถานีอื่น เนื่องจากเป็นการนำรายการข่าวทางโทรทัศน์มาออกอากาศทางวิทยุ มีทั้งการนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news) ที่จะคอยรายงานเหตุการณ์ความขัดแย้งในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 อย่างต่อเนื่องทุกวัน และการวิจารณ์ข่าว (News Commentary) ในส่วนของ การนำความคิดเห็นของสำนักข่าว BBC เรื่องการให้สัมภาษณ์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ กับ สำนักข่าวต่างประเทศ ที่แตกต่างจากของนายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์เมื่อวันที่ 15 เมษายน การวิเคราะห์ข่าว (News analysis) ที่ได้นำความคิดเห็นของแกนนำพันธมิตรเรื่อง เหตุการณ์ที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกลอบยิง ออกนำเสนอ อีกทั้งในวันที่ 22 เมษายน ก็ยังมีการวิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต จากกรณีที่ในเหตุการณ์ครั้งนี้ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) จะดูมีความหลากหลายมากกว่าสถานีอื่น องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) มีโอกาสเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุและเข้าถึงผู้ชุมนุมได้มากกว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก หรือสถานีวิทยุกรม

ประชาสัมพันธ์ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ได้นำเสนอออกมานั้น จึงดูเป็นอิสระมากกว่าสถานีอื่นๆ แต่ก็ยังมีการนำเสนอข่าวในมุมมองของผู้ชุมนุมไม่มากนัก

3.3 ในช่วงเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งเมื่อเดือน เมษายน พ.ศ.2552 ทางสถานีเลือกที่จะใช้การหยิบยกคำพูดของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนมาใช้มากกว่าที่จะบรรยายเหตุการณ์โดยผู้ประกาศข่าว อีกทั้งยังมีการหยิบยกการวิเคราะห์ข่าวสารของทางต่างประเทศเข้ามา อย่างที่จะเห็นได้จากข่าวเมื่อวันที่ 15 เมษายน ที่ได้นำบทสัมภาษณ์ทาง BBC โดยมีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง นายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับ อดีตนายก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่มองว่านายกรัฐมนตรี มีความเฉียบคม และมุมมองทางการเมืองที่ดีกว่า เมื่อนำรูปแบบการนำเสนอข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) มาวิเคราะห์ดูนั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีการเอ่ยชื่อและวิพากษ์วิจารณ์บุคคลออกมาอย่างชัดเจน แต่ไม่มีการแสดงตัวว่าสนับสนุนฝ่ายทหารหรือว่ารัฐบาลอย่างชัดเจน

และเมื่อนำเนื้อหาข่าวในช่วง 10 วันที่ทำการวิจัยมาวิเคราะห์ในส่วนของตัวเองเนื้อหาข่าว จะได้ผลสรุป ดังนี้

1. เนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ

1.1 เนื้อหาข่าวจะเน้นหนักไปทางการรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่อาจจะมีการกล่าวถึงรัฐบาล หรือทหารบ้าง เมื่อมีการปฏิบัติการใดๆของรัฐบาลหรือทหารเกิดขึ้น ที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุม เน้นการให้ความรู้แก่ประชาชน (Public Information) ถึงหน้าที่ ภารกิจของทหาร และการสัมพันธ์กับประชาคม (Community Relation) เพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่ทหารปฏิบัติในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง

1.2 ถึงแม้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบจะเป็นตัวแทนของกองทัพบกในการนำเสนอข่าว ได้ไม่ได้หมายความว่า จะทำการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับทหารตลอดเวลา จะมีการนำเสนอในส่วนที่ประชาชนมีความจำเป็นที่จะต้องทราบ หรือทำความเข้าใจ ซึ่งจะมีการส่งตัวแทนของกองทัพบกมาให้สัมภาษณ์เพื่อสร้างสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (Mass Media Relation)

2. เนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์

2.1 การนำเสนอข่าวสถานการณ์จะควบคู่ไปกับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความต้องการของรัฐบาล ที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในสิ่งที่รัฐบาลตอบได้ใน เหตุการณ์ในครั้งนี้ อีกทั้งยังเป็นการเน้นย้ำคำพูดของนายกรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดเรื่อง กลไกอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus) ว่าด้วยเรื่องการผลิตซ้ำ เพื่อโน้มน้าว ประชาชน

3. องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)

3.1 มีการกล่าวถึงเหตุการณ์ รัฐบาล และทหารอยู่ตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบของความคิดเห็น หรือการนำเสนอข่าวทั่วไป ตลอดช่วงเหตุการณ์ เช่น ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ได้กล่าวถึง คำพูดของนายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เรื่องเหตุผลที่เจ้าหน้าที่ต้องทำการสลายการ ชุมนุม ในวันที่ 17 เมษายน พ.ศ.2552 ที่ได้กล่าวถึงการพิจารณาขยายช่วงเวลาการประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉิน และในช่วงวันที่ 13 – 17 เมษายน พ.ศ.2552 ก็ได้กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย เพื่อยุติความขัดแย้ง ซึ่งรวมถึงทหารด้วย

3.2 มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวที่มีหลากหลายมุมมอง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสนใจให้กับ ประชาชนเป็นหลัก โดยเลือกใช้ข่าวที่ปลุกชนสนใจ (Human Interest) ในเรื่องความขัดแย้ง (Conflict) ภายในประเทศ และใช้ความสดใหม่ (Timeliness) ด้วยการคอยติดตามสถานการณ์ และทำการรายงานสด การนำเสนอไม่ได้ถูกจำกัดไว้ด้วยนโยบายขององค์กร อีกทั้งในช่วง เหตุการณ์ ทางองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ได้มีโอกาสเข้าถึงประชาชน และ กลุ่มผู้ชุมนุมมากกว่า และเมื่อนำข้อมูลที่ได้จากตารางข้างต้นทั้งหมดมาอธิบายด้วยแนวคิดที่ว่าด้วย เรื่องกรอบ ก็พบว่า

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบด้วยกัน 2 กรอบ คือ

1. กรอบว่าด้วยเรื่องบทบาทหน้าที่ในฐานะทหาร จะต้องปฏิบัติตนภายใต้นโยบายของ ทหาร ซึ่งกรอบนี้ส่งผลให้ถูกปัจจัยหลายอย่างควบคุม ทั้งด้านสถาบันทหาร ผู้บังคับบัญชาทางทหาร อุดมการณ์ทางทหาร และปัจจัยในฐานะนักข่าว ประกอบกับ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ที่จะต้องนำเสนอแต่ความ

เป็นจริง โดยไม่ถูกอิทธิพลใดๆควบคุม แต่เมื่อผู้รับสารถูกตีกรอบด้วยอิทธิพลของสถาบันทหาร ความสำนึกในหน้าที่ของทหาร ทำให้ผู้ส่งสารจำเป็นที่จะต้องนำเสนอข่าวเพียงในขอบเขตที่ถูกจำกัดไว้ และเมื่อนำข่าวสารมาเผยแพร่ ก็จะส่งผลให้ผู้รับสารถูกกรอบของทหารควบคุมไว้เช่นกัน ข่าวที่นำเสนอออกมานั้น จึงเน้นหนักไปทางความเคลื่อนไหวต่างๆ ของทหาร โดยนำเสนอออกมาเพื่อแสดงให้ประชาชนเห็นว่า ทหารกำลังทำหน้าที่รักษาความสงบอย่างเต็มที่ เช่น ข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพกเมื่อวันที่ 14 เมษายน ที่กล่าวถึงการวางกำลังของทหารเพื่อทำการเปิดการจราจรให้กับประชาชน และกล่าวถึงการปะทะกันของกลุ่มก่อความไม่สงบกับประชาชนที่ทำให้มีประชาชนเสียชีวิต ซึ่งเสมือนการเปรียบเทียบให้เห็นภาพพจน์ที่ดีในขณะที่ยังคงใช้ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง

2. กรอบว่าด้วยเรื่องบทบาทหน้าที่ของนักข่าว นั่นก็คือการนำเสนอข่าวแบบทั้ง 2 ด้าน มีความเสมอภาค และอิสระทางความคิดซึ่งถือว่าเป็นกรอบที่มีความสำคัญมากสำหรับผู้ส่งสาร แต่ถึงกระนั้น เมื่อนำมาใช้กับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพก ความสำคัญของกรอบนี้ จะถูกควบคุมโดยกรอบของทหารมากกว่า ประกอบกับในเหตุการณ์ความขัดแย้งในช่วงเมษายน พ.ศ.2552 นั้น นักข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพก และหน่วยข่าวอื่นๆของทหาร ไม่สามารถเข้าไปทำข่าวในส่วนของผู้ก่อความไม่สงบได้อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้สามารถนำเสนอได้ในมุมมองของฝ่ายทหารเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ซึ่งสามารถเห็นได้จากการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกองทัพกทุกๆวันในช่วงความขัดแย้ง ที่จะไม่มีการกล่าวถึงความรู้สึก หรือข้อเรียกร้องใดๆของกลุ่มผู้ชุมนุม

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวคิดเรื่องการสร้างความหมายของข่าว เพรม กับ สตรีป จะเห็นได้ว่า กองทัพกคือผู้ที่คอยควบคุมสารซึ่งก็คือเฟรม ในขณะที่ข่าวสารที่ออกมาสู่ผู้รับสารนั้นก็เป็นสตรีป และเมื่อนำแนวคิดเรื่องกรอบเข้ามาทำการวิเคราะห์ จะสามารถจำแนกกรอบในการผลิตข่าวของอีก 2 สถานีได้ดังนี้

สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบด้วยกัน 2 กรอบ คือ

1. กรอบของรัฐบาล กรมประชาสัมพันธ์นั้น ทำหน้าที่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล ดังนั้น การนำเสนอข่าวแต่ละครั้ง นอกจากจะต้องมีความ

รับผิดชอบในฐานะของนักข่าว ตามทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ที่จะนำเสนอแต่ความจริงและเป็นกลางแต่ก็จำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ตามความต้องการของรัฐบาลเช่นกัน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสร้างกรอบของสถานี จึงเป็นไปได้ว่าเป็นการพึ่งความทางรัฐบาลมากกว่า เพราะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นี้ สามารถแบ่งฝ่ายออกมาได้หลักๆคือ ฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายผู้ชุมนุม

2. กรอบของนักข่าว เช่นเดียวกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก นักข่าวนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการบอกว่าด้วยเรื่องบทบาทหน้าที่ของนักข่าว แต่ก็ถูกควบคุมไว้โดยรัฐบาล ซึ่งส่งผลให้ผู้ส่งสารถูกปัจจัยทางองค์กรสร้างกรอบ และทำให้ผู้ส่งสารสร้างกรอบทางความคิดแก่ผู้รับสารเช่นกัน

เนื้อหาข่าวของกรมประชาสัมพันธ์นั้น จะเป็นการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ควบคู่ไปกับการแถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาลเป็นหลัก จะมีการกล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ของทหารในช่วงแรกๆที่มีการสลายการชุมนุมเท่านั้น

รูปแบบการนำเสนอของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับทฤษฎีเฟรม และสตรีป จะพบว่า รัฐบาลจะทำหน้าที่เลือกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับคำพูดของนายกรัฐมนตรีมานำเสนอ นั่นก็คือเฟรม ในขณะที่นำเสนอออกมาในรูปแบบที่สร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับนายกรัฐมนตรี และฝ่ายรัฐบาล ซึ่งก็คือสตรีป

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบด้วยกัน 2 กรอบ คือ

1. กรอบของหน่วยงานข่าว หมายถึง องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) มีนโยบายเพื่อนำเสนอข่าวให้ประชาชนสนใจ และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข่าวสาร ทั้งจากตัวหน่วยงานเอง และประชาชนทั่วไป ทำให้เปิดโอกาสให้นักข่าวได้ทำงานได้อย่างอิสระมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ
2. กรอบของนักข่าว ในส่วนของกรอบของนักข่าว นโยบายขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ที่มุ่งเน้นความสนใจของประชาชนเป็นหลัก ทำให้นักข่าวสามารถทำหน้าที่ด้านการข่าวได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ถูกจำกัดด้วยกรอบใดๆ

เมื่อนำมาอ้างถึงในส่วนของแนวคิด เพรม กับสตรีป จะเห็นได้ว่า เพรมคือ ความต้องการของประชาชน จึงมีเป้าหมายเพื่อนำเสนอข่าวเน้นดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง ดังนั้นสตรีปที่ออกมา นั้น จะมีความหลากหลายมากกว่าสถานีอื่น

โดยสรุปแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องก้องทัพบกจะมีการควบคุมดูแลภายใต้นโยบายของทหาร และมีข้อจำกัดในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆมากกว่าสถานีอื่น ทั้งกรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ถึงแม้ว่าทั้ง 2 สถานีจะมีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาล แต่ก็ยังมีอิสระในการนำเสนอข่าวสารมากกว่าการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์ การนำเสนอเนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องก้องทัพบกนั้น จะมีรูปแบบที่ตรง ไม่มีความหลากหลายเท่ากับสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ หรือองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เนื่องจากนโยบายของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องก้องทัพบกนั้น จะไม่มีการนำเสนอข่าวเชิงรุก กล่าวคือ จะไม่นำเสนอข่าวที่เปิดประเด็น วิพากษ์วิจารณ์ หรือนำเสนอเนื้อหาที่แฝงไปด้วยการชักจูง ซึ่งทางสถานีวิทยุสามารถทำได้ เนื่องจาก ไม่ได้มีผลประโยชน์ร่วมกันจากสถาบัน องค์กร หรือหน่วยงานอื่นๆ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องก้องทัพบกนั้น ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้นโยบายของสถาบันทหาร ไม่ได้เป็นกระบอกเสียง หรือทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้กับรัฐบาล แต่จะทำหน้าที่ร่วมมือกับทุกๆฝ่าย เพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขังภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552

ในส่วนนี้ผู้ศึกษาจะอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขังภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง โดยจะใช้แนวคิดเกี่ยวกับกรอบ (Framing) ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ในการวิเคราะห์ และทำการแบ่งหัวข้อดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวทางในการผลิตข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขัง
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขัง

1. กรอบแนวทางในการผลิตข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขัง

จากการศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขัง สามารถสรุปแนวทางในการผลิตข่าวได้ดังนี้

1.1 เป็นสื่อวิทยุของกักขัง ที่มุ่งตอบสนองต่อภารกิจทางทหารและนโยบายของกักขังเป็นหลัก การนำเสนอข่าวจึงถูกจำกัดโดยกรอบของนโยบายกักขัง ที่จะต้องวางตัวเป็นกลาง ปกป้องสถาบัน และรักษาความมั่นคงของประเทศ

“สถานีวิทยุกักขัง ทำหน้าที่ภายใต้นโยบายของกักขัง เช่นเดียวกับหน่วยงานประเภทอื่นๆ ทุกประเภทที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกักขัง” (พ.อ.ประชาสันต์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

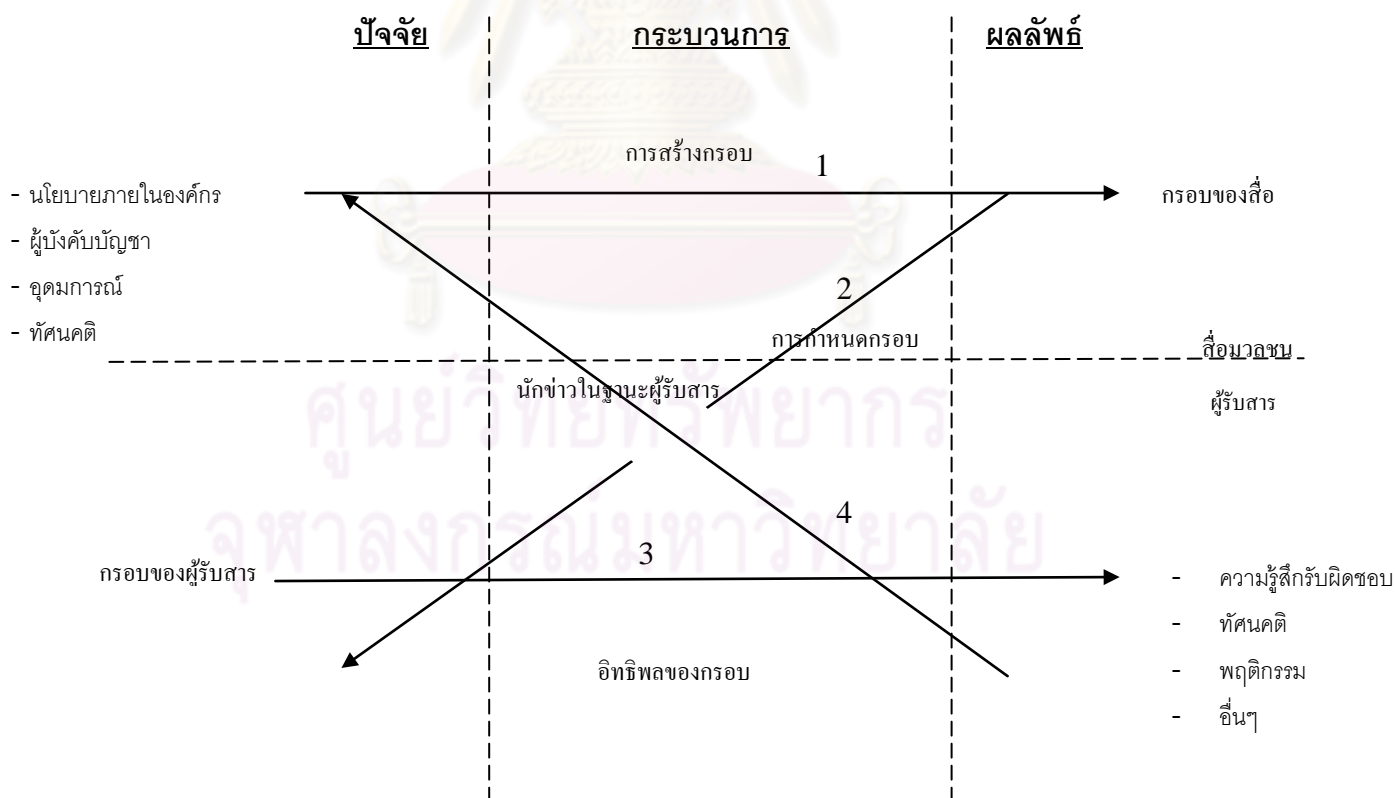
1.2 คลื่นความถี่ FM 103 MHz ที่มีรายการภาคบังคับของกักขังที่สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกักขัง ทางกักขังจะเป็นผู้ดำเนินรายการเท่านั้น ซึ่งในส่วนนี้จะไม่มีการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกใดๆสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องได้เลย

1.3 สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก มีนโยบายไม่ดำเนินการในเชิงธุรกิจ โฆษณาหารายได้ ทำหน้าที่โดยไม่ได้ขอความร่วมมือกับภาคเอกชน ทำให้ไม่ถูกกลุ่มเงินทุน ควบคุมการนำเสนอข่าว สามารถดำเนินการภายใต้แนวทางของกองทัพบกได้อย่างเต็มที่

1.4 การดำเนินงานและผลการดำเนินงาน มุ่งเน้นผลงานที่ออกมาภายใต้การ ควบคุมดูแลของผู้บังคับบัญชา และนโยบายสถาบัน มีลักษณะเป็นการนำเสนอข่าวเพียงฝ่ายเดียว มากกว่า กล่าวคือเป็นการส่งสาร ไม่ใช่การรับกระแสตอบรับจากผู้รับสาร

“สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก มีนโยบายที่ถูกกำหนดขึ้นมาอย่างชัดเจน ใช้กันมานาน และเจ้าหน้าที่ทุกคนก็ต้องทำตามอย่างเคร่งครัด” (พ.ท.หญิง นิรณัฐ เนตรพุกกะนะ สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

ภาพที่ 5.1 เมื่อผู้วิจัยได้นำกรอบแนวทางในการผลิตข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือ กองทัพบก มาวิเคราะห์โดยแบบจำลองของกระบวนการทำกรอบ (A Process model of Framing) Scheufele (1999) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของที่มา และผลลัพธ์ของแต่ละ กระบวนการดังนี้

ตามแบบจำลองของ Scheufele (1999) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของที่มา และผลลัพธ์ของแต่ละกระบวนการดังนี้

1. การสร้างกรอบ (Frame building) ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทัพบก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในหน่วยงานทั้งหมด จะยึดถือกรอบของสถาบันทหารเป็นหลัก ซึ่งจะมีหน้าที่ในการให้ข่าวสารและความรู้แก่ประชาชน (PUBLIC INFORMATION) และการสร้างสัมพันธ์กับสื่อมวลชน (MASS MEDIA RELATION) เจ้าหน้าที่ทั้งหมดของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทัพบกเป็นนั่นเป็นข้าราชการทหาร และถึงแม้ว่าในส่วนของการผลิตที่ได้มอบหมายให้ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ดูแลนั้น จะดำเนินการโดยพลเรือน แต่ก็ยังคงต้องปฏิบัติภายใต้กรอบของสถาบันทหาร ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เมษายน พ.ศ.2552 การดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทัพบก ก็ยังถูกควบคุมโดยกองทัพบกมากกว่าเดิม การจัดตั้งคณะติดตามสถานการณ์ขึ้นในช่วงความขัดแย้งนั้น เป็นเครื่องแสดงอย่างชัดเจนว่า ทุกๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น จะต้องถูกรองจากคณะติดตามก่อนนำเสนอต่อประชาชนเสมอ

“ในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งเดือนเมษายน ทางกองทัพบกได้จัดตั้งคณะติดตามสถานการณ์ที่ทำหน้าที่ติดตามเหตุการณ์อย่างใกล้ชิด และคอยแจ้งให้ผู้บัญชาการทหารบกทราบอย่างต่อเนื่อง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่ในคณะติดตามสถานการณ์ จะมาจากบุคคลภายในเท่านั้น” (พ.อ.ประชาสิทธิ์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

ปัจจัยที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างกรอบของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทัพบก คือ

- นโยบายของกองทัพบก คือ การตอบสนองความต้องการของประชาชนด้านข่าว การนำเสนอข่าวเพื่อลดกระแสความรุนแรง และการวางตัวเป็นกลาง ซึ่งนโยบายนี้จะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทุกคน ขาดอิสระในการทำงานด้านการข่าวอย่างเต็มที่ เพราะการวางตัวเป็นกลางนั้นส่งผลให้การนำเสนอข่าวแต่ละครั้ง จะต้องมีความระมัดระวัง ไม่สามารถเสนอข่าวที่มีความหลากหลายทางมุมมองได้ จะเน้นไปทางการนำเสนอข่าวแบบตรงเท่านั้น

“ทหารนั้นมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของประเทศ แต่คำว่ารักษาความมั่นคงนั้น รวมถึงเศรษฐกิจ สังคม และสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเราจำเป็นที่จะต้องขอความร่วมมือจากหลายๆ

ฝ่าย โดยใช้สื่อวิทยุเป็นสื่อกลางในการประสานงาน และสร้างความเข้าใจต่อประชาชน” (พล.ต. อัคร ทิพโรจน, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

- ผู้บังคับบัญชา ในที่นี้คือ ผู้บัญชาการทหารบก โดยปกตินั้น ผู้บังคับบัญชาจะปล่อยให้เจ้าหน้าที่ดำเนินงานด้านการข่าวด้วยตนเอง ยกเว้นถ้าข่าวนั้น มีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ เช่น ความขัดแย้งในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ทางผู้บังคับบัญชา จะคอยตรวจสอบและติดตามข่าวอยู่ตลอดเวลา ก่อนที่จะนำมาผ่านกระบวนการผลิตข่าว ซึ่งอาจจะมีสิ่งการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนต่างๆเพิ่มเติมตามแต่สถานการณ์ แน่นอนว่า ข่าวทุกข่าวก่อนที่จะนำเสนอต่อประชาชนในช่วงความขัดแย้ง ผู้บังคับบัญชาจะทำการตรวจสอบความเหมาะสมก่อนทุกครั้ง จะไม่มีข่าวใดนำเสนอได้ หากทางผู้บัญชาการไม่อนุญาต

“โดยปกติแล้ว ถ้าข่าวสารที่ได้มา ไม่ส่งผลกระทบต่อสถาบัน หรือ ความมั่นคงของประเทศ เป็นข่าวทั่วไป เช่นข่าวกีฬา หรือเศรษฐกิจ ทางผู้บังคับบัญชาก็จะปล่อยให้ฝ่ายข่าวจัดการดำเนินการได้เลย” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

- อุดมการณ์ในการนำเสนอข่าว เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น จะมีอุดมการณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง 2 ส่วนด้วยกัน คือ อุดมการณ์ทหารที่จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบของสถาบัน และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา อีกทั้งยังต้องมีอุดมการณ์ของการเป็นนักข่าว ที่จะต้องนำเสนอข่าวที่ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง และนำเสนอแต่ข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่อุดมการณ์ทางทหารจะมีอิทธิพลมากกว่าสืบเนื่องจากปัจจัยด้านนโยบายและผู้บังคับบัญชากองทัพบก ส่งผลให้การนำเสนอข่าว ไม่ว่าจะเป็นอย่างไหน ก็จะต้องอยู่ในแนวทางที่ทางกองทัพบกต้องการเท่านั้น

“เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกันนั้น จะต้องสวมหมวก 2 ใบ คือทหาร และนักข่าว ซึ่ง แตกต่างจากสถานีวิทยุอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ทุกคนก็จะต้องรับผิดชอบในภาระหน้าที่ทั้ง 2 ให้ดีที่สุด” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

- ทักษะคติในการนำเสนอข่าว เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น แต่ละบุคคล ก็จะมี ทักษะคติของตนเองที่แตกต่างกันออกไป แต่ปัจจัยจากสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น นโยบายองค์กร ผู้บังคับบัญชา หรืออุดมการณ์ ก็จะเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลใน การทำงาน ดังการนำเสนอข่าวในช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกัน ถึงแม้ว่าจะไม่มี การแสดงฝ่ายว่าอยู่ทางรัฐบาลหรือกับกลุ่มผู้ชุมนุม แต่การนำเสนอข่าวก็จะเป็น การส่งสารทางเดียว ใช้มุมมองของทหารเท่านั้น

2. การกำหนดกรอบ (Frame setting) การกำหนดกรอบการนำเสนอข่าวของสถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกันนั้น ถูกควบคุมด้วยปัจจัยด้านนโยบายของกองทัพ และ ผู้บังคับบัญชา การนำเสนอข่าวในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งก็เช่นกัน ไม่มีปัจจัยใดที่มีอิทธิพล ในการกำหนดกรอบมากกว่าปัจจัยด้านนโยบายของกองทัพ และผู้บังคับบัญชาอย่างแน่นอน

“นโยบายของกองทัพ ก็เป็นสิ่งที่จะต้องทำตาม ไม่ว่าจะเป็นอย่างอื่นที่ไม่ใช่สถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกันก็ตาม การวางตัวให้เป็นไปตามข้อกำหนดนั้นเป็นสิ่งที่ทหาร ทุกคนจะต้องทำตาม” (พ.ท.หญิง นิรฤช เนตรพุกกะนะ สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

3. ผลที่เกิดจากการวางกรอบ (Effects of framing) กรอบในการผลิตข่าวของสถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกันในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 มี อิทธิพลในการกำหนดเนื้อหาข่าวที่นำออกมาเสนอต่อประชาชน ข่าวสารที่ได้นำเสนอออกมานั้น ผู้รับสารซึ่งก็คือประชาชนก็จะได้รับอิทธิพลในส่วนการนำเสนอภาพพจน์ของกองทัพ ไม่ได้เสนอ ในมุมมองของผู้ชุมนุมหรือประชาชนทั่วไป

4. นักข่าวในฐานะที่เป็นผู้รับสาร (Journalists as audience) เจ้าหน้าที่ทุกคนในสถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายที่พบกัน และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพ ช่อง 5 ต่างก็มีความคิด ทักษะคติของตนเอง ซึ่งก็จะแตกต่างกันไป แต่เจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องพิจารณาถึงกรอบขององค์กรที่

วางไว้กล่าวคือในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 นักข่าวจะได้รับสารในรูปแบบที่กองทัพบกหรือผู้บังคับบัญชาต้องการให้เป็น ทำให้การทำงานของนักข่าวถูกจำกัดเอาไว้

“เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการข่าว ต่างคนก็มีความคิด และมุมมองในเรื่องข่าวแต่ต่างกัน แต่ยังไงซะ การทำงานก็ต้องอยู่ภายใต้นโยบายที่ทางกองทัพบกกำหนดไว้ รูปแบบการทำงานจึงดูไม่มีอะไรหลากหลายนัก” (นางสาว ธรธรณธร ขำละม้าย สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ทำหน้าที่ในการสร้างความเข้าใจทั้งกับทหารด้วยกัน และกับประชาชน โดยจะเห็นจากการนำเสนอข่าวให้ประชาชนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของทหารในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง อีกทั้งยังมีการออกมายืนยันเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ที่ปราศจากความรุนแรง ไม่ได้ทำการสังหารผู้ชุมนุมแต่อย่างใด เช่นจากเนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกในวันที่ 18 เมษายน พ.ศ.2552 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการข่าวทหาร และในส่วนของหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานี ก็สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบกอย่างชัดเจน และเมื่อเรานำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์ จะสามารถจำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการคัดเลือกข่าวได้ดังนี้

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

1. นโยบายภายในองค์กร ตามแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างระบบวิทยุกระจายเสียงของกองทัพบก ที่ว่าด้วยเรื่องกรอบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก ได้กล่าวไว้ว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก จะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับทหาร และจะต้องดำเนินการโดยไม่ให้หน่วยงานภายนอกแทรกแซง แต่สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกยังขาดแคลนบุคลากร และอุปกรณ์ที่เหมาะสม ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกจึงมีนโยบายให้สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 5 เป็นผู้ดำเนินการในการผลิตข่าววิทยุ แต่ก็ยังคงดำเนินการภายใต้นโยบายขององค์กรเดียวกัน ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการผลิตข่าวทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะความขัดแย้งทางการเมืองในช่วง เมษายน พ.ศ.2552

“สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟปก ได้มอบหมายให้สถานีวิทยุโทรทัศน์กอล์ฟปก ช่อง 5 ทำในส่วนของการข่าวต้นชั่วโมง ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กอล์ฟปก ช่อง 5 จะเป็นพลเรือน แต่ก็ปฏิบัติงานภายใต้นโยบายของกอล์ฟปก” (นางสาว ธรณธร ข้าชะม้าย สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

“สถานีวิทยุโทรทัศน์กอล์ฟปก ช่อง 5 ได้รับมอบหมายให้ทำในส่วนของการข่าวเท่านั้น แต่ก็จะต้องทำตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ถ้าฝ่าฝืนข้อบังคับ ก็จะมีบทลงโทษ ตามที่ได้ตกลงกันไว้” (ร.อ.ชาคริต ดิษฐาพร สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

2. ผู้บังคับบัญชา ในที่นี้หมายถึงผู้บัญชาการทหารบก หรือในบางครั้งอาจเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่แทน ซึ่งจะมีหน้าที่คอยดูแล และคัดเลือกข่าวในขั้นต้น ก่อนที่จะนำไปสู่กระบวนการต่อไป แต่ถ้าเป็นข่าวทั่วไป ที่ไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เช่น ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ก็จะปล่อยให้ทางสถานีจัดการได้เลย แต่อาจมีความเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับสถานการณ์บ้านเมือง แต่ก็ส่งการดำเนินการผลิตทั้งหมดให้กับสถานีวิทยุ โทรทัศน์ ช่อง 5 แน่นอนว่าในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง ทางผู้บังคับบัญชา ก็จะคอยติดตามเหตุการณ์ และคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนออย่างใกล้ชิด

“ในช่วงเวลาปกติ เจ้าหน้าที่ภายในสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟปก ก็จะมีหน้าที่ที่เป็นระเบียบปฏิบัติประจำในการทำข่าว คือการรวบรวมข่าวด้วยตนเอง และขอความร่วมมือจากหน่วยอื่นๆ และในบางกรณีก็ต้องผ่านการอนุมัติจากผู้บัญชาการก่อน” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

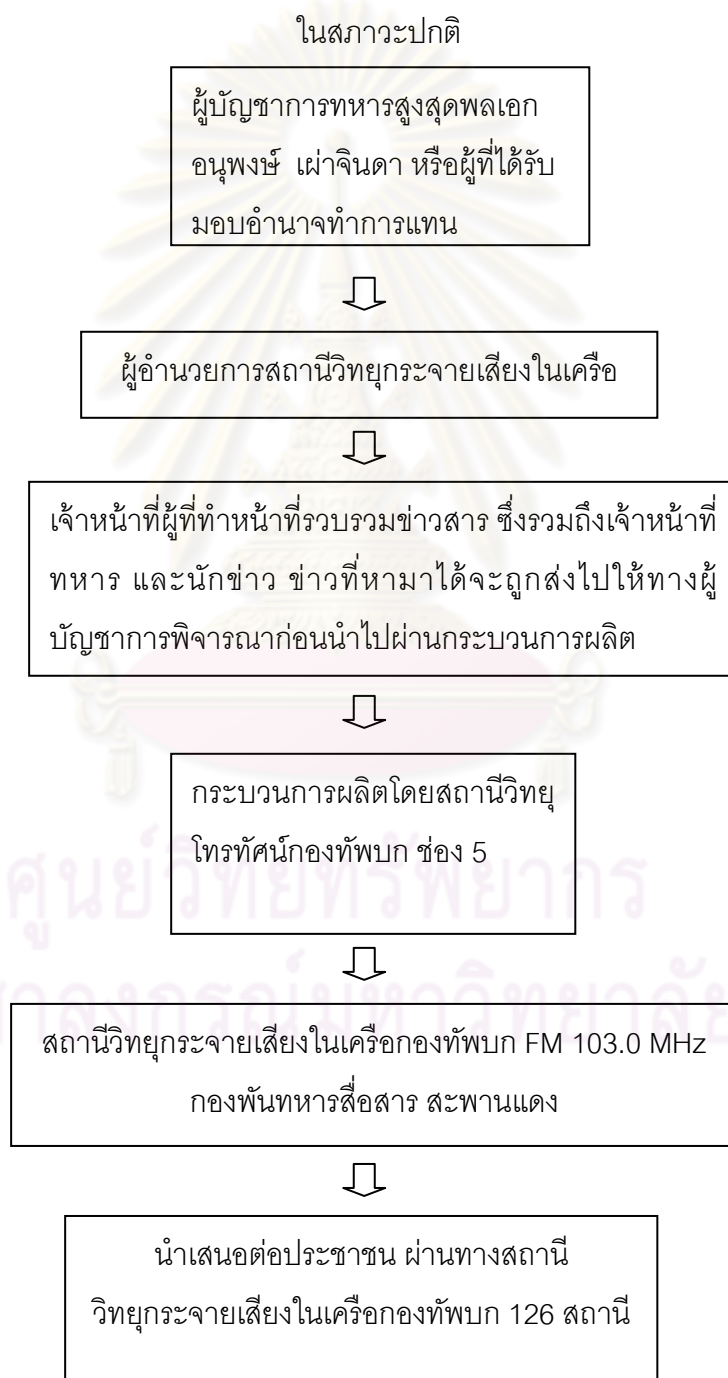
“เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ เช่นเหตุการณ์การชุมนุมกันในช่วงเดือน เมษายน พ.ศ.2552 ที่ผ่านมา เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ทางผู้บัญชาการก็จะทำการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานมาจัดตั้งเป็นคณะติดตามสถานการณ์ และทำการประสานงานกับทุกๆหน่วยงาน คอยติดตามข่าว และนำเสนออย่างเป็นกลาง ในเชิงสร้างสรรค์” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

“โดยปกติทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กอล์ฟปก ช่อง 5 ก็จะทำางานร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟปกภายใต้นโยบายของกอล์ฟปกอยู่แล้ว และเมื่อเกิดเหตุการณ์ แบบที่เกิดขึ้นในช่วงเดือน เมษายน ที่ผ่านมา ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กอล์ฟปก ช่อง 5 ก็ยังคงทำเช่นเดิม แต่อาจจะมี

นโยบายอื่นๆเพิ่มเติม แล้วแต่โอกาส” (นางสาว วรรณธร ขำละม้าย สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

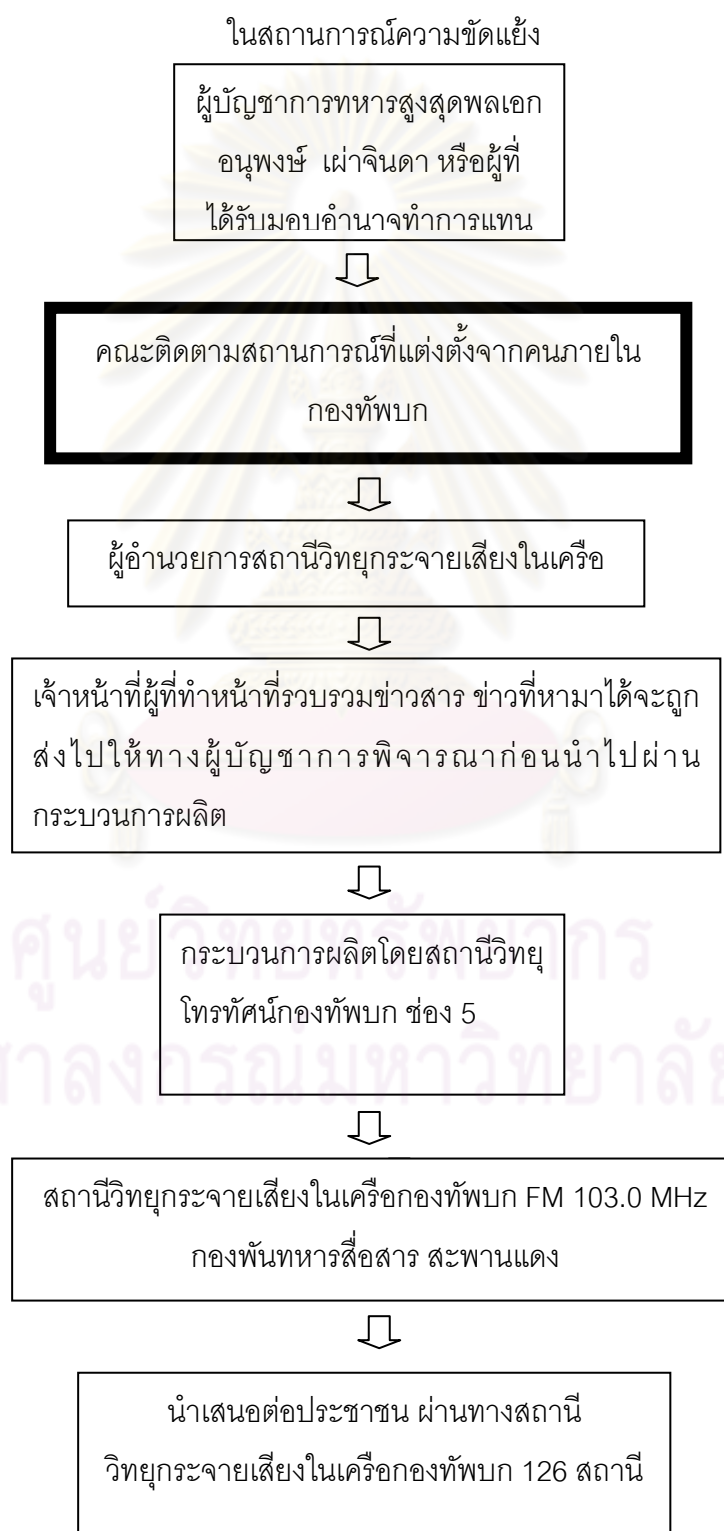
จากข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ เราสามารถจำแนกลำดับสายการบังคับบัญชาในการรวบรวมข่าวสารของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟตก ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.2 ลำดับสายการบังคับบัญชาในการรวบรวมข่าวสารของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟตกในสภาวะปกติ

รูปแบบโดยปกติแล้วจะเป็นการบังคับบัญชาจากบนลงล่าง ถ้าเนื้อหาข่าวมีสาระสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาก่อนเสมอ

ภาพที่ 5.3 ลำดับสายการบังคับบัญชาในการรวบรวมข่าวสารของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกในสภาวะความขัดแย้งทางการเมือง เมษายน พ.ศ.2552

ข่าวสารที่ได้มาจะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาก่อนผ่านกระบวนการผลิตทุกครั้ง ดังนั้นจึงมีการตั้งคณะติดตามสถานการณ์ที่จะคอยทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อความรวดเร็วและต่อเนื่อง

3. อุดมการณ์ในการนำเสนอข่าว ในส่วนของปัจจัยด้านอุดมการณ์นี้ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะมีอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ 2 อย่าง คือ อุดมการณ์ของนักการข่าว และอุดมการณ์ของทหาร ซึ่งจากปัจจัยเรื่องนโยบายขององค์กร ทำให้ตัวบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นถูกจำกัดความคิด และส่งผลต่อรูปแบบในการนำเสนอข่าวในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เมษายน พ.ศ.2552 นั้น อุดมการณ์ทางทหารมีอิทธิพลมากกว่าอุดมการณ์ของนักข่าว เพราะได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านนโยบายกองทัพบกกับผู้บังคับบัญชา

“เรื่องอุดมการณ์ต้องเข้าใจว่า ทหารที่เป็นนักการข่าว ก็เหมือนกับการสวมหมวกสองใบ ในฐานะทหาร และในฐานะนักข่าว แต่ยังไงซะความรับผิดชอบในหน้าที่ของทหารก็เป็นสิ่งสำคัญที่สุด” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

“การเป็นนักข่าวก็ต้องมีความคิด หรือความต้องการที่จะนำเสนอความจริง หรือสิ่งที่น่าสนใจอยู่แล้ว แต่ยังไงซะ การกระทำทุกอย่างก็ต้องผ่านการอนุมัติจากผู้ที่มีอำนาจเสมอ” (ร.อ.ชาคริต ดิษฐาพร สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

เนื่องจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น ไม่ได้ดำเนินการในรูปแบบบริษัท ที่จะมีผู้สนับสนุนเงินทุนที่อาจจะแทรกแซงการทำงานได้ ถึงแม้ว่ารายการบางรายการ เช่นรายการข่าวจะถูกผลิตโดยสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ซึ่งบุคลากรเกือบทั้งหมดจะเป็นพลเรือนไม่ใช่ทหาร แต่ก็ดำเนินการภายใต้การควบคุม นโยบาย และการเสนอแนะของกองทัพบก ซึ่งทำให้การนำเสนอข่าวนั้น จะเป็นรูปแบบที่ตรงๆ เป็นการรายงานข่าว ที่อาจดูไม่มีความโดดเด่นเท่ากับสถานีอื่น ซึ่งในบางครั้ง ก็จำเป็นที่จะต้องสร้างความหลากหลาย เพื่อดึงความสนใจของผู้ฟัง

“เราทำงานภายใต้นโยบายของทหาร ทำให้บางครั้งการนำเสนอข่าว อาจดูไม่น่าสนใจเท่าสถานีอื่น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่น่าสนใจ และรูปแบบ” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

เมื่อกล่าวถึงอุดมการณ์ของนักข่าวแล้ว สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งในหลักการดังกล่าวนี้ ได้ระบุข้อปฏิบัติสำคัญๆที่สื่อมวลชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม คือ

3.1 จะต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นจริง อย่างละเอียดรอบด้าน และอย่างที่ได้ตรวจสอบอย่างรอบคอบโดยพิจารณาดูบริบทที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น

นโยบายของกองทัพบกมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข่าวสารตามความเป็นจริง โดยจะผ่านการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจากผู้บัญชาการทหารบก หรือผู้ที่รักษาการแทน เช่น รอง ผู้บัญชาการกองทัพบกเสมอ แต่การนำเสนอที่ผ่านการพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับอิทธิพลจากกองทัพบกโดยตรงนั้น ทำให้การนำเสนอข่าวในช่วงสภาวะความขัดแย้งทางการเมือง เมษายน พ.ศ.2552 ไม่ได้เป็นข่าวสารที่มีความเป็นกลางอย่างชัดเจน ตัวเนื้อหาข่าวนั้น อาจจะถูกจำกัดเนื้อหา ว่าส่วนไหนควรออก ไม่ควรออก

3.2 สื่อมวลชนจะต้องสร้างเวทีแห่งการแสดงและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเป็นช่องทางที่จะแสดงความคิดเห็นของสาธารณะ

รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะเป็นรูปแบบการส่งสารเพียงอย่างเดียวมากกว่า ประกอบกับนโยบายที่จะไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือการสร้างกระแสสังคม ทำให้ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น ยังไม่สามารถทำหน้าที่เป็นเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน

“ก็แบบเดียวกับที่ได้อธิบายไว้ในตอนแรก นโยบายของกองทัพบก จะไม่สร้างกระแส หรือนำเสนอข่าวสารในเชิงไม่สร้างสรรค์ โดยปกติแล้ว เราไม่สามารถนำเสนอข่าวเชิงรุกได้” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

3.3 สื่อมวลชนต้องเป็นภาพตัวแทนของคนทุกกลุ่มในสังคม และจะต้องนำเสนอเป้าหมายและคุณค่าของสังคมอย่างชัดเจน ซึ่งจุดนี้ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ไม่สามารถทำได้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สื่อที่อยู่ภายใต้การบริหารขององค์กรใด ก็จะต้องดำเนินตามความต้องการขององค์กรนั้นทั้งสิ้น นอกจากนี้ McQuail (1994) ได้ระบุลักษณะสำคัญของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนดังนี้ คือ

1. สื่อมวลชนต้องมีพันธกิจอันพึงปฏิบัติต่อสังคม เจ้าของสื่อควรจะเป็นมหาชน ซึ่งสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก เจ้าของสื่อคือกองทัพบก ที่ถือว่าเป็นสถาบันที่ใหญ่

และมีอิทธิพลต่อความคิด และความเข้าใจของประชาชน ประกอบกับมีจำนวนสถานีมากกว่า สถานีวิทยุทั่วไป ทำให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย

2. ข่าวสารของสื่อจะต้องเป็นเรื่องจริง ถูกต้อง ยุติธรรม ตรงไปตรงมา และสอดคล้อง ตื้อกัน ในส่วนของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้นโยบาย กองทัพบก ข่าวสารจะถูกจำกัดและควบคุมรูปแบบเอาไว้โดยกองทัพบก

3. สื่อต้องทำหน้าที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนทัศนะอันหลากหลาย เมื่อก้าวถึงสถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะมีรูปแบบในการนำเสนอข่าวทางเดียวมากกว่า กล่าวคือ เป็นการส่งสาร ไม่ใช่การรับสารหรือการตอบสนองจากผู้รับสาร ในส่วนของการทำหน้าที่เป็นเวที แลกเปลี่ยนทัศนะนั้นจึงไม่สามารถทำได้อย่างชัดเจน จากที่ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในช่วง สถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ตั้งแต่วันที่ 13 – 22 เมษายน พบว่า การนำเสนอ ข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น จะไม่เปิดให้ประชาชนหรือผู้ชุมนุมเข้ามามี ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด จะมีเพียงการนำเสนอของกองทัพบกเท่านั้น

4. สื่อควรจะต้องมีเสรีภาพภายใต้การควบคุมตัวเอง จุดนี้ ถือได้ว่าเป็นลักษณะเด่นของ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก เพราะสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น ไม่ได้ดำเนินการในรูปแบบบริษัท ที่จะมีผู้สนับสนุนเงินทุนที่อาจจะแทรกแซงการทำงานได้ ถึงแม้ว่ารายการบางรายการ เช่นรายการข่าวจะถูกผลิตโดยสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ซึ่งบุคลากรเกือบทั้งหมดจะเป็นพลเรือน ไม่ใช่ทหาร แต่ก็ดำเนินการภายใต้การควบคุม นโยบาย และการเสนอแนะของกองทัพบก ถึงแม้ว่าการนำเสนอ นั้น จะเป็นรูปแบบที่ตรง ไม่ถูกควบคุมจาก บัณฑิตภายนอก แต่การรายงานข่าวแบบตรงนั้น อาจดูไม่มีความโดดเด่นเท่ากับสถานีอื่น ที่มีอิสระ ในการทำงานมากกว่า

5. สื่อจะต้องปฏิบัติงานตามหลักจรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ บุคลากรในสถานี วิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น จะเป็นทหารทั้งหมด เมื่อก้าวถึงหลักจรรยาบรรณและ มาตรฐานของวิชาชีพแล้ว ก็สามารถกล่าวได้ว่ามีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ทหาร และนักข่าว แต่เมื่อ นำมาประกอบกับปัจจัยด้านนโยบายของกองทัพบก ทำให้จรรยาบรรณและมาตรฐานของวิชาชีพ นั้น จะโน้มเอียงไปทางทหารมากกว่า ถึงแม้ว่าจะมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินการผลิตข่าวให้กับ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ที่บุคลากรส่วนใหญ่จะเป็นพลเรือน แต่ก็ต้องดำเนินการ ภายใต้นโยบายของกองทัพบกเช่นกัน

“เจ้าหน้าที่ในสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 เกือบทั้งหมดจะมาจากพลเรือน เจ้าหน้าที่ที่เป็นทหารนั้นมีน้อยมาก ทหารที่มาทำงานที่นี่ ก็จะอยู่ได้ตามวาระเท่านั้น คือ การที่ทหารจะมาทำงานภายในสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 นั้น จะต้องมาภายใต้ข้อตกลงช่วยราชการ ไม่ได้ลงประจำในตำแหน่งหลักใดๆ เมื่อสิ้นปีงบประมาณของทหารในแต่ละปี ทางหน่วยต้นสังกัดที่เจ้าหน้าที่ทหารย้ายมาช่วยราชการที่สถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 นั้น จะพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่คนนั้น จะถูกดึงตัวกลับหน่วยต้นสังกัดหรือไม่ หรือทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 อาจจะทำเรื่องขอให้ทางหน่วยต้นสังกัดไม่ดึงตัวเจ้าหน้าที่คนนั้นกลับ หากเห็นว่า เจ้าหน้าที่คนนั้นมีความสามารถ และทำงานร่วมกับคนภายในหน่วยงานได้ดี” (นางสาว ธรณธร ขำละม้าย สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552) ทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 นั้น ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่หาได้ การประสานงานระหว่าง 2 หน่วยงานนี้จะทำเป็นระเบียบปฏิบัติประจำอยู่แล้ว แต่ทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 จะมีรายการต่างๆไป ที่อยู่นอกเหนือจากงานข่าวที่ประสานกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกด้วย แต่ถึงกระนั้น ก็ยังปฏิบัติงานภายใต้นโยบายของกองทัพบกอยู่ ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งก็เช่นกัน ทางสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 ก็จะส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปเกาะติดสถานการณ์ และนำข่าวมาผ่านกระบวนการผลิต โดยจะทำงานประสานกับกองทัพบก ซึ่งรวมถึงสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกด้วย แต่อาจจะมีหน้าที่เพิ่มเติม ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บัญชาการสถานีวิทยุโทรทัศนีกองทัพบก ช่อง 5 กับแนวทางการปฏิบัติของกองทัพบก

6. ในบางสถานการณ์ สังคมอาจจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงการทำงานของสื่อเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะมีรูปแบบในการดำเนินการแตกต่างกันตามแต่สถานการณ์ แต่ก็ไม่มีเปิดให้สังคมภายนอกที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเข้ามาทำการแทรกแซงการทำงาน

“ไม่ว่าจะในสถานการณ์ใดก็ตาม ทางกองทัพบกไม่มีนโยบายให้หน่วยงานอื่นๆเข้ามาทำการแทรกแซงการทำงานของกองทัพ ซึ่งรวมถึงสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกด้วย” (พ.อ. ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

4. ทัศนคติในการนำเสนอข่าว หมายถึงทัศนคติของตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ในการผลิตข่าว ซึ่งแต่ละคนก็จะมีทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป แต่จะถูกปัจจัยเรื่องนโยบายขององค์กร และ

อุดมการณ์ในหน้าที่เข้ามาสร้างกรอบให้กับบุคคลนั้นๆ ส่งผลให้ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีทัศนคติต่อข่าวอย่างหนึ่ง แต่เมื่อถูกควบคุมโดยปัจจัยข้างต้น ทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปได้

“คนที่เป็นทหาร ต้องยอมรับว่าทัศนคติส่วนตนนั้น ในบางครั้งก็ต้องพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่ที่จะนำมาถ่ายทอดให้ประชาชนฟัง เพราะจำเป็นที่จะต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายของกองทัพบกเสมอ” (พล.ต.อัคร ทิพโรจน, สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

“เมื่อเป็นทหารแล้ว ความคิด หรือทัศนคติก็จะถูกหล่อหลอมไปตามเวลา ทำให้นักการข่าวที่เป็นทหาร จะมีแนวคิดในแบบทหาร ที่มีความจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องกับนโยบายของกองทัพบก แต่ก็ยังมีเป้าหมายเพื่อนำเสนอความจริง และสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน” (พ.อ.ประชาสันท์ ชนะสงคราม สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

“คนที่มีอำนาจในการคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ภายในองค์การ แต่เป็นผู้บังคับบัญชา ดังนั้น ทัศนคติส่วนตัวจึงไม่มีอิทธิพลอะไรมากนัก” (พ.ท.หญิง นิรณัฐ เนตรพุกกะนะ สัมภาษณ์ 21 ธันวาคม 2552)

“นโยบายของกองทัพ มีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยอื่นๆ อยู่แล้ว ดังนั้นการทำงานจึงเน้นความสอดคล้องกับนโยบายกองทัพบก ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัว” (ร.อ.ชาคริต ดิสถาพร สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

“ถึงจะไม่ใช้ทหาร แต่ก็ทำงานภายใต้หน่วยงานของทหาร เราก็ต้องยึดนโยบายของกองทัพบกเป็นหลัก ไม่ใช่ทัศนคติส่วนตัว” (นางสาว ธรธรณธร ขำละม้าย สัมภาษณ์ 17 พฤศจิกายน 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนคือ สถานีวิทยุโทรทัศนกองทัพบก ช่อง 5 จะปฏิบัติหน้าที่โดยมีปัจจัยด้านนโยบายของกองทัพบกเป็นหลัก ถึงแม้ว่าสถานีวิทยุโทรทัศนกองทัพบก ช่อง 5 จะมีเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นพลเรือนก็ตาม ซึ่งก็คือการปฏิบัติหน้าที่โดยมีเป้าหมายหลักคือความมั่นคงของชาติ สร้างความเข้าใจ การวางตัวเป็นกลาง ไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว การสร้างกระแส และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน หน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น ไม่ได้เป็นกระบอกเสียงให้กับรัฐบาลหรือองค์กรอื่นๆ แต่เป็นกระบอกเสียงโดยตรงให้กับทหาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างถูกต้อง

เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของทหาร ทั้งในยามปกติ และยามภาวะความขัดแย้ง เช่นเหตุการณ์ในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ที่ทางผู้วิจัยได้นำมาเป็นหัวข้อในการวิจัย ไม่ว่าจะในภาวะใดก็ตาม ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก ก็จะต้องทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของทหารไม่ใช่ของรัฐบาลหรือภาคเอกชนอื่นๆ

นอกจากนี้ เมื่อผู้วิจัยได้นำคำสัมภาษณ์ ประกอบกับข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบกนั้น จะมีปัจจัยที่แตกต่างจากนักข่าวของสถานีวิทยุทั่วไป นั่นคือ ปัจจัยด้านอุดมการณ์ทหาร อุดมการณ์ของนักการข่าว และมีปัจจัยด้านนโยบายกองทัพบก และความรับผิดชอบต่อความมั่นคงของประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งแตกต่างจากนักข่าวในหน่วยงานข่าวอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ในฐานะนักข่าวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยของทหารมากกว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ที่ทางทหารไม่ได้เป็นผู้ที่มีความขัดแย้งกับฝ่ายใด จึงจำเป็นที่จะต้องวางตัวให้เป็นกลางและรักษาภาพลักษณ์ของสถาบันทหารไว้ให้ดีที่สุด ดังนั้น การวางกรอบให้แก่ผู้รับสารของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก ก็จะเน้นไปการนำเสนอข่าวสารสู่ประชาชน ว่าทหารนั้น วางตัวเป็นกลาง และมีภาพพจน์ที่เป็นมิตร ไม่มีการใช้ความรุนแรง ซึ่งถ้าเราได้รับข่าวสารในมุมมองอื่น เช่น ในมุมมองของกลุ่มผู้ชุมนุม อาจจะได้รับข่าวที่แตกต่างกันออกไป

เมื่อนำแนวคิดเรื่องข่าวทหารมาประกอบจะพบว่า การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบก เป็นการสร้างกรอบความเข้าใจในด้านแนวคิด การปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ และอีกหลายๆอย่างเกี่ยวกับทหารต่อประชาชน และเมื่อนำโครงสร้างของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายกองทัพบกมาวิเคราะห์ในส่วนของ เฟรม และสตริป พบว่า เฟรมในที่นี้คือผู้บังคับบัญชา ที่จะมีหน้าที่คอยกำหนดว่าข่าวใดเหมาะสมที่จะทำการออกอากาศซึ่งก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลสำคัญรองลงมาจากนโยบายของกองทัพบก และบรรณาธิการ หรือผู้ควบคุมการผลิต คือสตริป ที่จะนำข่าวที่ได้รับการคัดเลือกนั้น ไปผ่านกระบวนการผลิต ซึ่งแน่นอนว่า ข่าวทุกข่าวนำมาออกอากาศนั้น จะต้องทันเหตุการณ์ เหมาะสม และน่าสนใจ อีกทั้งยังต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย แต่ปัจจัยด้านความรับผิดชอบในหน้าที่นักข่าว จะมีอิทธิพลน้อยกว่าปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชาและนโยบายสถาบัน และปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมา จะเป็นส่วนสำคัญในการคัดเลือกข่าวไม่ว่าจะเป็นในสภาวะปกติ หรือในสภาวะความขัดแย้งก็ตาม

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ. 2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5” โดยใช้ระยะเวลาในช่วงระหว่างวันที่ 13 – 22 เมษายน พ.ศ.2552 โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 10 วัน มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงกระบวนการ การผลิตข่าววิทยุของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5 ว่ามีรูปแบบอย่างไร ทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะความขัดแย้ง และเปรียบเทียบความแตกต่างในการนำเสนอข่าววิทยุกับอีก 2 สถานี คือสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ในส่วนของตัวเนื้อหาข่าวเท่านั้น โดยจะนำข่าวเหตุการณ์เดียวกันของทั้ง 3 สถานี มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบในการนำเสนอและปัจจัยในการคัดเลือกข่าว โดยจะมีสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5 เป็นเป้าหมายในการวิจัยหลัก

แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยนี้ อาศัยแนวคิดเรื่องการข่าวของทหาร และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายของข่าวเป็นหลัก อีกทั้งยังเสริมแนวคิดเกี่ยวกับกรอบ แนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อศึกษาปัจจัยในการคัดเลือกข่าว

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และการถามคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Question) กับเจ้าหน้าที่ที่มีทำงานอยู่ในสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เพื่อให้ได้กรอบแนวคิด กระบวนการผลิต และปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าว ทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะความขัดแย้ง

เพื่อที่จะได้เห็นภาพรวมของการวิจัย “การนำเสนอข้อมูลข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย เมษายน พ.ศ.2552 ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5” ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานทั้ง 2 หน่วย คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายททบ. 5 และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้ข้อสรุปดังนี้

วัตถุประสงค์หลักในการปฏิบัติหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก คือ

1. ดำเนินการตามนโยบายของกอล์ฟบก คือ รักษาความมั่นคงให้กับประเทศ ซึ่งรวมถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ สังคม และเศรษฐกิจ โดยใช้สื่อวิทยุเป็นเครื่องมือในการติดต่อประสานความสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจ ซึ่งวัตถุประสงค์นี้ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการควบคุมสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก และสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 5 ทำให้การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบกถูกจำกัดมากกว่าสถานีอื่นๆ เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องวางตัว และมีความระมัดระวังมากกว่าสถานีวิทยุทั่วไป การนำเสนอข่าวขาดความน่าสนใจไป เพราะเน้นการรายงานข่าวแบบตรงๆ มากกว่า
2. เป็นตัวแทนให้กับทหาร หมายถึง การสร้างความเข้าใจให้กับประชาชน เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการย้ำเตือนทหารทุกนายให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อประเทศ จากวัตถุประสงค์นี้ ส่งผลให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก เลือกที่จะดำเนินการโดยตนเอง ไม่รับการสนับสนุนใดๆ จากภาคเอกชน แต่ถึงกระนั้น การดำเนินการทุกอย่างก็อยู่ภายใต้การควบคุมของกอล์ฟบกทั้งหมดเช่นกัน

โครงสร้างในการสั่งการนั้น จะมีแบบเดียวคือ จากบนลงล่าง หมายถึง ผู้บังคับบัญชาสั่งการลงมา ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติเท่านั้น แต่ในบางกรณี ทางเจ้าหน้าที่สามารถนำข่าวสารที่ได้ไปผ่านกระบวนการผลิตได้เลย เช่น ข่าวกีฬา บันเทิง หรือข่าวอื่นๆ ที่ไม่มีผลกระทบต่อสถาบัน และความมั่นคงของประเทศ การนำเสนอข่าว หากเป็นข่าวทั่วไป ทางผู้บัญชาการทหารบกจะปล่อยให้ผู้อำนวยการสถานีดำเนินการได้ทันที แต่ถ้าหากข่าวนั้น อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ หรือสถาบัน จะต้องรายงานให้ผู้บัญชาการทหารบกทราบก่อน เพื่อทำการพิจารณาความเหมาะสม แล้วจึงนำกลับมาที่ผู้อำนวยการสถานีดำเนินการต่อไป ซึ่งตรงจุดนี้จำเป็นที่จะต้องดำเนินการด้วยความเร่งด่วน เพราะข่าวสารที่ได้ต้องทันเวลา

การทำงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกนั้น จำเป็นที่จะต้องขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เนื่องจากปัจจัยหลัก คือขาดแคลนบุคลากรและอุปกรณ์ในการทำงาน เพราะในปัจจุบัน (พ.ศ.2552) เจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกนั้นมีเพียง 25 นาย จึงต้องขอการสนับสนุนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในส่วนของกระบวนการผลิต

หน่วยงานที่ทำงานร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกจากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ ที่ไม่ได้ผลิตเพียงแต่ข่าววิทยุเท่านั้น แต่มีทั้งรายการทั่วไปของสถานีวิทยุ และโทรทัศน์ เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้นโยบายของกองทัพบก แต่เจ้าหน้าที่ที่ทำงานเป็นพลเรือนเกือบทั้งหมด เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ ที่พร้อมไปด้วยเครื่องมือในการทำงาน และบุคลากรที่มีความสามารถ ซึ่งโดยปกติแล้ว ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบก จะมอบให้สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เป็นผู้ทำข่าวทางวิทยุ และขอการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการทำงาน

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 มีความจำเป็นที่จะต้องทำงานประสานกับสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกเปรียบเสมือนระบอบความเสี่ยง ที่ทำการรวบรวมข่าวจากหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนมาผ่านกระบวนการผลิตข่าววิทยุ แล้วส่งมอบหน้าที่ในด้านการผลิตให้สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 เมื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ดำเนินการผลิตเสร็จสิ้น ก็ส่งมอบกลับไปให้สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบกนำไปเผยแพร่ต่อประชาชน

ในส่วนของการวิเคราะห์การนำเสนอข่าวที่ปรากฏในช่วงสถานการณ์ความขัดแย้งในช่วงเมษายน พ.ศ.2552 (13 – 22 เมษายน พ.ศ.2552) ของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องออกทัพบก ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบในส่วนของตัวเนื้อหาข่าว กับอีก 2 สถานี คือ สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ซึ่งได้ทำการรวบรวมข่าวในช่วงเวลาเช้า 06.00 – 09.00 น. ตามแนวคิดรูปแบบการนำเสนอข่าววิทยุ ที่ได้กล่าวไว้ว่าช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงเวลาที่ผู้ฟังวิทยุมากที่สุด ได้ข้อสรุปในส่วนของลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบ

ในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี ภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 ลักษณะเนื้อหาข่าวและรูปแบบในการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี ภายใต้เหตุการณ์ความขัดแย้ง ช่วง เมษายน พ.ศ.2552

สถานีวิทยุกระจายเสียง	บทบาทหน้าที่	รูปแบบการนำเสนอข่าว	เนื้อหาข่าวที่นำเสนอ
สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก	เป็นสื่อกลางระหว่างทหารและประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้นโยบายของกองทัพบก	แบบตรง บางครั้งอาจจะแบบวิเคราะห์	นำเสนอข่าวแบบตรง แต่มีการหยิบยกบทวิเคราะห์จากสำนักข่าวต่างประเทศ เช่น BBC
สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์	เป็นกระบอกเสียงให้รัฐบาล	แบบตรง บางครั้งอาจจะแบบวิเคราะห์	นำเสนอข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลเป็นหลัก นำเสนอตามแนวทางของรัฐบาล ความคิดของนายกรัฐมนตรี และขอความร่วมมือในด้านต่างๆ จากประชาชน
องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)	นำเสนอข่าวที่ประชาชนให้ความสนใจ เน้นการขายข่าว	มีทั้งแบบตรง วิเคราะห์ และวิจารณ์	มีการแสดงความคิดเห็นจากผู้ประกาศและสัมภาษณ์ประชาชน

จากตาราง จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 สถานี มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

เนื้อหาข่าวและรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก จะมีรูปแบบการนำเสนอเป็นแบบทางการ เป็นการอ่านข่าวที่ได้รับมาเสนอแบบตรง (Straight news) เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีการแสดงความคิดเห็น หรือ รูปแบบแปลกใหม่ แต่จะมีการนำคำพูด หรือความคิดเห็นจากแหล่งข่าวอื่นมาอ้างถึง เช่น ในวันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2552 ได้นำบทวิเคราะห์ของนิตยสารไทม์ที่กล่าวถึงการสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ กับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และเมื่อวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2552 ที่ได้นำคำพูดของนาย โจนathan เฮด ของสำนักข่าว BBC ที่กล่าวถึงสถานการณ์ในประเทศไทยมาใช้ที่จะมีรูปแบบเป็นการวิจารณ์ข่าว (News Commentary) ซึ่งตามนโยบายของกองทัพบกที่แสดงความเป็นกลางและไม่แสดงความคิดเห็นส่วนตัว นอกจากนี้จะเป็นการแถลงการณ์ของโฆษกทหาร เช่นในวันที่ 16 เมษายน พ.ศ.2552 การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกนั้น เลือกที่จะหยิบยกคำพูดของแหล่งข่าวอื่นมา เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับตัวข่าวในแต่ละวัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถูกจำกัดโดยกรอบนโยบายของกองทัพบก ทำให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนได้ จะเป็นการนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวันเท่านั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก จะเป็นการนำเสนอแบบตรง (Straight news) เท่านั้น เพราะในส่วนที่เป็นรูปแบบเป็นการวิจารณ์ข่าว (News Commentary) จะมาจากการหยิบยกคำกล่าวของแหล่งข่าวต่างประเทศมากกว่า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางปฏิบัติภายใต้นโยบายกองทัพบกที่ทางสถานีจะต้องทำ

สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ รูปแบบการนำเสนอ จะเป็นแบบตรง (Straight news) รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่จะมีการเน้นย้ำเรื่องคำพูดของนายกรัฐมนตรี ความคิดเห็นของนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบเสียงประกอบข่าว มีการขอความร่วมมือกับประชาชนอยู่ทุกวัน และมีการนำเสนอข่าวที่แสดงให้เห็นว่าอยู่ฝ่ายรัฐบาลอย่างชัดเจน เช่น ข่าววันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2552 ที่ได้นำคำพูดของนายกรัฐมนตรี มาอ้างถึง ที่กล่าวว่าทางรัฐบาลได้พยายามไม่ใช้ความรุนแรงมาโดยตลอด แต่ทางกลุ่มผู้ชุมนุมกับเพิ่มความรุนแรงขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่เข้าทำการสลายการชุมนุม ทำให้ภาพลักษณ์ของรัฐบาลดูเป็นฝ่ายใช้

ความรุนแรงเพราะกลุ่มผู้ชุมนุมกดดัน ซึ่งตรงจุดนี้ ทางสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์จะไม่มี การถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ชุมนุมแต่อย่างใด เป็นรูปแบบการนำเสนอของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว เท่านั้น ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์นั้น เป็นสื่อของรัฐบาล ที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลทั้งหมด การทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลนั้น ทำให้การนำเสนอข่าว ถูกจำกัดรูปแบบอย่างมาก ไม่มีการนำเสนอสิ่งอื่นนอกจากแนวทางของรัฐบาล รูปแบบโดยรวมนั้น จะเป็นทางการ และไม่มีสิ่งใดในการดึงดูดผู้ฟังเป็นพิเศษ

ทางผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์นั้น ก็จะมีรูปแบบเช่นตรง(Straight news) เป็นหลัก แต่จะดำเนินควบคู่ไปกับเสียงประกอบข่าว นั่นก็คือ การหยิบยกคำพูดของนายกรัฐมนตรีเข้ามาประกอบกับการรายงานข่าวตรงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะใช้นโยบายเรื่องกลไกทางอุดมการณ์ของรัฐ (Ideological State Apparatus) ที่ใช้การผลิตซ้ำ หรือ การเน้นย้ำประชาชนให้โน้มเอียงไปตามรัฐบาลนั่นเอง

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เป็นสถานีที่นำเสนอในรูปแบบที่หลากหลายกว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก และสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ มีทั้งการนำเสนอข่าวแบบตรง (Straight news) ในลักษณะลงเข้าไปทำข่าวในพื้นที่แบบเกาะติดสถานการณ์ ยกตัวอย่างเช่น ข่าวขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ.2552 ที่ได้เข้าไปทำข่าวในสถานที่เกิดเหตุและได้มีโอกาสสัมภาษณ์ทั้งเจ้าหน้าที่และกลุ่มผู้ชุมนุม อีกทั้งในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2552 ก็ได้มีการสัมภาษณ์ประชาชนในชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านสื่ออย่างเต็มที่ และมีการวิจารณ์ข่าว (News Commentary) การวิเคราะห์ข่าว (News analysis) เพิ่มตามจากสำนักข่าวต่างประเทศ ซึ่งตรงจุดนี้เกิดจากการที่องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ถึงแม้ว่าจะเป็นรัฐวิสาหกิจ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาลส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่ทั้งหมด ในสถานการณ์ความขัดแย้งเมื่อ เมษายน พ.ศ.2552 จึงถือว่าเป็นสื่อที่เป็นกลางมากที่สุด ประกอบกับมีเป้าหมายหลักคือการนำเสนอข่าวที่ประชาชนสนใจ ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้กับหน่วยงานใด เมื่อเทียบกับอีก 2 สถานีคือสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก ที่ทำงานภายใต้กองทัพบก กับสถานีวิทยุกรรมประชาสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่ภายใต้รัฐบาล

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) มีการนำเสนอและรูปแบบที่มีความหลากหลายมากกว่าสถานีอื่นๆ ซึ่งเกิดจากการที่องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) มุ่งเน้นไปในการนำเสนอข่าวที่ประชาชนต้องการรับทราบเป็นหลัก โดยไม่ได้มุ่งความสำคัญไปในการรักษา

หรือปกป้องหน่วยงานใดเป็นพิเศษ จึงสามารถสอดแทรกความคิดเห็น หรือทำการวิเคราะห์ วิเคราะห์ได้อย่างเต็มที่ และเมื่อผู้วิจัยได้นำรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี มาสรุปโดยใช้แนวคิดการสร้างความหมายของข่าว จะได้ข้อสรุปดังนี้

ตารางที่ 6.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี เมื่อนำมาอ้างอิงกับแนวคิดการสร้างความหมายของข่าว

สถานีวิทยุกระจายเสียง	เฟรม	สตรีป
สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก	กองทัพบก	เนื้อหาข่าวที่มุ่งเน้นนำเสนอ การดำเนินการของทหาร แสดงจุดยืนความเป็นกลางของทหาร
สถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์	รัฐบาล	สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาล สร้างความน่าเชื่อถือให้นายกรัฐมนตรี และรัฐบาล แสดงจุดยืนของรัฐบาล
องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.)	ความสนใจของประชาชน	นำเสนอข่าวที่มีความหลากหลาย ดึงดูดความสนใจประชาชน มีการใส่มุมมองความคิดเห็นของผู้นำเสนอข่าว และความคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องในเหตุการณ์

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวของทั้ง 3 สถานีนั้น จะองค์กรของตน ควบคุม ซึ่งก็คือเฟรม ส่งผลให้ข่าวที่นำเสนอออกมา หรือสตรีป เป็นไปตามความต้องการของ องค์กรนั้นๆ ซึ่งรูปแบบการนำเสนอข่าวของทั้ง 3 สถานีนั้น เกิดจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ คัดเลือกข่าว และเป็นตัวสร้างกรอบในการนำเสนอข่าวของสถานีนั้นๆ และปัจจัยที่ใช้ในการ คัดเลือกข่าวของทั้ง 3 สถานีนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงทั้ง 3 สถานี

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกมีปัจจัยในการสร้างกรอบหลักคือนโยบายของกองทัพบก อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานก็จะถูกควบคุมโดยกรอบของนักข่าวและทหารอีกด้วย ซึ่งอีก 2 สถานีจะมีเพียงกรอบของนักข่าวเท่านั้น ดังนั้นการคัดเลือกข่าว ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกจะถูกควบคุมโดยนโยบายของกองทัพบกทั้งหมด

ในส่วนของสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ ปัจจัยหลักคือรัฐบาล เพราะสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์นั้น มีหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล รูปแบบและเนื้อหาของข่าวที่นำเสนอออกมาก็จะเน้นหนักไปทางให้การสนับสนุนรัฐบาลอย่างชัดเจน

ในส่วนองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) เป็นรัฐวิสาหกิจแห่งประเทศไทย แต่ไม่ได้ดำเนินการภายใต้รัฐบาลโดยตรง ปัจจัยในการนำเสนอข่าวจึงไม่ได้รับอิทธิพลจากรัฐบาลทั้งหมด จะเน้นหนักไปทางดึงดูดความสนใจของประชาชนมากกว่า รูปแบบแล้วเนื้อหาของข่าวจึงออกแนวการเสนอความคิดเห็นของประชาชน ผู้สื่อข่าวจะสร้างสีสันให้ผู้ฟังเกิดความสนใจได้ อีกทั้งในสถานการณ์ความขัดแย้งช่วง เมษายน พ.ศ.2552 ทางองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) นั้นได้รับโอกาสในการเข้าถึงเหตุการณ์มากกว่าสถานีอื่นๆ เนื่องจากความที่เป็นกลางมากกว่าสถานีอื่น จึงสร้างความสนใจให้กลับประชาชนได้มากกว่าอีก 2 สถานี การคัดเลือกข่าวจึงเน้นหนักไปทางตอบสนองความต้องการของประชาชนมากกว่าถูกองค์กรใดควบคุมอยู่ เมื่อนำมาทำการเปรียบเทียบกัน จะได้ผลลัพธ์ออกมาดังนี้

ตารางที่ 6.3 ตารางแสดงถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยในการคัดเลือกเนื้อหาข่าวของสถานีวิทยุ

สถานีวิทยุ ปัจจัย	สถานี วิทยุกระจายเสียงใน เครือกองทัพบก	สถานีวิทยุกรม ประชาสัมพันธ์	องค์การ สื่อสารมวลชนแห่ง ประเทศไทย (อสมท.)
ปัจจัยอันดับ 1	นโยบายองค์กร	นโยบายองค์กร	สิ่งที่ประชาชนสนใจ
ปัจจัยอันดับ 2	ผู้บัญชาการทหารบก	นายกรัฐมนตรี/รัฐบาล	นโยบายขององค์กร
ปัจจัยอันดับ 3	อุดมการณ์ของนักข่าว	อุดมการณ์ของนักข่าว	อุดมการณ์ของนักข่าว
ปัจจัยอันดับ 4	อุดมการณ์ของทหาร	-	-

ปัจจัยเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นสภาวะปกติ หรือขัดแย้ง ก็จะเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบจะพบว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก จะมีปัจจัยมากกว่า อีก 2 สถานี นั่นก็คืออุดมการณ์ของทหาร ซึ่งมีอิทธิพลมากกว่าอุดมการณ์ของนักข่าวอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป การทำงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบกนั้น เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานจะรับหน้าที่เป็นทั้งนักการข่าว และข้าราชการทหาร โดยจะปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ นโยบายของกองทัพบก และถึงแม้ว่าในส่วน of สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 5 จะมีเจ้าหน้าที่ด้านการข่าวเป็นพลเรือนมากกว่า แต่ก็จะต้องทำหน้าที่ภายใต้ นโยบายของกองทัพบก ซึ่งแตกต่างจาก สถานีวิทยุกระจายเสียงทั่วไป การปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะมีระเบียบวางไว้แล้วอย่างชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามกระแสสังคม และความต้องการของประชาชน การนำเสนอข่าว จะไม่มีการนำเสนอเน้นหนักไปทางฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง และไม่มี การแสดงข้อคิดให้ใดๆ แต่จะเลือกใช้บทวิเคราะห์จากสำนักข่าวต่างประเทศเข้ามาแทน เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเป็นกลาง แต่สิ่งนี้เอง ทำให้การนำเสนอขาดความน่าสนใจเมื่อเปรียบเทียบกับสถานีอื่นๆ อีกทั้งอาจถูกมองว่าเป็นการนำเสนอในมุมมองเดียวเท่านั้น คือมุมมองของทหาร

อภิปรายผลการวิจัย

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเป็นอย่างดี ทั้ง ข้าราชการทหาร และพลเรือน ในส่วนของการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงาน ทั้ง 2 หน่วย คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบก และสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 และได้มีโอกาสสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานที่ตรงกับความต้องการของ งานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ชัดเจน สำหรับเนื้อหาข่าวทั้ง 3 สถานี คือสถานีวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และสถานีวิทยุกระจายเสียงใน เครื่องกอล์ฟบก ได้นำมาทำการวิเคราะห์ ได้จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการถอดเทป เรียบเรียง เปรียบเทียบเนื้อหาทั้งหมด ได้ผลการวิจัยมาว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกอล์ฟบกนั้น จะดำเนินงานภายใต้ นโยบายของกองทัพบกเป็นหลัก หน่วยงานอื่นๆที่มีเจ้าหน้าที่เป็นพลเรือน แต่ หากทำหน้าที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของกองทัพบก ก็จะต้องดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งในสถานการณ์ความขัดแย้ง เมษายน พ.ศ.2552 ทางกองทัพบก ไม่ได้เป็นผู้ที่มีความขัดแย้ง ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องระวังในทุกๆขั้นตอนการนำเสนอข่าว เพื่อรักษาภาพลักษณ์ความเป็น กลางเอาไว้ ส่งผลให้รูปแบบในการนำเสนอขาดความหลากหลาย เพราะถูกควบคุมโดยปัจจัยด้าน องค์การทหาร

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากกรณีวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการในการผลิตเท่านั้น จึงทำการศึกษาเพียงผู้ส่งสาร ไม่ได้ทำการศึกษาผู้รับสาร ควรจะมีการศึกษาในส่วนของผู้รับสารเพิ่มเติม
2. ในส่วนของกรณีวิเคราะห์ตัวเนื้อหา ได้ใช้เนื้อหาจากสถานีวิทยุเพียง 3 สถานีเท่านั้น ซึ่งถ้าเพิ่มจำนวนสถานีมากกว่านี้ อาจจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ เป็นเจ้าหน้าที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในหน่วยงานนั้นๆ โดยตรงเท่านั้น ในส่วนของความคิดเห็นจึงอาจจะได้มาจากความคิดที่มีกรอบของหน่วยงานควบคุมอยู่ ควรจะมีการสัมภาษณ์บุคคลภายนอก เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสถานี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:นิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เครือวัลย์ ชัชกุล. การวิเคราะห์การนำเสนอหัวข้อของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์, ม.ป.ท.
2535.

ชาคริต ดิษฐาพร. อดีตเจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุมรายการข่าววิทยุสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
ช่อง 5. สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2552.

ธรรณธร ขำละม้าย. เจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุม และผู้ประกาศข่าววิทยุสถานีวิทยุโทรทัศน์
กองทัพบก ช่อง 5. สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2552.

นิรณัฐ เนตรพุกกะนะ. หัวหน้าฝ่ายการจัดรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือ
กองทัพบก. สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2552.

ประชาสันต์ ชนะสงคราม. ผู้ประกาศและควบคุมการจัดรายการสถานีวิทยุกระจายเสียง
กองทัพบก. สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2552.

ประชาสันต์ ชนะสงคราม, แนวทางการพัฒนารายการกองทัพบกเพื่อประชาชน, เอกสาร
วิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยกองทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, 2549.

เพียงพลอย สุขะ. กรอบรายการของรายการวิทยุกองทัพบกในระหว่างการร่างรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย, ม.ป.ท. 2550.

วัฒน์ ภูวทิศ. การศึกษาจริยธรรมทางวิชาชีพของนักหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสารหน้า
หนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2547.

วิชิต บุญยะวัฒน์. การประชาสัมพันธ์ของทหาร, จิตวิทยาความมั่นคง, 2531. กรุงเทพมหานคร :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2531.

วิชุดา เทวะผลิน. การวิเคราะห์ข่าวทหารจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5,ม.ป.ท.2536.

ศรีประภัสสร สุทธิเสวันต์. การกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการข่าววิทยุกระจายเสียง,
ม.ป.ท.2535

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก, 40 ปีสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก.กรุงเทพฯ: มายด์ พับลิชชิ่ง,2541

สมสุข หินวิมาน. วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยกับการสร้างความชอบธรรมของรัฐ วิเคราะห์
รายการข่าวภาคถ่ายทอด,ม.ป.ท.2534

สุรณรงค์ รุธิรวัฒน์. การตอบโต้ข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อมวลชนของกองบัญชาการทหารสูงสุด,
ม.ป.ท.2550.

อัคร ทิพโรจน. ที่ปรึกษาสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก.สัมภาษณ์,
21 ธันวาคม 2552.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. ระบบวิทยุและโทรทัศน์ไทย โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบ
ต่อสิทธิเสรีภาพ,ม.ป.ท.2542.

เอกสารสอนชุดวิชา, การจัดและผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2549.

ภาษาอังกฤษ

Creswell J., Research design qualitative, quantitative and Mixed Methods Approach
(2ed) , Sage Publications, Inc, 2003

Creswell J., Designing and Conducting Mixed Methods Research. , Sage Publications, Inc, 2007

Fiske J., Introduction to Communication Studies (2ed) , Routledge, 1990

McQuail D., Mass Communication Theory (3ed) , Sage Publications,1994

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางรายการข่าวต้นชั่วโมงของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผังรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบก

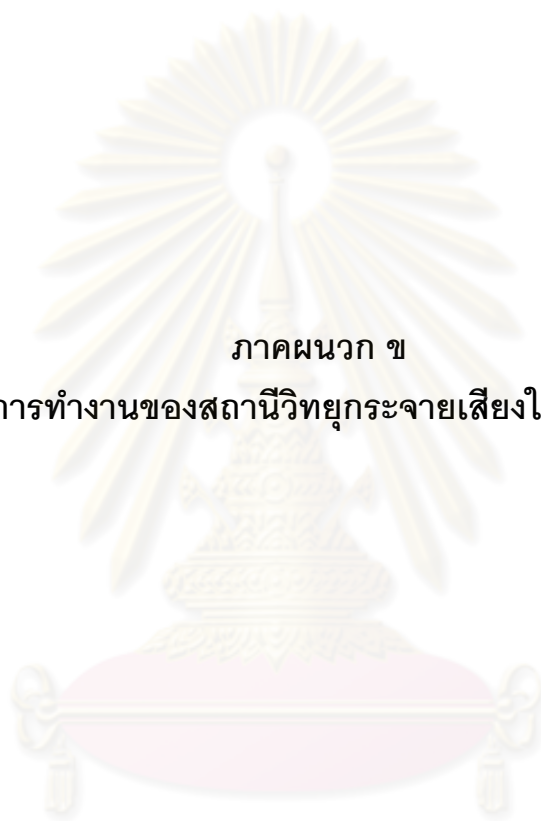
จันทร์ – ศุกร์

เวลาออกอากาศ	ประเภทข่าวที่นำเสนอ
06.00 น.	ข่าวทั่วไป พยากรณ์อากาศ ต่างประเทศ ปฏิทินข่าวประจำวัน
08.00 น.	สรุปข่าวพาดหัว กีฬา ประเด็นข่าววันนี้
09.00 น.	ข่าวเศรษฐกิจ ต่างประเทศ
10.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค ต่างประเทศ
11.00 น.	สถานการณ์ข่าว กีฬา พยากรณ์
12.00 น.	สถานการณ์ข่าว กีฬา
13.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค
14.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ
15.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค
16.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ
17.00 น.	สรุปข่าวประจำวัน
20.00 น.	ข่าวราชสำนัก ภูมิภาค ข่าวต่างประเทศ กีฬา
21.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ ข่าวกีฬา
22.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ ข่าวภูมิภาค

เสาร์ – อาทิตย์

เวลาออกอากาศ	ประเภทข่าวที่น่าสนใจ
06.00 น.	ข่าวทั่วไป พยากรณ์อากาศ ต่างประเทศ ปฏิทินข่าวประจำวัน
09.00 น.	ข่าวเศรษฐกิจ ต่างประเทศ
10.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค ต่างประเทศ
11.00 น.	สถานการณ์ข่าว กีฬา พยากรณ์
12.00 น.	สถานการณ์ข่าว กีฬา
13.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค
14.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ
15.00 น.	สถานการณ์ข่าว ภูมิภาค
16.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ
17.00 น.	สรุปข่าวประจำวัน
20.00 น.	ข่าวราชสำนัก ภูมิภาค ต่างประเทศ กีฬา
21.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ ข่าวภูมิภาค
22.00 น.	สถานการณ์ข่าว ข่าวต่างประเทศ ข่าวภูมิภาค

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

โครงสร้างการทำงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือข่ายทัพบก

ศูนย์วิทยุทัพบก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบการผลิตรายการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกึ่งพกในสภาวะปกติ เมื่อ
นำมาเทียบกับสถานีวิทยุโทรทัศน์กึ่งพก ช่อง 5

กระบวนการผลิตรายการข่าว
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กึ่งพก
ช่อง 5

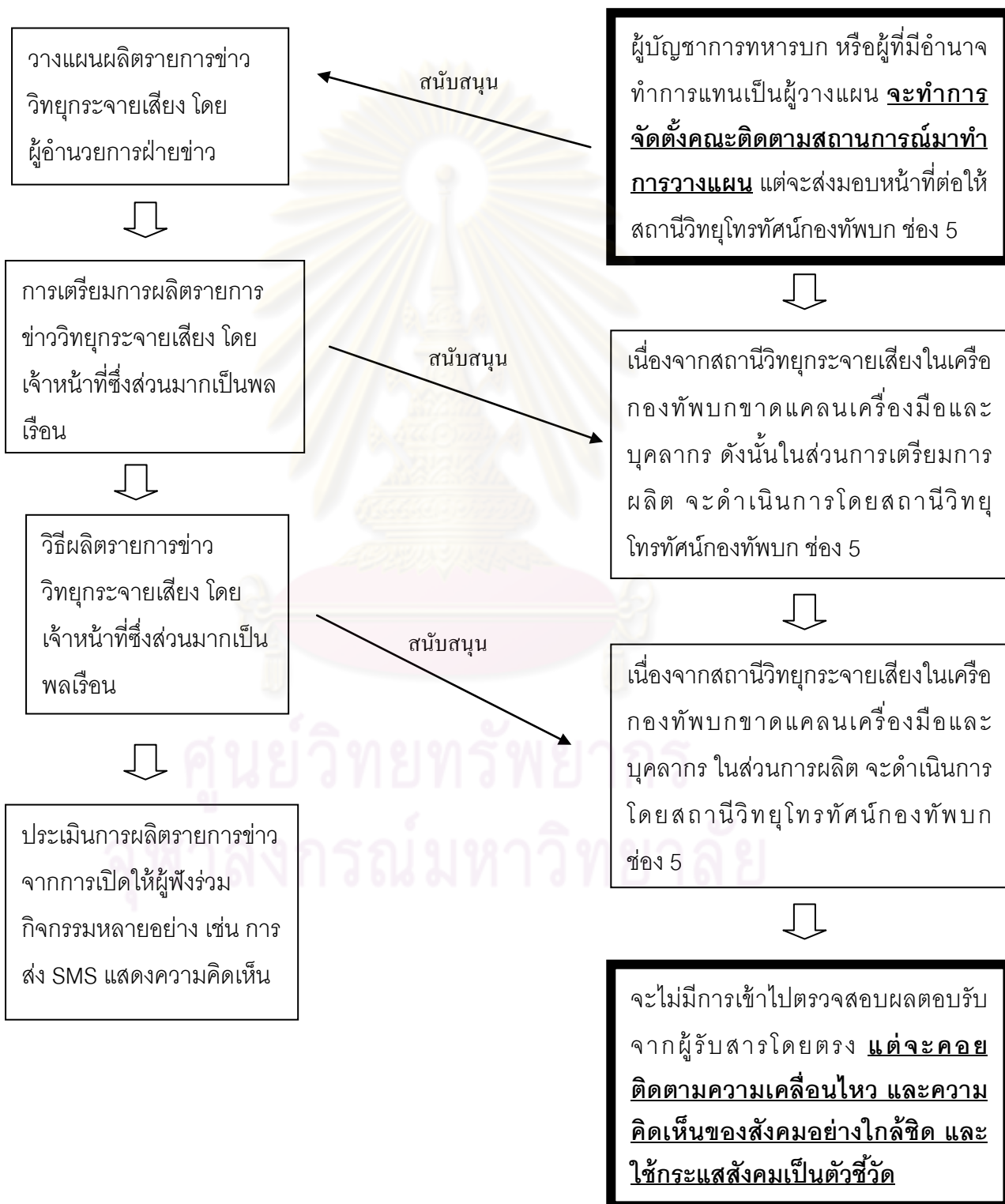
การดำเนินการผลิตข่าววิทยุของสถานี
วิทยุกระจายเสียงในเครื่องกึ่งพกใน
ภาวะปกติ

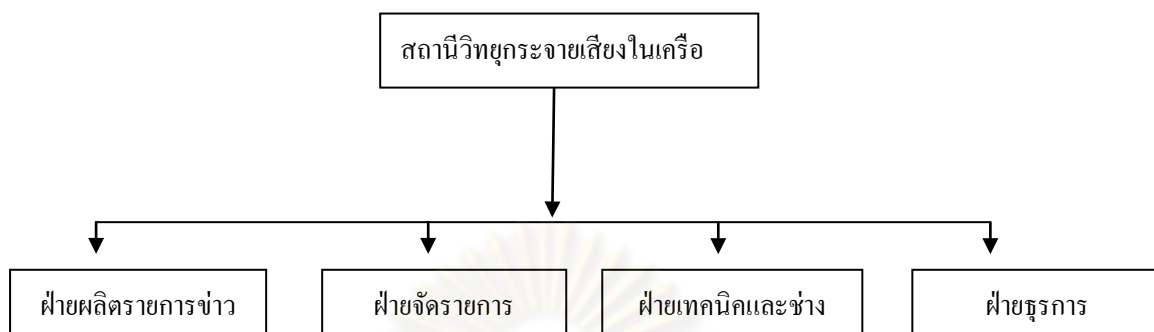
รูปแบบการผลิตรายการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครื่องกึ่งอัตโนมัติในสภาวะความขัดแย้ง ในช่วง เมษายน พ.ศ.2552 เมื่อนำมาเทียบกับสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 จะเป็นดังนี้

กระบวนการผลิตรายการข่าว
ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
ช่อง 5

การดำเนินการผลิตข่าววิทยุของสถานี
วิทยุกระจายเสียงในเครื่องกึ่งอัตโนมัติในสภาวะความ
ขัดแย้ง ในช่วงเมษายน พ.ศ.2552

โครงสร้างแผนการทำงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกภายใต้
กรมกิจการพลเรือน

ศูนย์วิทยุทัพบก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร.ท.ระพีภัทร ดิสง่าพร เกิดวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2526 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตร์ เอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เมื่อปี พ.ศ.2549 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญา นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2550 เข้ารับราชการทหารสัญญาบัตร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ที่กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย และในปี พ.ศ.2551 ได้ทำการปรับย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ที่ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยจนถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย